



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

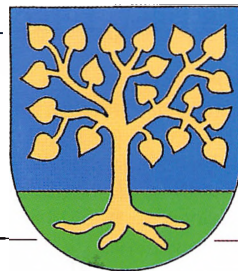
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

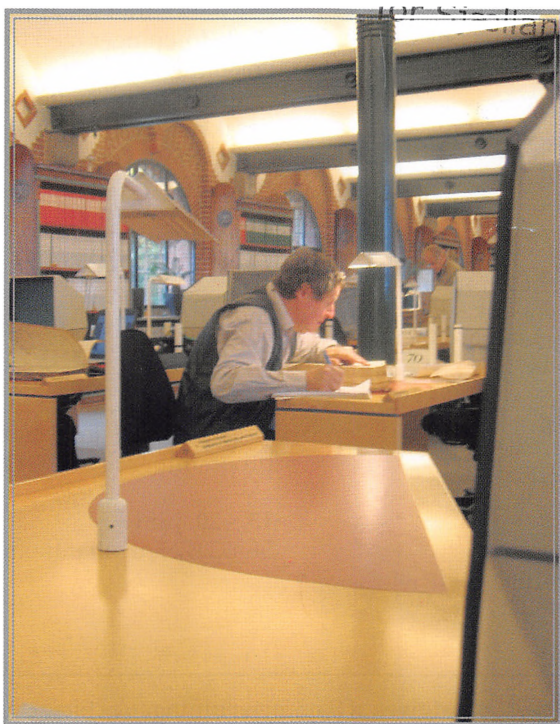
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE



Nr. 39 Januar 2009



SSFs bestyrelse og udvalg

SSFs bestyrelse

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Jytte Skaaning, næstfmd., Vinkældervej 6 A,
5000 Odense C, ☎ 6614 8877.

E: skaaning@email.dk

Ingrid Bonde Nielsen, kass., Bredager 71,
2670 Greve, ☎ 4390 8060.

E: bonde@eriksminde.dk

Anton Blaabjerg, sekr., Fredensgade 38,
8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

Nicolai Johannsen, Kystvej 9,
6320 Egernsund, ☎ 7444 2383.

E: nic@egernsund.dk

Knud Rahbek Frederiksen, suppl., Fælleseje-
vej 14, 4700 Næstved, ☎ 5572 5508.

E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

SSFs hjemmeside

www.ssf.dk

SSFs kursusudvalg

Varetages af SSFs bestyrelse samt

Tove Glud Rasmussen, praktisk kursusleder,
Nøddevej 2, 8260 Viby J, ☎ 8614 4311.

E: toveglud@stofanet.dk

SSFs internetudvalg

Jan Høstbo, webmaster, Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@vip.cybercity.dk

Hvem Forsker Hvad

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Dansk Historisk Fællesråd

Knud Rahbek Frederiksen, bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Arkivalieronline

Jytte Skaaning, nstfmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Nord-Gen

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

De svenske slægtsforskerdage

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter
nu 36 foreninger med tilsammen ca. 4.600
enkeltmedlemmer.

Listen over medlemsforeningerne fin-
des ikke længere her i SLÆGTEN, men kan
ses på SSFs hjemmeside.

Aktiviteter

25. april

SSFs årsmøde.

1. maj

Sidste frist for indsendelse af indlæg og
programmer til SLÆGTENS redaktør.

15. - 20. juni

SLÆGTEN nr. 40 udkommer.

SLÆGTEN (ISBN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Forenin-
ger, p.t. l. januar og 1. juli. Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler
eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENS redaktion sig intet ansvar.

Forsidefoto: Næsten 60-årige Anton Blaabjerg, som vi kender ham på arkivet, dybt koncen-
treret, med fingeren i protokollen og brillen på bordet. (foto BS)

Indhold

70-års fødselsdag	s. 61
Annonce	s. 8
Anton Blaabjerg 60 år	s. 11
Efterlysning	s. 56
Forårets gamle skikke	s. 20
Fra formanden	s. 4
Fra redaktøren	s. 62
Haderslev-egnen	s. 15
Hans fra Sønderjylland	s. 60
Læserbrev	s. 57
Mødeindkaldelse	s. 9
Offentlige Fruentimmere	s. 10
Og præsten skrev -	s. 63
SSFs slægtsforskerpris	s. 7
Svar på læserbrev	s. 58
Svenske Slægtsforskerdage	s. 6
Væverne fra Slagelse	s. 59

Redaktion, ekspedition og betaling

Birte Steffensen, ansv. red., Teglgårdvej 36,
7451 Sunds, ☎ 9714 1323.
E: tippe@post.tele.dk
modtager **senest** 1. maj og 1. november
programmer, artikler og indlæg til SLÆGTEN
Anton Blaabjerg, ekspedition og forlagsred.,
Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436.
E: blaab@webspeed.dk
Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3. tv.,
8000 Århus C, ☎ 8611 5547.
E: obk.aarhus@stofanet.dk

SLÆGTENS giro 0 94 55 87.
Privat-abonnement opkræves én gang
årligt (giro vedlagt januarnummeret), be-
tales senest 1.2., efterfølgende opkrævning
pålægges 10 kr.

Foreningsprogrammer

F.33 Brønderslev	s.23
F.37 Djursland	s.23
F.02 Grindsted	s.24
F.39 Guldborgsund (Storstrøm)	s.25
F.20 Haderslev	s.26
F.48 Hedeboegnen	s.26
F.03 Herning	s.27
F.04 Hjørring	s.28
F.42 Horsens	s.29
F.34 Hvidovre	s.30
F.26 Kolding	s.31
F.22 Korsør	s.32
F.43 Løgstør	s.33
F.06 Mors	s.35
F.41 Nordsjælland	s.35
F.16 Nordvestjysk (Holstebro)	s.36
F.07 Odense	s.37
F.08 Randers	s.38
F.24 Roskilde	s.39
F.31 Ry	s.40
F.18 Saltlandet - Sæby	s.41
F.29 Silkeborg	s.41
F.50 Skibby	s.42
F.09 Storkøbenhavn	s.43
F.32 Sydkysten i Gersagerparken	s.44
F.25 Sydsjælland	s.45
F.14 Sønderjylland	s.46
F.44 Thy	s.47
F.10 Trekantområdet	s.47
F.46 Vejle	s.49
F.47 Vestegnen	s.49
F.40 Vestlolland	s.50
F.12 Viborg	s.51
F.49 Ø. V. N. Horne Herred	s.52
F.15 Aalborg	s.53
F.13 Århus	s.55

Priser

Privat abonnement (2 numre, incl. forsendelse) 75 kr. - Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 100 kr.

Ældre numre 10 kr. pr. stk. + forsendelse.

Annoncer: 600 kr. pr. trykside, bagsiden med mulighed for farvetryk 800 kr., en halv eller en kvart side henholdsvis 300 kr. og 150 kr. Alle priser er + moms.



SAMMENSLUTNINGEN af SLÆGTHISTORISKE FORENINGER

v/ formanden Gitte Bergendorff Høstbo

Penge er ikke noget man taler om!

"Der er mange myter og fordomme om penge, og der kan være meget modstand mod at ændre sine forestillinger og vaner i den forbindelse. Mange mener, at det at have styr på sine penge er det samme som at være nærig og fokuseret på at rage til sig, og at kreative og sunde mennesker derfor ikke kan interessere sig for penge.

Sund økonomi er en afhjørnestenene i et godt liv. Penge er måske ikke noget, man taler om, men de spiller en stor rolle, de kan gøre tilværelsen lettere, eller de kan gøre den mere besværlig. Indretter man sig på en u hensigtsmæssig måde, kan de fylde meget i ens liv, og omvendt kan en sund økonomi give frihed til at træffe valg og fravalg, uden at man behøver at bruge energi på at bekymre sig om penge". Disse ord er taget fra bogen "Råd til at leve" af Lisbeth Nebelong.

Hvorfor starte med disse ord i en beretning om, hvad der er sket i SSF det sidste halve års tid – siden årsmødet? Jo, for på SSFs årsmøde 2008, fik vi at vide, at vi skulle spare - ellers gik det nedad med vores opsparing. Derfor har det været et stramt år for SSF mht. til økonomi. Vi har virkelig forsøgt at spare. Siger og skriver et bestyrelsesmøde er det blevet til siden årsmødet, og det holdt vi, da vi alle fra bestyrelsen alligevel var samlet ved slægthistorisk weekend i Bjertringbro. Det har ikke været optimalt med ét møde på kun 3 timer, og hvor resten af vores kommunikation er sket via mails. Mails kan misforstås, og man må prøve igen og igen at skrive, hvad det er, man mener. At sidde ansigt til ansigt er langt at foretrække. Det kan jo ikke nægtes, at vi i SSF er spredt ganske godt som repræsentanter ud over hele Danmark. Det er jo ikke som i vore lokalforeninger, hvor vi bor nær hinanden, og hvor udgifter til transport er begrænset.

Men da vi kommer fra Viborg, Sønderjylland, Odense, Midtjylland, Sydkysten og København, kan det ikke undgås at give rejseomkostninger, når vi mødes 3 gange årligt.

Den levende pingpong med ideer ved vores bestyrelsesmøder har vi manglet. Det der skulle give kreativitet i SSF. Økonomien har fyldt meget hos os i år.

Som I kan se, er det ikke blevet til meget kreativitet. Sådan noget koster penge og frihed til at træffe valg og fravalg. Vi starter på et nyt år og håber, at der bliver mere plads til nye tiltag!

På trods af den stramme økonomi valgte vi dog at sende tre personer til messen i Malmø, hvilket I kan læse om i artiklen om de svenske slægtsforskerdage. Vi havde forrygende travlt derovre, og jeg tror, vi kun fik hørt et foredrag hver. Frokost nåede vi dog lige, så energien kunne oprettholdes! Men jeg tror, at bl.a. Knud, der var med for første gang, blev meget overrasket over, hvor travlt vi havde.

Dagen efter de svenske slægtsforskerdage blev der holdt Nordgen-møde i København med de nordiske samarbejdspartnere. I år var repræsentanterne fra de nordiske lande følgende: Are Gustavsen (Norsk Slektshistorisk Forening), Torill Johnsen (DIS-Norge), Roy Sjöblom (Genealogiska Samfundet i Finland), Ted Rosvall (Sveriges Släktforskarförbund), Olof Cronberg (DIS-Sverige), Gustaf von Gerten og Gunnar Ståhl (begge G-gruppen), Birgit Flemming Larsen og Charlotte S. H. Jensen (begge Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie), Gitte Bergendorff Høstbo og Ingrid Bonde Nielsen (begge S sammenslutningen af Slægthistoriske Foreninger) og Arne Christiansen (DIS-Danmark).

DIS-Danmark var efter mødet vært ved en frokost i Nyhavn. Stor tak derfor til DIS-Danmark.

Efter Nordgen-mødet havde vi samme dag et møde med samarbejdsudvalget i HFH. Det var et kort møde, hvor vi skulle have status på registerblade m.m. Vi kan fortælle, at i skrivende stund er de sidste blade ved at blive filmet, og der er indgået aftale med Københavns Stadsarkiv om at hoste disse (dvs. lægge disse ud) på deres hjemmeside. Politiets registerblade bliver gratis lagt på stadsarkivets hjemmeside i løbet af 2009. Så hold øje med nyhederne på SSFs hjemmeside herom. Nye projekter samt igangværende tiltag var til debat på mødet.

Vores samarbejde sker i Hvem Forsker Hvad-regi. Den lille bog, som udgives med efterlysninger, vi indsender en gang årligt, er den finansielle kilde til at, vi kan køre dette samarbejde med Samfundet og DIS-Danmark, da det er vores "fælles barn". Overskuddet af salget af HFH finansierer således projektet med Københavns Politis registerblade samt, at det kan ligge frit tilgængeligt og til glæde for slægtsforskerne på Københavns Stadsarkivs hjemmeside. HFH har sagt farvel og tusind tak til Beth Jeppesen, som har varetaget redaktørposten et år længere end planlagt. Vi har nu i SSF, Samfundet og DIS-Danmark fundet en ny redaktør for HFH, nemlig Tommy Christensen, tidligere redaktør for Personalhistorisk Tidsskrift (udg. Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie). Tommy har mange gode ideer, som vi alle bakker op om, mht. til udformning af den nye æra med HFH; han vil bl.a. gøre HFH til *en uundværlig håndbog/opslagsbog for den danske slægtsforskerverden – og en håndsrækning til udenlandske slægtsforskere med danske aner*".

Vi glæder os alle rigtig meget til at se Tommys nye udkast til en fornyelse af HFH. Det betyder jo ikke, at bogen ikke fremover skal indeholde efterlysninger af aner m.m., så fat bare tastaturet og skriv indlæg - næste

deadline er 15. marts 2009; se også herom på www.hvemforskerhvad.dk

HFH har også fået ny kasserer nemlig Werner Wittekind fra DIS-Danmark. Revisorposten er overtaget af Hans Toudal.

Slægtshistorisk weekend blev også i år holdt i Bjerringbro. Det må siges at det var en fantastisk weekend. Med rigtig mange gode foredrag og 88 festlige deltagere kan vi kun glæde os over denne weekend. Vi fik så mange positive responser på weekenden, både i vores forslagskasse i Bjerringbro og mundtligt - samt efter weekenden på mails. Tusind tak til alle udstillere, foredragsholdere og deltagere, for at I var med til at gøre weekenden så succesfuld.

Vi har til næste år valgt lige så spændende og gode foredrag, og temaet vil snarest blive lagt på vores hjemmeside. Forhåndstilmeldinger kan ske til mig på mail: janhb@mail.danbbs.dk

I forbindelse med Slægtshistorisk weekend uddelte SSF den årlige slægtsforskerpris. Prisen gik i år til Dansk Arkivalieinformations-system, kaldet DAISY, for det flotte online registreringsarbejde af de store samlinger i Statens Arkiver til gavn for bl.a. slægtsforskere. Prisen blev overrakt til Anders Sode-Pedersen, som gennem mange år har været og stadig er projektleder for Daisy-udviklingen. Anders har sammen med sit team stået for det egentlige arbejde med at udvikle Daisy. Et stort tillykke til DAISY med prisen fra SSF! Læs mere om prisen andetsteds i bladet.

Ingrid Bonde Nielsen, som ved årsmødet i Kolding tiltrådte som SSFs nye kasserer efter Svend Aage Mikkelsen har valgt at afgå før tid pga. travlhed og sygdom. Ingrid har møjsommeligt slidt og slæbt for at sætte sig ind i tingene vedr. budget og regnskab, en meget stor mundfuld, som kan give selv den mest skaldede mand grå hår i hovedet. Ingrid har holdt os stramt i tovene, så vi har kunnet få indkasseret store og små beløb til

SSF. Men posten som kasserer har alligevel taget så meget på kræfterne, at Ingrid har valgt at trække sig ved årets udgang. Hun har dog valgt at lave årets regnskab færdigt før sin afgang. Vi i bestyrelsen er selvfølgelig oprigtigt kede af hendes beslutning.

Vores hjemmeside opdateres løbende, så husk at kigge på den jævnligt. Har I noget i jeres forening, som I gerne vil have, at andre skal informeres om, så skriv endelig

til mig, og jeg vil straks lægge det på vores side www.ssf.dk

Årsmødet 2009 bliver afholdt i den middelalderlige klosterbygning, Skt. Knuds Kloster i Odense, opført omkring 1100 i forbindelse med Knud den Helliges skrinlæggelse. Klosteret blev en af byens mest magtfulde og rigeste institutioner. Det blev nedlagt 1571, og bygningerne blev herefter brugt til vidt varierende formål. Klosteret huser i dag Lokalhistorisk bibliotek samt Odense Centralbibliotek.

De svenske slægtsforskerdage i Malmö 30. og 31. august 2008

af Knud Rahbek Frederiksen og formanden

Temaet for de svenske dage var i år "Roskildefreden 1658", da Skånelandene bestående af Skåne, Halland og Blekinge blev afstået til Sverige; men Bornholm blev dog snart efter atter dansk.

De mange foredrag, som det fine logo med broen over Øresund illustrerede godt, kredsede omkring dette emne. Stedet, hvor det hele foregik, hed "Europaporten" med

en fin udstillingshal og tilsvarende foredragssale. Nogle af titlerne på foredragene var f.eks. "Da svenskerne blev skåninger", "De satans svenskere", "Skåne ved dansketidens slutning", "Slaget ved Lund", "Snaphaner og ufredstider", "Da Østdanmark blev Sydsverige" og "Den skånske Krig".

På messen var der rigtig mange flotte stande med deltagere fra de lokale slægtsforskerforeninger og hembygdsforeninger plus de virkelige store landsdækkende foreninger og firmaer såsom Gensline, der var hovedsponsor for dagene, FamilySearch (Utah), Arkiv Digital, SVAR og Ancestry. Der var også foreninger fra Norge. De allerfleste af udstillerne havde materialer fra deres egen egn med, som de publicerer og udgiver, enten i magasiner eller på forskellige cd'er og bøger.

Internet-forbindelser var der overalt med tilhørende PC'er, hvor folk kunne henvende sig og få kvalificeret hjælp af personale fra Sveriges Släktforskarförbund. Fra Danmark var vi i SSF, DIS-Danmark og Samfundet for første gang gået sammen om en stor flot fælles stand, hvor en jævn strøm af mennesker fandt hen. Vi havde i år valgt at stille med 3 mand fra SSF og det må siges ikke at være én for mange; i fællesskab kunne vi hjælpe de mange med f.eks. at få hjælp til at finde slægtninge, som havde slået sig ned i Danmark. Det var mindst talt en blandet dokumentation folk kom med, fra fine oplysninger om navne, hvor og hvornår



Malmö-Köpenhamn
och vice versa
med de kombinerade svenska Kungl. Postbureau

Öresundsbatarna

Fr. o. m. 3 sept. t. o. m. 21 dec. 1925, samt 28 mars - 23 juni 1926.	Fr. o. m. 1 jan. t. o. m. 25 mars 1928.
Från Malmö kl. 8:15, 11:30, 13:15, 14:45, 17:35, 19:45. Besøken står i helgelag 21:00.	Från Malmö kl. 8:15, 11:30, 14:45, 17:35, Besøken står i helgelag 21:00.
Köpenhamn 8:00, 9:45, 11:00, 14:30, 17:15, 19:15. Besøken står i helgelag 23:00.	Köpenhamn 8:00, 11:00, 14:30, 19:15, Besøken står i helgelag 23:00.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet och Danmarks Slægtforskerforening.

Öresundsbatarna är ett samarbetsprojekt mellan Svenska Släktforskarförbundet og Danmarks Slægtforskerforening.

Svenska Rederi Aktiebolaget ÖRESUND.
Malmö

dette og hint fandt sted, til at Alma Jønsson vistnok tog af sted omkring 1880 og blev kludesorterer (måske i Næstved). - Men også mange danske slægtsforskere havde så sandelig taget vejen forbi Malmø for at finde deres svenske rødder. De danskere, der kiggede forbi vores stand, fortalte, at de var imponeret over, at svenskerne kunne stable en sådan messe på benene. Sjovt og meget inspirerende for os danskere at opleve svenskernes professionelle måde at håndtere et sådant show på.

SSF havde bøger m.m. med til salg, ikke bare SLÆGTENS egne, men også Kilde-skriftselskabets, som donerer et overskud til SSF for formidlet salg.

Opstarten lørdag formiddag var virkelig formfuldendt. Taler af Lars Arfvidson, Malmø Slægtsforskerforening, af Ted Roswall, Sveriges Släktsforskarforbund, og endelig åbningstale af Göran Tunhammer, Landshövding for Skåne.

Der var sang før og efter talerne af Hyllie Gospellkor. Virkelig flot og gennemført alt sammen. - Sverige har rundt regnet ca. 10 gange så mange organiserede slægtsforskere, som vi har i Danmark. Det giver styrke!

SSFs slægtsforskerpris

I anledning af SSFs 25 års jubilæum 2006 blev det besluttet at indstifte en pris, som (helst) skal uddeles hvert år – til en institution eller en person, hvis indsats i almindelighed værdsættes af danske slægtsforskere.

Prisen er i sig selv meget symbolsk (blot et diplom, ledsaget af et par flasker vin eller en buket blomster); men det er så absolut tanken bag, der tæller: En ægte og absolut dybtfølt tak for modtagerens indsats!

Det første år gik prisen til Arkivalieronline (personificeret ved chefen for Statens Arkivers Filmmningscenter, landsarkivar Chr. R. Jansen, Viborg). 2007 gav vi prisen til Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavns formand gennem mange år, - som påskønnelse for mange års ihærdig positiv udvikling og formidling af slægtshistorie.

Der blev lørdag aften uddelt flere forskellige hæderspriser bl.a. gik to priser til medlemmer af Blekinge slægtsforskerforening for deres store slægtsarbejde i foreningen. *Barbro Stålheim* blev valgt som ny formand for Sveriges slægtsforskerforbund, efter *Ted Rosvall*, der efter otte år ikke opstillede til endnu et år. Ted kunne fortælle, at til næste år vil de svenske slægtsforskerdage have til huse i hans fødeby, Falköping. Så på gensyn 21.-23. august 2009 i Falköping. Årets tema kommer til at hedde "*Från Megalit till Megabit*".

I alt godt 3100 besøgende på de 2 dage understreger stor succes, og dertil kommer det store antal udstillere m.m. Som danskere kunne vi virkelig få inspiration af svenskerne, når vi skal forsøge at holde vores egne dage i 2010. Mon vi kan gøre det lige så godt?

Vil man se mere, så er www.msff.se, Malmø Slægtsforskerforening, stedet. Se også de flotte billeder fra dagene på vores egen hjemmeside www.ssf.dk/mallmoe2008 Desuden findes der på www.ssf.dk masser af links til svenske sider og netsøgbare baser.



I år blev prisen givet til Dansk Arkivalieinformationssystem, også kaldet DAISY, for det store, flotte online registreringsarbejde af de vældige samlinger i Statens Arkiver til gavn for slægtsforskere og andre brugere af dansk kulturarv. Prisen blev overrakt til Anders Sode Pedersen. Som mangeårig projektleder for udviklingen har Anders nemlig sammen med sit team stået for det egentlige arbejde med at udvikle DAISY.

Denne hjemmeside indeholder letforståelige og handlingsorienterede vejledninger til de mest brugte arkivalier som eksempelvis kirkebøger, folketællinger og skifter.

Slægtsforskning er blevet en folkesport, og det er blevet mere og mere populært at bruge Internettet til de første undersøgelser, men det kan være svært at komme i gang. - På DAISYs hjemmeside er der vejledninger, både til den bruger, som kommer på arkivet for første gang, og til mere øvede brugere. Der er også vejledninger, som retter sig særligt til

slægtsforskere, forskere og studerende, som er på jagt efter inspiration til en opgave. En ny online service "Spørg Arkivaren" giver desuden mulighed for at stille arkivrelaterede spørgsmål direkte til en arkivar.

På hjemmesiden kan du søge efter materiale i Statens Arkivers arkivdatabase, DAISY, der rummer registreringer af 2,8 mio. arkivæsker og protokoller. Når du i DAISY har fundet det materiale, som du skal bruge, kan du i langt de fleste tilfælde bestille det til brug på læsesalen. I 15 nye temaer bliver der gået i dybden med emner som sundhed og sygdom, modstandsbevægelsen, jernbanearkiver, socialhistorie eller find sagen.

Mundrette vejledninger hjælper dig igennem processen med at finde oplysningerne, og hvis der er tale om personfølsomme oplysninger, hvordan du søger om at se dem. Se på arkivernes hjemmeside, hvornår der afholdes kurser i brug af DAISY. - www.sa.dk. (kilde: www.historieonline.dk)

Announce

Kend datoen, kend dagen

Hvornår var påskedag i 1737? Hvornår var 14. søndag efter trinitatis i 1696? Hvilken ugedag var 15. januar 1899? Hvad er dagens navn? Hvad betyder "Judica Domini"?

Dette og meget andet giver "Kalender for slægtsforskere" svar på inden for tidsrummet 1350-2021 og er således dækkende for de allerfleste slægtsforskere.

Bogen er meget klar og tydelig i sin opbygning og særdeles nem at finde rundt i. Desuden indeholder den en supplerende evighedskalender for 1700-2023, en fortegnelse over dagenes navne med en kort forklaring samt en oversigt over danske og latinske tidsbetegnelser.

Indbundet, 190 sider, vejledende pris 198 kr.

Skúvanes, Lærkevænget 16, 9430 Vadum

tlf. 98 27 17 16 eller skuvanes@mail.dk

Heini Madsen

Kalender for slægtsforskere

SKÚVANES

SSFs årsmøde afholdes 25. april 2009

i Sankt Knuds Kloster, Klosterbakken 2, 5000 Odense
i lokalarkivets biblioteks lokaler

Indkommende forslag skal være formanden i hænde senest 1. marts 2009.

Program:

Kl. 10.00 Foredrag om Charlotte Amalie, slave på St. Croix.

ved arkivleder Jens Benoni Willumsen, Nr. Lyndelse.

Charlotte Amalie var neger og født slave i 1753. Hun kom som husslave til at bo i Christianssted på St. Croix og fik to slavebørn, den ene med den hvide husejers søn, den anden med en dansk skibskaptajn. Amalie fik senere som 40-årig sin frihed, efter at hun var blevet solgt på auktion til sin svigersøn for 200 rigsdaler. Hun blev boende i Christianssted til sin død i 1856, 103 år gammel. Charlotte Amalies børn og efterkommere klarede sig godt. De blev selverhvervende og steg gradvis til tops i det lokale samfund. Et barnebarn, Anna Heegaard, blev således officielt den berømte generalguvernør Peter von Scholtens kulørte samleverske og fik derved antagelig indflydelse på slaveriets ophævelse på de danske øer i 1848. Aftenens foredragsholder, Jens Benoni Willumsen, er tiptiptipoldebarn af Charlotte Amalie. Han vil fortælle om sin spændende familie.

Foredraget er baseret på såvel slægtsforskning som nedskrevne erindringer. Der vises billeder fra St. Croix, både gamle og nye.

Kl. 12.00 Frokost Italiensk sandwich, pris: 50.-

Kl. 13.00 Årsmødet åbnes, gratis deltagelse

Kl. 15.30 Kaffe/te m. kage, pris: 35.-

Tilmelding:

Til Gitte B. Høstbo senest 1. marts, E: janhb@mail.danbbs.dk med oplysning om **medlems foreningens navn samt deltager antal**. Ønskes der frokost eller kaffe/kage på dagen, skal det nævnes og betales ved tilmeldingen.

Betaling for frokost og "kaffe / te + kage", til vor konto i Den Danske bank nr. 1551 1463969

eller med brev til Gitte B. Høstbo, Obovej 14, 2730 Herlev.

Venlig hilsen Bestyrelsen.



Småstykke

NY CD

Offentlige Fruentimmere 1833-1906

En samling af "Photografi-Portrætter af offentlige og andre løsagtige fruentimmere 1880" samt navneregister til sager om offentlige fruentimmere.

På denne CD har vi kopieret de 218 fotos af kvinder, som findes i et stort fotoalbum samlet af Københavns Politi 1880 og som nu befinder sig på Landsarkivet i København. Endvidere er der udarbejdet navne-register til de ca. 4000 bevarede sager fra perioden 1833-1906.

Politiet registrerede kvinderne, hvoraf nogle var egentlige prostituerede, som stod i politiets lister over "offentlige fruentimmere". Disse havde f. eks. pligt til at underkaste sig regelmæssige lægetilsyn. Andre drev tvivlsomme erhverv, blandt andet som sangerinder og logiværtinder. På billedernes bagsider findes der i de fleste tilfælde korte optegnelser med navn, fødselsdata og baggrund. Her ser man at kvinderne ikke kun kom fra København, men fra hele landet.

Ved registreringen af portræterne, har vi foruden hele bagsideteksten også noteret fotografrens navne og adresser og tilføjet den datering som Bjørn Ochsner angiver i sit værk: "Fotografer i og fra Danmark til og med år 1920", udgivet 1968 på Bibliotekscentralens Forlag.

Som så meget andet kildemateriale fra Københavns Politi er der også i arkivalierne vedr. registreringerne af de offentlige fruentimmere desværre gået en del tabt.

F. eks. findes der kun journaler bevaret for perioden 1828-1848 og 1863-1864, protokol over løsagtige kvinder 1833-1842, observationsprotokoller 1843-1863, 1865-1868 m.v. De fleste journaler og protokoller har navneregistre.



På de fleste billedbagsider er et litra og nummer angivet, hvilket henviser til journaler som ikke længere eksisterer.

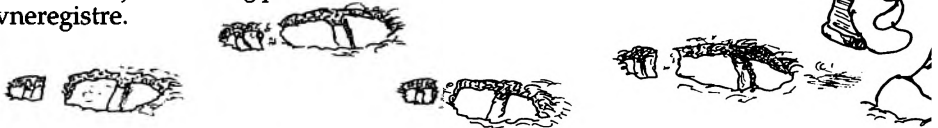
Udover de ovennævnte protokolrækker er der bevaret 5 rækker af sager, hvortil der ikke findes indgange eller navneregistre. Tilsammen udgør rækkerne 46 pakker som samlet dækker perioden 1833-1906. Til alle disse sager har vi udarbejdet et navne-register specielt til denne cd.

Et enkelt portræt fandt vi mellem sagerne og dette er naturligvis medtaget, så der faktisk er 219 portrætfotos.

Desuden indeholder Cd'en lidt bonusmateriale, idet hele sagen om fruentimmeret Varla er affotograferet og transskriberet. Som kuriosum indeholder sagen også en erotisk novelle, skrevet af en af Varla's kunder.

Cd'en koster 150 kr. + 10 kr. i porto og kan bestilles ved at skrive til Genealogisk Forlag på mail: janhb@mail.danbbs.dk

Udgivet af Genealogisk Forlag 2008
v/Peter Wodskou og Gitte Bergendorff
Høstbo



Anton Blaabjerg 60 år den 9. februar 2009

af OBK

SLÆGTENS mangeårige redaktør Anton Blaabjerg fylder 60 år kort ind i det nye år. Som redaktør af SLÆGTEN 1989-2002 og siden som forlagsredaktør for SLÆGTENS Forlag har Anton bidraget meget kraftigt til sammenholdet mellem SSFs foreninger, dels ved at arbejde ihærdigt for at gøre SLÆGTEN til et medlemsblad for alle foreningerne, og dels ved sammen med Birgit Øskov at fremstille de meget populære temahæfter med mange forskellige emner til stor gavn for alle slægtsforskere.

Birgit Øskov var allerede fra 1989 med i et tæt samarbejde med Anton. Birgit var meget praktisk orienteret og stod for SLÆGTENS ekspedition af såvel medlemsblade som temahæfter, og alle bestillinger blev som regel afsendt samme dag, som ordren indløb. Ligeledes havde Birgit også stor andel i færdigredigering og korrektur af alle hæfterne, Anton klippede og klistrede, og Birgit finpudsede sproget og opsætningen. Det var et fortrinligt samarbejde. Desværre døde Birgit Øskov i februar 2008 kun 48 år gammel.

Allerede i 2002 blev SLÆGTENS redaktion udvidet med ny redaktør, da Anton overtalte Birte Steffensen til at prøve kræfter med jobbet, og siden da er det slut med at klippe og klistre, samt med at aflevere det færdige manuskript til trykkeriet fem minutter over tolv. Nu er den nye teknik indført, og bladets indhold øget til henholdsvis 64 og 80 sider som vinter- og sommernummer. Og det nyeste skud på stammen er farver på SLÆGTENS for- og bagside.

Efter Birgit Øskovs død har Anton nu også påtaget sig hvervet som ekspedition for SLÆGTEN, godt bistået af sin boghandleruddannede hustru Anne-Lise Kræmmer. Og det er virkelig noget af en opgave, hele kælderens på Fredensgade 38 i Viborg

er blevet fyldt op med hæfter, bøger og kasser efter overflytningen af lageret fra Nørresundby. Bestillingerne bliver stadig ekspederet hurtigt, dog nu rationaliseret til en ugentlig tur til posthuset.

Antons slægtsforskning

Antons forudsætninger for frembringelsen af SLÆGTENS mange forskellige temahæfter og særnumre bunder naturligvis i en mangeårig interesse for slægtsforskning, begyndende med udforskningen af sin egen slægt, men siden som professionel slægtsforsker, først for "Slægtsarkivet" i Viborg, og siden for "Nordisk Slægtsforskning" i Skals, som også er den nuværende arbejdsgiver. Her har Anton stået bag udarbejdelsen af utallige slægtsbøger, og han har stridt bravt for at få disse kommercielle anetavler udstyret med noter og kildehenvisninger, noget som desværre mangler fuldstændig i mange af de ældste slægtsbøger. Men det koster jo at trykke disse ekstra sider!

Ved Antons 50-års dag i 1999 udgav SLÆGTENS øvrige og tidligere redaktionsmedlemmer et jubilæumshæfte "Slægtsforskere: Lad os gøre noget - ved det!". Heri skrev Birgit Øskov bl.a.: "Men vær opmærksom på forskellen mellem at arbejde sig hurtigt tilbage, tilbage, tilbage (til tip-8, der sikkert hedder Søren eller Peder) - - - og så i stedet at bruge sin tid, energi og fantasi på at finde "kød på" de nærmeste forfædre!".

Ingen tvivl om, at det altid går stærkt med Antons forskning, og det har da også efterladt et par huller på den private anetavle, huller som har irriteret Anton, og som der senere er brugt meget tid på at udfylde. Et af hullerne blev udfyldt i 50-års hæftet, nemlig omkring tipoldmoderen Maren Diderichsdatter.

Antons drilagtige tip-2 oldefader

Men et andet sort hul var herkomsten af Antons tip-2 oldefader, Rasmus Sørensen Møller, købmand i Nykøbing Mors. Anton har ofte under vores kaffepauser på landsarkivet i Viborg fortalt om denne mystiske forfader, som døde i Nykøbing Mors 20/12 1827, 61 år gammel. Han dukker op i 1804 som købmand i Thisted, og flytter 1809 til Nykøbing Mors. Inden flytningen havde han dog nået at besvangre en tjenestepige Gertrud Nielsdatter i Tømmerby, frugten her af blev Antons tipdemoder Kirstine Rasmusdatter Møller.

I Nykøbing giftede Rasmus Sørensen Møller sig med Mariane Reenberg, som fødte ham 2 børn, inden ægteskabet endte med separation. Rasmus Sørensen Møller viste sig nemlig at være en meget vanskelig og stridbar herre.

Det medførte bl.a. en rejse 1827 til København for at føre en sag for Højesteret. En sådan rejse krævede et rejsepas, og det var Antons bedste spor, da pasprotokolten fra Nykøbing opgav Rasmus Møllers fødested som Dragstrup og hans alder til 58 år. På Mors findes Dragstrup sogn, så nu var gåden jo løst! Efter adskillige gennempløjninger af kirkebogen måtte Anton dog konstatere, at Rasmus Møllers dåb ikke fandtes indført her. Og ligeledes var det umuligt at finde ham i folketællingerne 1787 og 1801. Meget mærkeligt!

Nye undersøgelser

Sådanne mysterier har altid fanget min interesse, så jeg begyndte for nogle år siden en langsom og grundig undersøgelse af sagen uden Antons vidende. Et resultat kunne jo bruges til en lille jubilæumsartikel. Altså til sagen:

Som sagt flyttede Rasmus Møller til Nykøbing Mors i 1809, hvor hans borgerskabsbrev blev udstedt 4. marts og indført i byfogdens justitsprotokol. Rasmus Møller agtede at nedsætte sig i byen som køb- og handelsmand, og han oplyste tidligere at have haft borgerbrev i Thisted af 28.

januar 1804, men at dette nu var opsagt. Borgerskabsprotokollen fra Thisted 1804 findes desværre ikke længere.

På flyttetidspunktet fra Thisted til Nykøbing blev Rasmus Sørensen Møller, ungkarl i Thisted, udlagt som barnefader til et pigebarn Kirstine, hjemmedøbt 18. marts 1809 i Tømmerby, som datter af Gertrud Nielsdatter. Og 1810 var den gal igen, da ungkarl, købmand Rasmus Møller i Nykøbing blev udlagt som barnefader til et pigebarn Karen, født 10. februar, som datter af enkekone Maren Madsdatter i Korup, Lødderup sogn. Barnet døde dog kun 1½ måned gammel, mens den første pige Kirstine blev Antons tipoldemoder.

Rasmus Møllers ægteskab

I Nykøbing giftede Rasmus Møller sig 1812 med pigen Mariane Carlsdatter Reenberg, med hvem han fik to børn, Anne Caroline Kirstine Møller 1815 og Henrik Christian Eybert Møller 1817. Men allerede 24. juni 1819 mødte ægteparret op i byens forligskommission, og "madame Møller attråede det imellem hende og hendes mand, købmand Rasmus Møller, værende ægteskab ophævet i henseende til bord og seng, da hun og hendes mand ej kan komme overens i deres tænke måde og levesammen, således som ægtefolk bør at leve". (Nykøbing forligskommissionsprotokol). Villkårene for separationen blev aftalt, og 31. oktober 1820 udstedtes separationsbevillingen. (Thisted amts resolutions- og erklæringsprotokol).

Mariane Reenberg skulle nu selv skaffe sig en indtægt, og allerede 4. august 1820 havde hun indsendt en ansøgning "om på kongens nåde at blive antaget til oplærelse på Den Kongelige Fødselsstiftelse" i København som jordemoder. Ansøgningen blev bevilget, og hun fik endda også udbetalt rejsepenge og dækket udgifter til instrumenter. (Thisted amts journalsag G-98/1820 og G-101/1821). Den 3. december 1821 blev hun beskikket til "at udøve jordemoder videnskaberne

i Ovtrup, Rakkeby, Tæbring, Frøslev og Mollerup sogne på Mors (Thisted amts resolutions- og erklæringsprotokol). Mariane Reenbergs karriere som jordemoder blev dog kortvarig, da hun allerede 1824 døde i Rakkeby, 35 år gammel.

Det nævnes i skiftet efter Mariane Reenberg, at hendes fraseparerede mand Rasmus Møller "som en slags bissekræmmer drager omkring", og man ville ikke påtvinge ham værgemålet over de to børn, da "han anses at være uvederhæftig", dvs. uden midler af større omfang, og ikke i nuværende betydning, at han var utroværdig.

Rasmus Møller havde nemlig nok problemer at slås med. Han havde handlet mange ejendomme, og statsbankerotten 1813 var sikkert gået hårdt ud over ham. Han optræder i rigtig mange retssager om lån og ejendomshandler. Allerede 1814 havde han også problemer med at betale underholdsbidrag for sin første datter Kirstine, og han blev ved amtets resolution af 25. juni pålagt at betale en årlig opfostringshjælp til barnemoderen på 12 rigsbankdaler sølv værdi fordelt på to terminer. (Thisted amts kopibog over udgående breve 1814-16). For øvrigt et godt eksempel på, hvor vanskeligt det kan være at finde en faderskabssag. Først 5 år efter fødslen, da underholdsbidraget udeblev, henvendte moderen sig til amtet om hjælp.

Rasmus Møllers køb og salg

Lad os nu se lidt på nogle af Rasmus Møllers mange ejendomshandler, startende i Thisted. Ofte anføres det i skøderne, hvor køberen bor eller kommer fra, så lad os komme i gang med Thisted byfogeds alfabetiske register til skøde- og panteprotokollen 1800-26. Men i første omgang gav det ikke rigtig noget resultat. Der var en masse handler, hvor Rasmus Møller solgte ejendomme og optog lån, men der var ikke nævnt noget om hans køb af ejendomme. Pludselig gik det op for mig, at registret kun var ført på sælgers navn, og en kort

omtale af hvem han havde solgt til. Altså ikke et register over købere. En rigtig faldgrube! For at finde Rasmus Møllers køb af ejendomme var der således ikke andet at gøre end at blade hele registret igennem. Og det gav pote!! Under bogstav I-J fandtes følgende: "Isach Preetzmann af Sejersbøl i Vestervig sogn, hans skøde af 13. juni 1801 til hr. Rasmus Møller af Aalborg, på en gård i Thisted, folio 27".

Så kan det nok være, at humøret lige med ét steg adskillige grader. Endelig et spor at gå efter. Aalborg! Lynhurtigt blev kirkebøger og navneregistre fra byen gennempløjet, og lige så hurtigt faldt humøret igen. Ingen resultater overhovedet.

Rasmus Møller af Drastrup?

Hvad nu? Ja, der var jo den oplysning fra pasprotokollen 1827 om fødestedet Dragstrup. Var der andre steder i landet end på Mors, at man kunne finde dette stednavn? Når man tænker på udtalen af navnet, kunne det måske også være Drastrup? Og en sådan landsby fandtes i Frejlev sogn lige syd for Aalborg. Det snerpede da lidt.

Og min sandten om der ikke i sognets kirkebog kunne læses, at "anno 1768 den 2. oktoberis, Søren Rasmussen i Drastrup, en søn døbt, navnlig Rasmus". Aldersmæssigt passede det jo godt med Rasmus Sørensen Møller, som efter pas og dødsfald skulle være født ca. 1766-69. Til gengæld var der ingen antydning af, hvor efternavnet Møller stammede fra. Men lad os se lidt nærmere på denne Rasmus. Han var ikke anført blandt de konfirmerede i Frejlev eller annekssoignet Sønderholm, og heller ikke i folketællingen 1787.

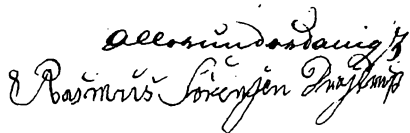
Lægdsruller og fripas

Derimod finder vi ham i lægdsrullen 1790 for Sønderholm sogn, han er da 22 år, 65 tommer høj, og opholder sig i Aalborg! I Aalborghus amts hovedruller findes han 1793 og 1795 opført under Frejlev sogn, og det oplyses, at han har amtspas til at

tjene i Aalborg. Som kautionist for, at Rasmus ikke forsvandt, havde købmand Borreschmidt i Aalborg underskrevet. Her tjente Rasmus formodentlig. Sidste gang Rasmus Sørensen omtales i lægdsrullerne, er i hovedrullen 1798 under Frejlev sogn. I anmærkningerne ses, at Rasmus Sørensen på sessionen 1800 var mødt frem med et fripas, som var udstedt efter kancelliresolution af 4. juli 1799 imod at betale 30 rdl., som amtet modtog.

Nu gik jagten ind på at spore Rasmus Sørensens videre færd for at få klarlagt, om det drejede sig om Antons tip-2 oldefader Rasmus Møller, som jo 1801 købte ejendom i Thisted. I Aalborg amts kopibog over breve til kollegierne anførtes sessionens erklæring af 11. juni 1799 på en ansøgning til kongen fra murersvend Rasmus Sørensen Drastrup. Sessionsforstanderne anså det "for billigt [dvs. acceptabelt], at hans ansøgning som borger at nedsætte sig i en af de små købstæder bevilges, når han til landmilice indretningen for sit frihedspas betaler 30 rdl."

Det lykkedes at finde Rasmus Sørensens ansøgning på Rigsarkivet i Danske Kancellis indlæg til brevboøger 1799, sag nr. 3310. Af ansøgningen fremgik, at Rasmus Sørensen 16 år gammel blev sat i murerlære i Aalborg, hvor han fik svendebrev i 1790. Han ønskede nu at etablere sig ved at vinde borgerskab i en af de små købstæder her i landet for at ernære sig dels som murermester, og dels af anden handel og borgerlig næring. Han havde søgt borgerskab i Nibe, men var blevet afvist, da han stadig stod opført som reserve i lægdsrullen. "Men da sessionen ikke tager nogen, som er 30 år gammel til Deres Majestæts tjeneste, allerhelst der findes ungt mandskab i overflodighed",



Rasmus Sørensen Drastrups underskrift

bad Rasmus Sørensen om at blive slettet af lægdsrullen. Ansøgningen var bilagt dåbsattest, svendebrev på tysk, samt anbefaling fra sessionsforstanderne i Aalborg. Danske Kancelli bevilgede det ansøgte 4. juli 1799.

Jeg vil anse det for at være 98-99-100% sikkert, at denne Rasmus Sørensen Drastrup er identisk med den Rasmus Møller fra Aalborg, der 1801 købte ejendom i Thisted, hvor han også tog borgerskab 1804.

Et problem står tilbage. Hvorfra stammer navnet Møller? Det er fortsat uafklaret.

Rasmus Sørensens forældre

Rasmus Sørensens fader Søren Rasmussen var husmand under Store Restrup gods, og havde fæstebrev af 1750 på et lille sted i Drastrup. Han var gift tre gange, den første hustru, hvis navn ikke kendes, døde 1762 i Drastrup, anden hustru Johanne Jensdatter døde 1767 sammesteds. Der var ingen børn i disse ægteskaber, og Søren Rasmussen fik i tredje ægteskab med enken Anne Kirstine Nielsdatter kun sønnen Rasmus 1768.

Søren Rasmussen døde 1795 i Drastrup, men havde inden afstået fæstet i 1792. Hustruen var meget svagelig og var bleven indlagt på Aalborg Hospital, hvor hun dog først døde 1801. (Aalborg Hospitals regnskab 1801). I forbindelse med afståelsen af fæstet bestemte Søren Rasmussen, at af alt indboet "min søn Rasmus intet efter min død skal nyde, siden han ikke i min og kones elendighed har villet hjælpe os". (Store Restrups fæstebreve).

Rasmus Sørensen har tilsyneladende været en noget ustadig, omflakkende og stridbar person. Han ville ikke hjælpe sine gamle forældre, han nåede at få to børn uden for ægteskab, et kortvarigt ægteskab som endte med separation, og i kølvandet på statsbankerotten en række uheldige ejendomshandler og en stribe retssager. Men et spændende livsforløb at følge.

Haderslev-egns-drømme brast!

af AB

Det er altid glædeligt, når ens skrivelser vækker interesse og måske endda ansporer til yderligere og grundigere undersøgelser. – En flittig medforsker på arkivet nævnte, at hendes mand måske også i lighed med så mange andre stammer fra Valdemar Sejr, hvis hun da ellers turde stole på oplysningerne i en slægtsbog. Men for hende var det lidt svært at bedømme pålideligheden af det, "der står skrevet!"

I dette tilfælde drejer det sig om "Slægtsbog over slægten Hommelgaard. Christen Christensen Hommelgaard, født 1834 i Ødis, og hustrus forfædre og efterkommere"; bogen blev udarbejdet 1964-65 af Dansk Slægts historie, Kjellerup, - altså noget før jeg i efteråret 1972 begyndte som slægtsforsker - eller genealog, hvis det skal være fint!

Bogen beskriver den udvikling, som mange slægtsforskere – måske jeg selv inklusive – er så glade for, nemlig den sørgelige sociale nedtur fra en jysk ridder og medlem af rigsrådet på Christian Is tid over mere ordinære adelige og lavadelige familier i Sønderjylland til storbønder og præster til helt ordinære bønder og endda småkårsfolk i 1700-tallet på Haderslev-egnen. Derfra har forgreningerne dog heldigvis atter udviklet sig positivt til agtværdige samfundsborgere i nutidens Danmark!

Bagud fra den ridderlige rigsråd og hans frue hævder bogen, at der er ikke færre end to slægtslinjer (én for hver ægtefælle) tilbage til Valdemar Sejrs oldesøn, Christoffer II, der kørte landet helt i sæk omkring 1330. Og fra disse fyrstelige aner kan der naturligvis følges et væld af veldokumenterede sikre slægtslinjer tilbage til fyrstefamilier i stort set hele Europa – næsten tilbage til folkevandringstiden og romerrigets undergang! Men absolut heller ikke længere, idet al tale om endnu ældre slægtslinjer bag 500-tallets sidste halvdel af seriøse historikere som bekendt forlængst er betegnet som aldeles uvederhæftig ammestuesnak!

Den bedrøvelige sociale deroute fra rigsråd til inderste

12 generationer af bogens vigtigste slægtslinje ser sådan ud med hr. rigsråden som

1. generation: (ane nr. 166-67):

Anders Jackimsen (Jacobsen) af slægten Bjørn, død kort efter 1490, nævnt fra 1449, ejer af bl.a. Vorgård i Himmerland, ridder og rigsråd. Gift med **Anne Lauritsdatter (Mus)**.

2. generation (ane nr. 82-83):

Anne Andersdatter (Bjørn). Gift med **Otto Emmiksen**, nævnt 1477-1523, ejer af Refsø/Revsø i Sommersted Sogn og dele af Hejsagergårde i Halk Sogn.

3. generation (ane nr. 40-41):

Sophie Ottos- eller "Emmiksdatter" (Emmiksen), nævnt 1531-37, arving til dele af Hejsagergårde. Gift med **Henrik Ytzen**, død senest 1530 (1536?), ejer af frigården Langmose i Halk Sogn.



Slægten Ytzens våbenskjold

4. generation (ane nr. 20-21):

Hans Ytzen, nævnt 1530-35, ejer af Langmose og dele af Hejsagergårde.

5. generation (ane nr. 10-11):

Severin (Søren) Ytzen, nævnt 1550-65, ejer af Langmose, opkøbte tidligere Emmiksen-gods.

6. generation (ane nr. 4-5):

Dorothea Ytzen. Gift med **Mathias Voet**,

nævnt 1574, ejer af frigården Bejerholm i Halk Sogn og vist også Langmose.

7. generation (ane nr. 2-3):

Jacob Voet, død ca. 1620, ejer af Bejerholm.

Gift med **Elsabe Harkinn von Herndorff**.

8. generation (ane nr. 1 = ane nr. 412-13):

N.N. Jacobsdatter Voet, født omkr. 1600.

Gift med **Iver Lagesen**, født omkr. 1590, forpagter af Strårupgård i Dalby Sogn.

9. generation (ane nr. 206-07):

Lauge Iversen, ca.1630-1700, sognepræst i Tyrstrup-Hjerndrup fra 1660. Gift 1660 med den stedlige præsteenke **Magdalene Brunsling**.



Slægten Fods våbenskjold

10. generation (ane nr. 102-03):

Maria Laugesdatter, 1667-1719. Gift 1. gang 1688 med **Jochum Schnorr**, ca.1662-1708, bosat i Tyrstrup, Vonsild og Hjerndrup. Gift 2. gang 1712 med Morten Madtzen Hack.

11. generation (ane nr. 50-51):

Ann Margrete Jochumsdatter Schnoor, ca.1690-efter 1761(?). Gift 1711 med **Poul Nissen**, ca. 1689-1761, bosat i Hjerndrup og i Favrvrå i Tyrstrup Sogn.

12. generation (ane nr. 24-25):

Marie Poulsdatter, 1721-1786. Gift senest 1756 med **Lauge Hansen Snoor**, ca.1721-1774, bosat i Ødis-Bramdrup (1756) og sidst i Højrup i Stepping Sogn som inderste.

Kan denne afstamning tåle et kritisk gennemsyn?

Ja, jeg mener det, men detaljer må rettes! Og så langt kirkebøgerne rækker tilbage, er det jo ingen sag.

Vedrørende 9. og 10. generation er det så heldigt, pastoratet Tyrstrup-Hjerndrups kirkebog synes bevaret lige siden 1660, altså påbegyndt af netop 9. generation, Lauge Iversen, ved tiltrædelsen nævnte år. Ved nærmere eftersyn viser det sig dog, at der mangler mange indførsler før 1695. Hele den ældste kirkebog er nemlig blot en af- eller renskrift foretaget af den næste præst, sønnen Peder Laugesen (Straarup) fra ca. 1695 eller måske lidt senere; af mangler kan således nævnes alle døde før 1695 og de fødte mellem 1685 og -95.

Fra gejstlig til bonde

9. generation, hr. Lauge Iversen, ca. 1630-1700, den gamle Tyrstrup-præst, hvis fornavn stavedes i flæng som Lauge, Lage, Lago, Lawe eller Laue i sønnens afskrift af kirkebogen, må være stamfar til rigtig mange nulevende, for han fik ikke færre end 9 børn med Magdalene, der var enke efter formanden i embedet, Balthazar/Baltzer Petersen Brun, død 1659, med hvem hun var blevet gift 1656. Men hendes herkomst er uklar; slægtsbogen hævder, hun hed Brunsling, mens hun nævnes som Brunling (Brun?) i Arends værk om den slesvigske gejstlighed. Hun døde 1716, 84 år gl., altså født ca. 1632, og skal ifølge sønnen havde været brordatter af den Anders Hansen, kaldet Waagensen, der døde 1701 i Tyrstrup Præstegård, 69 år gl. – altså ligeledes født ca. 1632; så det ser absolut mærkeligt ud! – Og den ”morbror Hans Jacobsen”, der 1668 nævnes som fadder til præstens barn, var måske ikke barnets morbror, men snarere faderens, altså præstens morbror – for hans mor var jo vitterlig en Jacobsdatter! – Slægtsbogens påstand om, at denne Hans Jacobsen boede i Haderslev holder i al fald ikke vand – ifølge kirkebogen!

De 9 børn, der blev født i Tyrstrup Præstegård, var:

- 1 Balthasar Lagonis (Balthazar Brun Lagesen), f. 1661, d. 1710 (1711?), dia-kon i Segeberg fra ca. 1687 og fra 1690 sognepræst i Bornhöved i Holsten, hvor han blev efterfulgt af sønnen Henning Joachim Bruhn, død 1714. En anden søn må have været den mons. Bendix Bruhn af Bornhöved, der 1721 stod fadder til et barn af kusinen An-Margret Schnor, se nedenfor.
- 2 Elsabe Lawisdatter, f. 1662, d. før broderens renskrift af kirkebogen ca. 1695-1700.
- 3 Christina Lauisdatter (fornavnet skre- vet Stinke ved dødsfaldet), f. 1663, d. 1726 i Favrvrå i Tyrstrup Sogn. Gift 1680/81 [ikke indført i kirkebogen for Tyrstrup-Hjerndrup] med Hans Laugesen/Lauesen i Favrvrå, d. 1702, 56 år gl. Af børn kendes Lawe, f. 1681, Christina, f. 1684, og Malena, f. 1702.
- 4 Peder Laugesen Straarup, f. 1665, d. senest 1670, da broderen blev opkaldt efter ham.
- 5 Maria Lawisdatter, f. 1667, se neden- for.
- 6 Wolburg Lauisdatter, f. 1668. – Gift senest 1699, vel omkr. 1690, med sit næstsøskendebarn (se nedenfor) Jür- gen Jacobsen Wulff/Wolff, f. ca. 1655, forpagter af hendes fars fødegård, Strårupgård i Dalby Sogn (nævnt 1699-1701 i Tyrstrup-Hjerndrup kir- kebog).
- 7 Peder Laugesen/Lagesen (Straarup), f. 1670, d. 1722, faderens efterfølger som sognepræst i Tyrstrup-Hjerndrup fra 1694/1700. Gift 1695 Dorothea Key, der 1697-1716 fødte ham ikke færre end 16 børn, men hvoraf mange dog døde! Enkelte af disse børn blev gift med bønder i pastoratet.
- 8 Jacob Laugesen, kaldet Foed (efter oldefaderen på Bejerholm), f. 1671, d. 1707. Gift 1696 i Tyrstrup med Kirsten Troelsdatter af Hjerndrup, der 1697-

1702 fødte ham 3 børn ifølge Tyrstrup- Hjerndrup kirkebog.

- 9 Ivar Lagesen, f. 1673 (båret af faderens søster Elsebe), d. 1718, blev præst ved Skt. Hans Kirke i Odense.

10. generation, Maria Lawis- eller Lau- gesdatter, f. 1667, d. 1719 i Hjerndrup i Hjerndrup Sogn, 52 år gl. Gift 1. gang 1688 i Tyrstrup med Jochum Clausen Schnor(e), Schnoor eller Snore (patronymet nævnes blot 1703 ved sønnen Peders fødsel), f. ca. 1659 i Lutterbek i Holsten, d. 1705 i Hjerndrup, 46 år gl. (slægtsbogens fødsels- og dødsår lidt forkert). Gift 2. gang 1712 i Hjerndrup med Morten Madtzen Hack, død tidligst 1719; han var måske beslægtet med sin brud, hvis oldemor var en Hack fra Hjerndrup.

Jochum Clausen Schnor(e) nævnes 1695 som boende i Vonsild i Vonsild Sogn, da sønnen Ivar blev døbt ifølge Tystrup kir- kebog. Fra Vonsild flyttede han 1698 til Kolding som øl- og brændevinshandler (borgerskab 9.6. som Jochum Snore, født i Lutterbek i Holsten); han boede endnu i Kolding 1700, da han 6.10. blev dømt til at betale 10 skill. til byens kærner på by- fagedens vegne ifølge dom- og skøde- og panteprotokollen. Men fra senest 1703 til sin død 1705 boede han i Hjerndrup. – Med angivelsen af fødested som Lutterbek må han efter alt at dømme være søn af den "Clags Snor"/Clas Schnoor, der nævnes 1654 som gårdmand i landsbyen Lutter- bek i sognet Probsteirhagen ifølge Günter Finkes artikel Die Hufner und Kätner des Kirchspiels Probsteirhagen i Familien- kundliches Jahrbuch Schleswig-Holstein nr. 8, 1969, s. 62-64. At slægtsnavnet Schnor/Schnoor i 1600-tallet var udbredt på egnen fremgår af Finkes publicerede jordebøger fra klosteret i Preetz i nævnte Jahrbücher i bl.a. nr. 13, 16 og 18. – Lut- terbek ligger på østsiden af Kielerfjorden 14 km nordøst for Kiel nær Laboe og havde siden middelalderen tilhørt klosteret i Pre- etz sydøst for Kiel i retningen mod Plön

ifølge Henning Oldekops Topographie des Herzogthums Holstein, 1908/1974; tyske stednavne identificeres let via www.deutschland-navigator.de (venligst meddelt af Erik Brelj). At denne holstener senest 1688 kom til det nordlige Slesvig havde vel sammenhæng med, at hans tilkommende kones ældste helbror et års tid tidligere var blevet diakon i (Bad) Segeberg syd for Plön og siden blev præst i Bornhöved mellem Plön og Neumünster.

Af Maria Laugesdatter og Jochum Schnors børn kendes flg. 5:

- 1 An-Margret Schnor, f. 1688/94, se 11. generation.
- 2 Ivar Schnor, f. 1695 i Vonsild (ifølge Tyrstrup-Hjerndrup kirkebog).
- 3 Claus Schnor/Snor, nævnt i Seggelund i Tyrstrup Sogn 1721, da han stod fadder hos søsteren An-Margret.
- 4 Henrich Schnor(e), nævnt som foged ved Arendal i Norge 1740, (da broderen Peder fik fødselsskudsmål ifølge Tyrsted-Hjerndrup kirkebog).
- 5 Peder Schnor(e), f. 1703 i Hjerndrup, nævnt som foged i Frederiksstad i Norge 1740, da han fik fødselsskudsmål. Han var da gift med Elsebe Hansdatter Lagesen fra Favrvrå, tydeligt nok en kusine.

11. generation An-Margret Schnor, f. 1688/94 – uvist hvor, d. 17.. (måske tidligst 1761). Gift 1711 i Tyrstrup med Poul Nissen, vist død 1761 i Favrvrå i Tyrstrup Sogn, 72 år gl. – An-Margret opholdt sig ved giftermålet 1711 i Favrvrå, hvor familien endnu nævnes 1716, men 1721 i Hjerndrup, hvor den i al fald 1726 boede i præsteembedets anneksgård.

6 børn:

- 1 Jochum Poulsen, f. 1712. Gift 1737 i Hjerndrup med enken Birret i Vesterbølling.
- 2 Jeng Poulsdatter, f. 1714, d. 1721, 7 år gl.
- 3 Baltzer Poulsen, f. 1716.
- 4 Maria Poulsdatter, f. 1721, se 12. generation.

- 5 Peder Poulsen Snoore, f. 1723. Gift 1757 i Tyrstrup med Annecken Hansdatter.
- 6 Dorthea Poulsdatter, f. 1726. Vist gift 1760 i Tyrstrup med Jochim Lauesen Snoore, vel en slægting fra Favrvrå, der var opkaldt efter hendes morfar.

12. generation Maria Poulsdatter, f. 1721 i Hjerndrup i Hjerndrup Sogn, d. 1786 i Anderup i Stepping Sogn, ang. 71 (rettere 75) år gl. (med nekrolog i kirkebogen indeholdende både herkomst og afkom). Gift før 1754 – uvist hvor – med Laue Hansen, kaldet Snore, f. ca. 1722 – uvist hvor, d. 1775 i Højrup i Stepping Sogn, 53 år gl.; om han var en slægting, eller han overtog tilnavnet efter konens afstamning er uvist. Parrets bopæl ved giftermål og ældste barns fødsel ca. 1752/53 er ukendt; 1754-56 nævnes familien i Bramdrup i Ødis Sogn, men 1760-75 i Højrup i Stepping Sogn. Enken boede som nævnt sidst i Anderup.

5 børn:

- 1 Anmargretha Lauesdatter, f. ca. 1752/53, konfirm. 1768 i Stepping. Var ved moderens død 1786 og ved folketæll. 1787 gift med Iver Lassen, indsidder i Dollerup i Skanderup Sogn, og de havde da 4 børn.
- 2 Mette Lauesdatter, f. 1754 i Bramdrup i Ødis Sogn, levede åbenbart 1786.
- 3 Hans Lauesen/Laugesen (Snoor), f. 1756 i Bramdrup i Ødis Sogn. Var ved moderens død 1786 og ved folketæll. indsidder henholdsvis hus- og træskomand i Dollerup/Nagbøl i Skanderup Sogn, hvor han var gift og da havde 2 børn.
- 4 Povel/Paul Lauesen, f. 1760 i Højrup i Stepping Sogn, levede åbenbart 1786.
- 5 Erich Lauesen, f. 1762 i Højrup i Stepping Sogn, levede åbenbart 1786.

Den adelige afstamning

At Tyrstrup-præsten Lauge Iversen var dattersøn af Jacob Voed, Voet eller Fod på frigården Bejerholm i Halk Sogn fremgår – som også slægtsbogen fortæller – af den

lange nekrolog i Vonsild kirkebog over en bror til præstens svigersøn, Jürgen Jacobsen Wulff/Wolff på Strårupgård i Dalby Sogn, nemlig Niels Jacobsen Wolff, 1657-1700, der de sidste par år af sit liv boede i Vonsild Sogn, se den trykte udgave af Vonsild kirkebog 1659-1708, udg. af Hans H. Worsøe, 1982, s. 348.

De to brødre var født i præstegården i Bevtoft som sønner af Jacob Pedersen Wolff/Wulff, der blev den sidste af fire generationer, der lige siden reformationen havde været præster i Bevtoft-Tislund, og som i en ung alder sammen med konen og to børn døde af pest 1657; de to brødre var de eneste af familien, der overlevede.

Dog overlevede også præstens mor, Abel Jacobsdatter Voed, hvis navn og herkomst slet ikke nævnes i Arends værk om gejstligheden i Slesvig og Holsten; og ifølge den nævnte nekrolog var hun moster til Tyrstrup-præsten hr. Lauge og fra Bejerholm, så afstamningen fra Jacob Voed, Voet(h) eller Fod er fuldtud dokumenteret. – Men slægtsbogens imponante kone til Jacob, Elsabe Harkinn von Herndorff, er dog blot en skrækkelig germanisme, der dækker Elsabe Hack fra Hjerndrup, idet Harkinn er en simpel skrivfejl for Hackinn.

Bejerholm var fra gammel tid en lavadels- eller frigård, og den nævnte Jacobs stamfar, Hans Fod/Voeth, blev adlet 1516 af hertug Frederik, den senere kong Frederik I med et våben indeholdende et ben med spore.

Slægtsforbindelsen mellem slægten Fod/Voeth og den ligeledes lavadelige slægt Ytzen/Jutsen på Langmose bekræftes af oplysningerne i Trap: Danmark, præsten Ed. Juhlers to artikler Frigaardene i Haderslev Herred og Slægten Emmiksen og Hejsagergaarde i Sønderjydsk Maa-nedsskrift 1942 og -45, samt adjunkt Henrik Fangels to artikler Slægten Emmiksen og dens gods og Herremænd på Haderslev Næs i Middelalderen i Sønderjyske årbøger 1972 og -78.

Heri dokumenteres afstamningen tilbage til den jævne sønderjyske eller slesvigske adelsslægt Emmiksen og den mere fremtrædende kongerigske slægt Bjørn med besiddelser både på Fyn og i Jylland, hvor den arvede bl.a. herregården Stenalte ved Randers efter Mus-slægten.

Den sidste Bjørn på Stenalte var gift med den uhyre flittige og historisk kyndige Anna Krabbe, der sidst i 1500-tallet indsamlede både afskrifter af dokumenter og ligsten, ja endog fik flyttet fjerne forfædres sten til herregårdens kirke Ørsted andetstedsfra. – Anna Krabbe ragede højt op over tidens øvrige "slægtebogsforfattere" blandt adelens kvinder og har ved disse afskrifter reddet mange middelalderlige dokumenter fra tilintetgørelsen. Bl.a. derfor er slægterne Bjørn og Mus' afstamningsforhold så veldokumenterede.

Fyrstelig afstamning? – nej!

Men slægtsbogens påstand om, at Anne Lauritsdatter (Mus) var datter af faderens første ægteskab med en datter af landsdommeren Jens Nielsen (Løvenbalk) til Avnsbjerg ved Viborg med afstamning fra en uægtefødt søn af kong Christoffer II er helt hen i vejret. Annes mor, fru Mette, var derimod af slægten Rosenkrantz. – Det har man vidst i al fald lige siden 1874, da Konrad Barner skrev første bind af Familien Rosenkrantz' Historie og nævnte som bevis herpå, at Rosenkrantz' våben findes på ligsten over medlemmer af slægten Emmiksen fra sidst i 1500-tallet, ligesom medlemmer af familierne Mus og Bjørn ofte nævnes sammen med Rosenkrantz'er – for slægtsskabs skyld!

Så al tale om Løvenbalk-afstamning via Bjørn og Mus er ren fantasi. – Og lige så galt står det til med slægtsbogens påstand om afstamning fra den lidet dokumenterede Regitze Christoffersdatter (Løvenbalk), der skulle være stammor til den skånske Krognos-slægt via en Gregers Pedersen, der skulle være far til godset Vittskövle i Skånes ejer, Holger Gregersen (Krognos), hvis be-

vislige datter Else i sit første ægteskab med Anders Offe- eller Ovesen (Hvide) til bl.a. Bjørnholm på Djursland var mormor til ovennævnte Anders Jackimsen (Jacobsen) af slægten Bjørn.

Allerede Thiset blev omkring 1905 klar over, at kronologien i Krognos-slægtens stamtavle så lidt anstrengt ud, og nu har historikeren Anders Bøgh på overbevisende måde ryddet op i artiklen Om Vittskövles kendte ejere før ca. 1400 i samleværket Gods och bönder från högmedeltid til nutid – Kontinuitet genom omvandling på Vittskövle och andra skånska gods, 2006 (venligst meddelt af Ole Bech Knudsen). – Heri er det bevist, at den nævnte Gregers Pedersens slet ikke var en Krognos, og den påståede søn, Holger Gregersen, der bevisligt var en Krognos, har hermed mistet sine forældre! Ingen ved, hvem de var, og om nogen dokumenteret fyrstelig afstamning gennem Regitze kan der naturligvis slet ikke være tale!! Anders Bøgh har tillige deltaget i og nu punkteret den store og i visse henseender spøjse Krognos-debat på DIS-Danmarks hjemmeside.

De mange efterkommere efter de lavadelige slægter Ytzen/Jutsen og Fod/Voeth på Haderslev-egnen har således mistet enhver afstammingsmæssig forbindelse til danske konger i middelalderen! – Og hele Krognos-spørgsmålet viser, at adelsårboogens stamtavler for tiden før 1450 absolut skal tages med en gran salt – eller mere! Dette forhold giver så absolut stof til eftertanke: Burde vi ikke følge nordmændenes

Efter redaktionens slutning er der kommet tilføjelser til ABs Haderslev-artikel, de bliver bragt i næste nr. af SLÆGTEN.

Forårets gamle skikke i Østjylland

af Erland Skovbjerg, Ingasvej 50, 8220 Brabrand, ☎ 8625 2095. E: eskovbjerg@hotmail.com

Den 2. februar er det Kyndelmisse.

Det var en kirkelig festdag i katolsk tid, og her i Danmark var det helligdag helt op til 1770, da Struense afskaffede den. Kyndelmisse er et mærkeligt ord. Det kommer

eksempel og begynde på den helt store oprydning!?

Til de mange efterkommere med den her skitserede afstamning kan det måske være en trøst, at der virkelig er afstamning gennem ovennævnte Else Holgersdatter (Krognos)s mand Anders Offe- eller Ovesen (Hvide) tilbage til den kendte marsk Stig, der blev dømt fredløs efter drabet på Erik Klipping i Finderup Lade. Slægtslinjen går gennem den yngre Stig Andersen, hvis lig og ligsten ovennævnte Anna Krabbe fik flyttet fra kirken i Essenbæk til kirken i Ørsted. – Og denne drabelige Stig-afstamning kan da trøste hele denne udrednings udgangspunkt, hvis søn sandelig hedder Stig (døbt før afstamningen blev kendt) og nu er dyrlæge i Broager i det sønderjyske!

Og sandelig om der alligevel ikke er familieskab med dronningen! Af Kristian Lauritsens værk Dronning Margrethe IIs forslægt, 2000, fremgår det nemlig side 317-19, at den gode rigsråd Anders Jackimsen (Jacobsen) havde en søster, Sophie Jachimsdatter (Bjørn), gift med Detlev (Tjellef) Reventlow, død i 1470'erne, ejer af bl.a. Gram i Sønderjylland, og fra deres dattersøn Joachim von Lützwow stammer gennem forskellige adelsslægter i Mecklenburg den danske kong Christian IXs farmor, født von Schlieben. Så størstedelen af nutidens kongelige familier i Europa har fælles afstamning med de heri beskrevne slægter af sønderjysk rod!

af det latinske ord missa candelarum, der betyder kærtmesse eller lysenes messe. Det var en gudstjeneste, hvor man indviede de vokslys, der skulle tændes det kommende år i kirken. Kyndelmisse blev

fejret til minde om jomfru Marias renselse. En kvinde var jo uren i 40 dage efter en fødsel. Ifølge jødisk skik skulle hun 40 dage efter fødselen fremstille Jesus-barnet for Gud i templet i Jerusalem. Du kan læse mere i Lucas evangeliet 2,21-40.

Også her i landet måtte kvinderne ikke komme i kirke i 40 dage efter en fødsel, for da var de jo urene – og tænk sig, helt op til begyndelsen af 1900-tallet har denne skik været opretholdt. Altså til mine bedsteforældres tid. Min bedstefar på Ulstrupgård er født i 1855, så hans mor har altså været betragtet som uren efter fødselen. Længere er det ikke siden! Når så de 40 dage var gået, kom kvinden til kirken og sad og ventede ude i våbenhuset, indtil præsten kom ud og førte hende ind til menigheden igen.

Kyndelmisse eller "Kjømres", som man siger på jysk er jo vinterens vendepunkt. Da er det halve af vinteren gået, og bonden skulle ud i laden og se, om det halve af foder og forråd var tilbage. Midvinter stemningen er godt ramt i Jeppe Aakjærs sang: "Sneflokke kommer vrimplende, hen over diger trimlende" og ligeledes i St. Steensens Blichers ord om "Kjømres Knud". "Det er hvidt herude, kyndelmisse slår sin knude, overmåde hvas og hård. Hvid forneden, hvid foroven, pudret tykt står træ i skoven, som udi min abildgård".

I gammel tid var det skik at finde varsler om vejret på denne dag. Her i Østjylland sagde man, at hvis det kyndelmissegad blæste så stærkt, at 18 kællinger ikke kunde holde fast i den 19., blev det tidligt forår.

Af madskikke til kyndelmisse kan nævnes forskellig Kjømres-mad. Det var pandekager eller hvidkål, sylte og pølse.

Så kommer vi til Valborgaften og majdag, som man sagde. Det var jo hhv. om aftenen den 30. april og den 1. maj. Langt de fleste af de gamle fester og højtider har noget med kirken at gøre. Det gælder dog ikke Valborgfesten. Det var en ældgammel folkelig fest for vårens komme. Valborg var en tysk helgerinde, som levede i 700-tallet, og til minde om hende fejrede man "Valpurgis Nacht",

som man sagde. Den 30. april Valborgaften tændte man bål på bestemte høje – hver landsby havde fra gammel tid bestemte steder, hvor man mødtes og afbrændte blus, og man dansede og sang natten igennem. Bålene havde til formål at skræmme alle onde ånder væk og ilden skulle også lyse op, så heksene kunne se at flyve til Bloksbjerg. – På majdagen red de unge karle mange steder sommer i by. Karlene og hestene var pyntede med bøgegrene deraf udtrykket at "Maje sig ud" – at pynte sig. Rytterne red fra gård til gård og sang en vise og indsamlede mad og penge til majfesten om aftenen.

I året 1700 skete en kalenderreform, således at den 1. maj faldt senere. Så tidligere hen var bøgen altid sprunget ud, for da var vi jo helt henne ved den 14. maj på den nutidige kalender. Festpladsen blev gjort klar til aftenens fest. Der blev stillet borde og stole op, og der blev pyntet med bøgegrene. Så dansede man og både ældre og unge deltog, mens de sang de gamle majviser. Så kom aftenens højdepunkt – det var uddelingen af gadelam, som det kaldtes her i Østjylland. Andre steder kaldtes det "Majgreve".

Jeg vil holde mig til gadebasser og gadelam. – Det var skik gennem mange hundrede år i ungdomslavet i landsbyfællesskabets tid – ja helt op til 1900-tallet, at ungdommen i landsbyerne organiserede sig under ledelse af byens bedste karl. Han hed "Gadebassen" og var leder af ungdommen. Hans pige blev kaldt "Gadinde". Gadebassen havde som regel en svend og en dreng til at hjælpe sig, og dette "råd" forestod og ledede ungdomsgilderne året rundt, og ganske særligt Valborggilderne. Gadebassen og hans 2 hjælpere havde den opgave at tildele hver enkelt karl i byen en pige, der benævntes gadelam. Man parrede altså de unge sammen. Karlen havde så pligt til året igennem at være kavaler for sit gadelam ved alle gilderne og ungdomssammenkomsterne, ganske uanset personlige tilbøjeligheder. Hver karl skulle således sørge for, at hans gadelam blev behørigt hentet og

fulgt hjem efter gilderne. Pigen traktede så til gengæld karlen med mad, når han kom på besøg på den gård, hvor hun var enten datter eller tjenestepige.

Kort tid før Valborgaften samledes gadebassen med sine svende, og i fællesskab bestemte de så, hvem der skulle være par i det kommende år. Karlene fik i al hemmelighed at vide, hvem af pigerne, de skulle have til gadelam, men foreløbig var det en hemmelighed for pigerne. – Valborgs aften samledes så hele byen – unge og gamle – på en høj, og her tændtes Valborgblussen. Det var jo en festlig og spændende aften for pigerne, de var unge, bøgen var sprunget ud, sol og sommer var forude, og måske skulle de i aften finde en hjertenskær.

Under sang og munterhed brændte bålet, og når det var udbrændt samledes pigerne i en rundkreds og dansede rundt. Karlene gik rundt uden om kredsen, og når så hans pige dansede forbi, skulle han give hende et slag i ryggen og løbe væk. Pigen skulle så fange ham, og var fra nu af hans gadelam til næste Valborg-aften. Andre steder brugte man at slå en seddel op på smedens port med navnene på, hvem der skulle have hvem til gadelam, f.eks. Søren Pedersen skal have Maren Jensdatter, Oluf Hansen skal have Sofie Rasmusdatter osv. Ved hver legestue (Liegstow) som dansesammenkomsterne hed, skal karlen danse de første 3 danse med sit gadelam og jo i øvrigt sørge for hende. – Ingen kan nægte at modtage sit gadelam. Man kan på en måde sige, at der var mere orden i tingene dengang, end der er i dag.

Men vi sprang over selve valget af gadebassen – altså af lederen. Allerede ved Fastelavnsgilderne er den nye gadebasse udnævnt. Det foregik på den måde, at det gamle "råd" og nogle karle snakkede sammen om, hvem de ville have til ny gadebasse til næste år. Og midt under en dans strømmede en flok karle så sammen om den udsete gadebasse og løftede ham op til loftet, og når hans pande havde rørt loftsbjælken, var han gadebasse for næste år, og han kunne

ikke nægte at modtage valget. Svendene og drengen udnævntes på samme måde. – Dette med løftning, når nogen skulle udvælges, er en skik, der går helt tilbage til oldtidens folkestammer, men brugte det, når en høvding skulle kåres. Det har været brugt helt op til 1900-tallet – altså indtil for 100 år siden.

Grænselinien for det østjyske gadelamsområde går omtrent fra Mariager fjord ind til Midtjyllands højderyg og ned over Silkeborgsøerne og ud ved Horsens fjord i syd. Det er omtrent det samme område, hvor Valborgblussene brugtes.

Endelig bliver det St. Bededag. I katolsk tid og op til 1686 var der mange bededage – eller bods- og bededage, som de kaldtes, men i 1686 afskaffede Christian 5. disse bededage og indførte én stor Bededag, som skulle være 4. fredag efter påske. Der måtte ikke arbejdes på disse dage – heller ikke bagerne, men de fandt på at lave nogle hvedeknopper aftenen før, som så kunne lunes på selve helligdagen. Men det blev en tradition, at man spiste de varme hveder aftenen før og drak te til, og denne tradition fejrer vi jo stadig i dag. Man må lige huske på, at dengang spiste man altid brød af mørkt rugmel, og det var sjældent, at man havde hvidt brød af hvedemel. Man mener, at skikken særlig tog fart i Frederik 6.'s hyggelige København omkring 1830-40'erne. København var jo kun en lille købstad, og alt lå indenfor voldene. Hver aften blev byens porte lukket og nøglerne bragt til kongen. Byen havde hvide og røde bindingsværkshuse og gaslygter, og lyden af hestehove og drocher lød i gaderne. Byen var jo temmelig provinsiel.

St. Bededags aften skulle borgerskabet ud og gå tur på voldene i deres fineste tøj. Foråret var kommet, fuglene sang. Damerne gik i lange, folderige kjoler med flåser og bånd og store kyser på hovedet. Mændene altid med høj hat og spadserestok. Der var stil over det. Det var ellers små tider, men efter aftenuren skulle man hjem og spise varme hveder og drikke te til. Man forstod at hygge sig med de små glæder inden for voldene i den lune forårsaften.

Slægtshistorisk Forening Brønderslev

Onsdag 11. februar kl. 19.30

Ordinær generalforsamling afholdes i Brønderslev Bibliotek. Indgang fra Mejerigade.

Tirsdag 5. maj kl. 19

Årets udflugt. Vi besøger Egnssamlingen, Fårupvej 3, 9493 Saltum.

Der arrangeres fælleskørsel i private biler fra Mejerigade 9, Brønderslev kl. 18.30.

Åbent hus i Mejerigade 9, 9700 Brønderslev:

hver onsdag kl. 13 – 17,

hver torsdag kl. 19 – 22.

Lukket helligdage.

Første åbningsdag efter nytår er 7. januar.

Sidste åbningsdag inden sommerferien er 25. juni.

Gotisk læsning - Studiekreds for medlem-

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Djursland

Tirsdag 6. januar

Bodil Olesen: Kvindernes stemmeret i 100 år.

Tirsdag 20. januar

Klubaften.

Tirsdag 3. februar

Mads Keld Holst: Bronzealderens storhøje.

Tirsdag 17. februar

Generalforsamling.

Tirsdag 3. marts

Cand.mag. Erik Karn, genealog ved Kennedy Centret: Kød på slægten.

At sætte køb på slægten er uden diskussion en af de opgaver, der optager slægts-

mer starter onsdag 7. januar kl. 9:30 – 11:30 i Mejerigade 9. Derefter hver onsdag samme tid og sted til og med 1. april. Dog afbrudt af vinterferie i uge 8.

Kontingenter

125 kr. Par 175 kr.

Bestyrelse

Anders Sørensen, fmd., Markedsvej 7, 9700 Brønderslev, ☎ 5131 0735.

E: sternas@mail.dk

Mette Kjuh Pedersen, nstfmd., Danevej 14, 9700 Brønderslev, ☎ 9882 0397.

E: mette.pedersen@nordjyske.dk

Jens Dybro, kass., Løkkenvej 452, Stenum, 9700 Brønderslev, ☎ 9883 8050.

E: kaerholt@worldonline.dk

Leif Olesen, sekr., Bundgårdsvej 13, 9700

Brønderslev, ☎ 9882 5821. E: leifo@mail.dk

Arne Kristiansen, Niels Bohrs Plads 6, 9700

Brønderslev, ☎ 9882 5882. E: arnec@mail.dk

Hjemmeside

www.slægtshistoriskforeningforbroenderslevegnen.dk

forskernerne allermost. I foredraget gives der gennem praktiske eksempler konkrete anvisninger på, hvorledes man griber arbejdet an. Hvordan går man i gang på arkivet og hvorledes indordner man oplysninger i alt det, man i forvejen har registreret.

Tirsdag 17. marts

Klubaften.

Tirsdag 31. marts

Cand.mag. og arkivleder i Korsør Jytte Skaaning: Find din slægt og gør den levende.

Tirsdag 7. april

En af medarbejderne ved Djurslands Museum vil holde foredrag om Fjellerup i jægerstenalderen.

Lørdag 25. april

Fællestur til Landsarkivet i Viborg.

Tirsdag 5. maj
Klubaften.

Tid og sted

Såfremt intet andet er anført, foregår alle arrangementer kl. 19 på Grenaa Egnsarkiv ved Grenaa Bibliotek, N. P. Josiassensvej 17, 8500 Grenaa.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 145 kr. Par 220 kr. - inkl. SLÆGTEN.

Bestyrelse

Hanne Lillemark Bild, fmd., Glentevej 4, 8500 Grenaa, ☎ 2962 0626. E: hanne.b@privat.dk

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Tirsdag 27. januar kl. 14

Jens Erik Starup, Grindsted Lokalhistoriske Arkiv: Gamle postkort fra Grindsted egnen. Vi ser billeder af gamle postkort fra Grindsted og omegn.

Tirsdag 24. februar kl. 19

Arkæolog Christian-Peter Pedersen, Haderslev Museum: Vikingerne i Horsbøl.

Vi hører om de fund, der er gjort ved de arkæologiske udgravninger i Horsbøl. Foredragsholderen forestod disse udgravninger i 2006. Der blev blandt andet fundet spor af en bebyggelse fra vikingetiden.

Tirsdag 24. marts kl. 19 i kaffestuen på Karensminde.

Ordinær generalforsamling. Dagsorden efter vedtægterne. Forslag til generalforsamlingen skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Efter generalforsamlingen vil vi vise nogle af Erik Hansens fotos fra Grindsted.

Udflugt

Teglovnene i Stenderup.

Tirsdag 5. maj. kl. 13.45 fra parkerings-

Bent Klim Johansen, nstfmd., Nelligevej 50, 8500 Grenaa, ☎ 8630 9387.

E: de-nijs.johansen@stofanet.dk

Ulla Bugtrup Jensen, kass., Ludvig Holbergs Vej 10, 8500 Grenaa, ☎ 8632 1106.

E: bnygaard@vip.cybercity.dk

Hanne Andersen, sekr., Fasanvej 6 B, 8500 Grenaa, ☎ 8630 0365.

Geert Henriksen, Duevej 24, 8500 Grenaa,

☎ 8632 5193. E: geerthenriksen@stofanet.dk

Niels Kjeldsen, Bellisvej 10, 8500 Grenaa,

☎ 8632 0093. E: nckp@stofanet.dk

Ioan Jensen, Hyldehaven 60, 8520 Lystrup,

☎ 8622 3718. E: ij@oncable.dk

Hjemmeside:

www.djursslaegt.dk

pladsen ved Grindsted Bibliotek. Vi kører en tur til Stenderup, hvor Finn Eg vil fortælle om de små teglovnene, der har været langs med Ansager Å. Finn vil ligeledes fortælle om engenes udvikling og om de dambrug, der blev anlagt mange steder før 2. verdenskrig. Samkørsel.

Tid og sted

Ordinære møder holdes på Grindsted Bibliotek, hvis ikke andet er nævnt. Fri adgang for medlemmer. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne, medmindre andet er nævnt.

Kontingent

100 kr. par 150 kr.

Kursusvirksomhed

Gotisk håndskrift

Har du lyst til at være med til at læse gotisk håndskrift?

Studiekredsen fortsætter i foråret. Første mødedag er torsdag 8. januar kl. 19 på Grindsted Bibliotek. Vi mødes hver 14. dag. Materialeudgifterne deler vi. Leder af studiekredsen er Jens Erik Starup.

Kurser i slægtsforskning

Foreningen afholder kurser i slægtsforskning, såfremt den fornødne interesse er til

stede. Ret venligst henvendelse til Judith Andersen Sørensen på ☎ 75 34 82 60 snarest muligt.

Bestyrelse

Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13,

Slægtshistorisk Forening Guldborgsund

Lørdag 24. januar kl. 13

Kaj Dreier, (foreningens eget medlem) vil fortælle om Radartårnet på Gedser Odde, der led en sørgelig skæbne ved at blive revet ned i 2007, trods ihærdige forsøg på at bevare det.

Lørdag 28. februar kl. 13

Skifter - og hvordan de kan bruges i slægtsforskningen, v/Inger G. Rasmussen og Lisbeth Christensen (foreningens egne medlemmer).

Et godt skifte indeholder en guldgrube af informationer, der tillader os at komme meget tæt på vores aner. Det fortæller både om slægtssammenhænge og giver et spændende indblik i de materielle forhold, anerne levede under. Hvordan foregik skiftet? Hvilke oplysninger kan man trække ud af et skiftebrev? Og endelig - hvordan finder man frem til skifterne?

Lørdag 21. marts kl. 13

Generalforsamling

Herefter foredrag v/Georg Rossing, der vil fortælle om hvordan man laver en slægtsbog. Georg Rossing har selv lavet slægtsbøger.

Onsdag 15. april kl. 19

Besøg på Vålse lokalhistorisk arkiv på Falster.

Samkørsel fra Nykøbing F. kan etableres. Nærmere herom senere.

Nærmere om indholdet kommer senere.

Møderne er åbne for alle interesserede. Interesserede og medlemmer, der sidder

7200 Grindsted, ☎ 7532 2353.

E: Jens.Starup@post2.tele.dk

Judith Andersen Sørensen, nstfmd., Ravlundvej 9A, 7200 Grindsted, ☎ 7534 8260.

Bent Krogsgaard, kass., Dalsøvej 47,

7200 Grindsted, ☎ 7532 1901.

inde med spændende forskningsresultater eller andre oplysninger af almen interesse, har i tilslutning til møderne mulighed for i korthed at fortælle herom. Men husk at ringe til formanden i forvejen!

Ved møderne er der mulighed for at købe kaffe/te og kage for kr. 5.

Tid og sted

Foredragene holdes, hvis ikke andet er anført, lørdage kl. 13 på "Det Gamle Bibliotek", Rosenvænget 17, Nykøbing F.

Kontingent

Kr. 170 for enkeltmedlemmer, kr. 220 for ægtepar, kr. 75 for biblioteker/arkiver og kr. 30 for gæstekort.

Bestyrelse

Susanne Poulsen, fmd., Saksøbingvej 13, 4891 Toreby L., ☎ 5485 9885.

E: spp@privat.dk

Nanna Nielsen, nstfmd., Grønlandsvej 9, 4800 Nykøbing F., ☎ 5482 2419. E: nani@pc.dk

Lisbeth Christensen, kass., Skovvænget 28, 4861 Guldborg, ☎ 5477 0196.

E: lis.gul2@gmail.com

Erik Dyrborg, sekr., Gøgeurtevej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse, ☎ 5413 6401.

E: erik.dyrborg@mail.tele.dk

Inger G. Rasmussen, Bøsserupvej 11, Fuglse, 4960 Holeby, ☎ 5460 6393.

E: I.Rasmussen@email.dk

Tove Boesen, suppl., Egevænget 12, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 2528.

E: tk.boesen@privat.dk

Hans-Jørgen Olsen, suppl., Stubbekøbingvej 58, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 7557.

E: h-jolsen@post.tele.dk

Karen M. Larsen, rev., Krårup Møllevej 5, 4990 Saksøbing, ☎ 5477 9403. E: kmhl@mail.dk

Henning Nielsen, rev.suppl., Grønlandsvej 9, 4800 Nykøbing F., ☎ 5482 2419.

E: nani@pc.dk

Haderslev Slægtsforsknings Forening

Åbent Hus kl. 13-16

Første mandag i måneden:

5. januar, 2. februar, 9. marts, 6. april og 4. maj.

Onsdag 7. januar

Søgning på Internettet.

Torsdag 29. januar

Foredrag.

Torsdag 12. februar

Generalforsamling.

Lørdag 28. februar

Jubilæumsudstilling.

Onsdag 11. marts

Aneaften.

Onsdag 25. marts kl. 19.30

Cand. mag. Jens Hansen, Kolding: Flytning og Vandringer.

Onsdag 15. april

Foredrag.

Hedeboegnens Slægtsforsker Forening

Torsdag 8. januar kl. 10-12.30

Almindeligt formiddagsarbejde, herunder gotisk skrift.

Torsdag 15. januar kl. 19

Generalforsamling.

Dagorden efter lovene. Forslag skal være indsendt til formanden 14 dage inden mødet.

Torsdag 29. januar kl 19

Jacob Danneskiold-Samsøe holder foredrag om Middelalderens verdensbillede.

Lørdag 28. marts kl. 10-16,30

Vi afholder mini træf i Glostrup Aktivitetscenter, Sydvestvej, Glostrup i sam-

Onsdag 6. maj

Foredrag/medlemsaften.

Onsdag 27. maj kl.

Forårsarrangement/udflugt.

Tid og sted

Hvor intet andet er angivet, mødes vi kl. 19.30 og mødestedet er Bispen, Bispebroen 3, 6100 Haderslev.

Kontingent

150 kr. for enkelt personer, 200 kr. for par.

Bestyrelse

Ejvind Lund Hansen, fmd., ☎ 7453 5353.

E: ejluha@mail.dk

Svend Aage Mikkelsen, nstfmd., ☎ 7462 1575.

E: svmi@post3.tele.dk

Hanne Franck, kass., ☎ 7453 0819.

E: hanne.franck@webspeed.dk

Alice Ringer Madsen, sekr., ☎ 7452 3155.

E: alihel@webspeed.dk

Nancy Petersen, ☎ 7452 9765.

E: nancy.p@privat.dk

Hjemmeside

<http://www.haderslevslaegt.dk/>

arbejde med Sydkystens og Vestegnens slægtsforskere.

Arrangementet omfatter forskellige work-shops, udstillinger samt foredrag af Erik Kann.

Torsdag 23. april

Sæsonens sidste møde, og efterårssæsonen starter torsdag 10. september kl. 10.

Læs i øvrigt det udførlige program på vores hjemmeside.

Vi har normalt møder alle torsdage.

I de ulige uger mødes vi fra 19–21.30. hver anden gang er der som regel foredrag om overordnede emner, hver anden gang er der klubaften, hvor vi udveksler erfaringer og søger hjælp hos hinanden.

I de lige uger mødes vi kl. 10-12.30 til forskellig studieaktivitet omhandlende alle områder inden for slægtsforskningen - (læsning af arkivalier, brug af diverse slægtsprogrammer, brug af internet, samt læsning af gotisk skrift).

Af og til er der også ekskursioner til arkiver eller til steder med relation til slægtsforskning/historie.

Tid og sted

Hedeboegnens slægtsforsker Forening holder normalt sine møder på torsdage i Medborgerhuset, Taastrup Hovedgade 71, 2630 Taastrup.

Mødestedet kan dog afvige af hensyn til den valgte aktivitet.

Slægthistorisk Forening Herning

Mandag 19. januar

Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivleder på Esbjerg Byhistoriske Arkiv: Fra fæstebonde til prioritetsbestyrer.

Omkring år 1800 tilhørte ca. 98 % af den danske befolkning bondestanden eller almuen. Der var forskel på fæstebonde og selvejere, for slet ikke at nævne husmænd med og uden jord. Også inden for de enkelte grupper var forskellene store. En kongelig fæstebonde fandt sig ikke i hvad som helst. Mellem ham og en selvejerbonde var der næsten ingen forskel.

Foredraget behandler landbrugets udvikling fra ca. 1750 frem til ca. 1950 med særlig fokus på kilder af interesse for slægtsforskere og lokalhistorikere.

Mandag 16. februar

Esben Graugaard, museumsinspektør dr.phil.: Christen de Linde – en vestjysk matador, hans slægt og deres gårde.

I 1706 døde Holstebro-købmanden Christen de Linde som en af Danmarks rigeste mænd. I foredraget fortælles om hans liv, hans ni godser og adelskabet i 1704. De Linde-slægtens historie følges

Kontingent

150 kr. pr medlem - 200 kr. for ægtepar.

Bestyrelse

Ole Søndergaard, fmd., Stillidsvej 34, 2630 Taastrup, ☎ 4399 1914.

E: ole.soendergaard@webspeed.dk

Arne Ole Mortensen, kass., ☎ 4656 2330.

Claus Asmussen, ☎ 4656 2609.

Birgit Larsen, ☎ 4656 5396.

Vagn Hansen, ☎ 4399 8239.

Benny Blom-Jensen, webmaster,

☎ 4364 5543. E: webmaster@hedeboslaegt.dk

Hjemmeside

hedeboslaegt.dk

op til 1847, hvor de som det sidste gods solgte Handbjerg Hovgård. Flere genstande herfra kom senere til Herning Museum. Efterkommerne i kvindelinierne er ikke de mindst spændende: Jermiin til Ausumgård, de Friedenreich til Palstrup og Nørre Vosborg, samt ikke mindst de Leth til Nørre Vosborg, som især har mange efterkommere i "almindelige" vestjyske slægter. På Herning-egnen ejede Christen de Lindes efterslægt bl.a. Møltrup og Herringholm og kirkerne i Snebjerg og Tjørring.

Mandag 16. marts

Besøg hos Doris Frederiksen på Lokalhistorisk Arkiv, Centralbiblioteket, Brændgårdsvej 2, 7400 Herning. Her vil blive mulighed for at se det sidste nye på arkivet. Har du et problem med slægtsforskningen, kan du måske få hjælp denne aften.

Mandag 20. april

Gudrun Gormsen, museumsdirektør på Hjerl Hede: Landhåndværk og landhåndværkeren.

Vi får et historisk indblik i håndværksfag på landet og landhåndværkerens liv og arbejde.

Tid og sted

NB NYT mødested.

Møderne begynder kl. 19, og hvor ikke andet er anført, finder de sted i Herning Frivillig Center, Codanhus, Fredensgade 14, 7400 Herning (indkørsel fra Dalgas Allé). Kaffe kan købes (ca. 5 kr. pr. kop) og brød må gerne medbringes.

Kontingent

150 kr. årligt for foredrag og abonnement på SLÆGTEN. Ikke-medlemmer kr. 30 pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

Ingelise Løvenholt: *Slægtsforskning for fortsættelse, gotisk skriftlæsning*, samt 3 ekskursioner til Landsarkivet i Viborg, i alt 10 onsdage kl. 19-21.35, første gang 21. januar.

Ingelise Løvenholt: *Slægtsforskning på EDB*.

Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 20. januar

Generalforsamling. Dagsorden vedlagt. Efter generalforsamlingen fortæller vores medlem Torben Steen Rosenberg om sin slægtsforskning, der bl.a. har afdækket jødisk indvandring fra Polen, svenske aner og en stor slægt fra Holmsland, der har fået sin egen slægtsbog.

Tirsdag 10. februar (FU)

Lone Hedegaard Liljegreen, arkivar på Erhvervsarkivet: Personoplysninger i kommunale arkiver.

I kommunernes sociale arkivalier er der mange muligheder for at finde oplysninger om anerne. Fire kildetyper fra 1890'erne og fremefter vil blive omtalt.

Tirsdag 10. marts (FU)

Svend Andersen, lærer, Åbybro: Hvad dåbsattesten gemte – eller fattigdom i 1800-tallet.

Foredraget tager udgangspunkt i et par

Her gives et grundigt kendskab til slægtsforskerprogrammerne Brothers Keeper og Winfam 6. (ikke Winfamily 7), Legacy, Family Tree Maker og Ancestral Quest. Undervisningen foregår 30. og 31. januar.

Begge kurser afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

Ingelise Løvenholt, fmd., Granly 1, 7451 Sunds, ☎ 9714 1632.

Anders Strøm, nstfmd., Snejbjerg Hovedgade 27, 7400 Herning, ☎ 9716 1837.

Helen Jensen, kass., Rugvænget 67, 7400 Herning, ☎ 9712 9571.

Finn Larsen, Ilskov Hovedgade 24B, 7451 Sunds, ☎ 9714 5416.

Eli Ottosen, Ravnsbjerg Mark 7, Gjellerup, 7400 Herning, ☎ 9711 9496.

Bjarne Eg, suppl., Østerbyvej 7, 7400 Herning, ☎ 9714 7727.

Henny Wedel, suppl., Ålholmvej 62, Tjørring, 7400 Herning, ☎ 9726 7306.

kvinder, der trods fattigdom efterlod sig spor – brikker til et puslespil, der gør det muligt at skrive deres historie. Sporene fører gennem Aalborg til Viborg Tugthus og tilbage igen.

Tirsdag 24. marts

Ekskursion til Løkken lokalhistoriske Arkiv.

Arkivet ligger i Nørregade 28 sammen med biblioteket over for kirken. Fra Hjørring ad Løkkensvejen drejes i den første rundkørsel ad første vej, Harald Fischersvej, og i svinget længere fremme går Nørregade fra th. Arkivleder Helle Bæk Nielsen og hendes medhjælper Søren Jensen orienterer om arkivet, som denne aften sørger for kaffen.

Tirsdag 21. april (FU) Forhåndstilmelding

Tom Buk-Swinty: Slagtebænk Dybbøl.

Bogen med denne titel fra 2008 er beretningen om Danmarks krig mod to tyske stormagter, Prønsen og Østrig i 1864 – om vejen til Dybbøl og om det politiske spil i København og Berlin under krigen. Men

først og fremmest er det en fortælling om de soldater, officerer, feltlæger og krigskorrespondenter der oplevede det blodige slag den 18. april.

Forfatteren af bogen vil i dette foredrag, hvor han også viser en lang række samtidige fotos, fortælle om Slagtebænk Dybbøl, som var soldaternes eget navn for fronten.

Foredraget er arrangeret sammen med biblioteket og finder sted i bibliotekets mødesal i Metropolen kl. 19. Gratis adgangsbilletter bestilles hos formanden og udleveres ved møderne eller tilsendes.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19 i Forsamlingsbygningen, Østergade 9, Hjørring. Kaffe og brød købes i pausen for 10 kr. Arkivekskursionen begynder kl. 19 på arkivet.

Adgangsbilletter til mødet 21.4. i Metropolen bestilles hos formanden fra 20.1. og udleveres ved møderne eller tilsendes.

Kontingent

175 kr.

Horsensegnens Slægts-historiske Forening

Tirsdag 13. januar

Medlemsmøde. Vi forbereder foreningens 10-års fødselsdag 17.januar (Kildebakken).

Lørdag 17. januar 14-16

Fødselsdagsreception i Kildebakkens festsal.

Torsdag 29. januar (FU)

Arkivar Jørgen Mikkelsen, Statens Arkiver: Over Øresund – om svensk emigration i Danmark.

Vi hører om vandringer af arbejdskraft til Danmark især i anden halvdel af 1800-tallet, hvor den nåede sit højdepunkt. Desuden vil vi høre en række eksempler på, hvad man kan finde i danske arkiver om svenskere, der har slået sig ned her i landet.

Lange lørdage på Historisk arkiv i Hjørring Arkivet holder åbent kl. 10-16 følgende lørdage: 3. januar, 7. februar, 7. marts og 4. april, hvor vores arkivlaug vil være til rådighed med hjælp på mikrofilmlæsesalen. Studiekredsen i gotisk skriftlæsning fortsætter samme dage kl. 13-15. Alle er velkomne.

Bestyrelse

Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24, 9800 Hjørring, ☎ 9892 7075.

E: per.maack@andersen.mail.dk

Asger Bruun, sekr., Pileurtvej 1, 9800 Hjørring, ☎ 9891 1984.

E: bruun.asger@get2net.dk

Ole Grau, sekr./mødereferent, Nøddekrigevej 4, 9800 Hjørring, ☎ 2395 4881.

E: ole.grau@stofanet.dk

Erik W. Christiansen, kass., Vestergade 3A, 9800 Hjørring, ☎ 9890 9640.

E: erik.w@christiansen.mail.dk

Jan Rasmussen, Stensgårdsvej 45, 9800 Hjørring, ☎ 9892 2477.

E: janrasmussen@c.dk

Tirsdag 17. februar

Medlemsmøde med generalforsamling (Kildebakken).

Tirsdag 10.marts

Medlemsmøde. Vi arbejder med muligheden for at lægge mødet på lokalarkivet i Stouby. Se indkaldelsen til generalforsamlingen for yderligere information.

Torsdag 19. marts (FU)

Museumsinspektør Ole Puggaard, Industrimuseet i Horsens: Bøndernes vandringer til industribyerne i slutningen af 1800-tallet.

Vi hører om de store "folkevandringer" – fra land til by og om arbejderbefolkningens levevilkår i de hastigt voksende industribyer.

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19.

FU-møder er i auditoriet, Bankagerskolen. Øvrige møder er på "Kildebakke Centret".

Kursusvirksomhed

FOF-Rosing Ræderske Aftenskole afholder følgende kurser:

Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 2* torsdag kl.19, tilmelding ☎ 7625 8988

Horsensegnens Slægtshistoriske Forening træffes i Lokalsamlingen på Horsens Bibliotek 1. og 3. mandag i måneden kl. 16-18.

Studiekreds mandage i lige uger, kl.19 på Bankagerskolen.

Tilmelding til Hanne Bjørn.

Hvidovre Slægtsforskere

Tirsdag 13. januar

Første møde efter juleferien. Husk 125,- kr. til kontingent.

Medlemmernes dag, fortællinger eller problemer med at finde sin slægt.

Tirsdag 20. januar

Nyheder fra internettet på storskærm.

Tirsdag 27. januar

Billedbehandlingsprogrammer.

Tirsdag 3. februar

Generalforsamling.

Tirsdag 10. februar

Politiets mandtalslister, registerblade, dødeblade.

Tirsdag 17. februar

Foredrag.

Tirsdag 24. februar

Indvandrer- og udvandrerregistre.

Tirsdag 3. marts

Foredrag: Hvordan laver vi slægtsbøger.

Kontingent

175 kr. pr. husstand.

Bestyrelse

Knud Friis, fmd., Vænget 7, Vinten, 8700

Horsens, ☎ 7565 4179. E: elknud@stofanet.dk

Leif B. Hansen, kass., Askevej 31,

8700 Horsens, ☎ 7562 0147.

E: leifbhansen@stofanet.dk

Helle Jensen, sekr., Dalagervej 41,

8700 Horsens, ☎ 7564 0619.

E: helle@maskinhuset.dk

Hanne Bjørn, kurser, Bregnevej 6, Torsted,

8700 Horsens, ☎ 7564 7817.

E: habj@stofanet.dk

Britt Petersen, Mosegårdsvej 9, 8700 Horsens,

☎ 7564 4143. E: fam.peter@stofanet.dk

Hjemmeside

www.slægt-horsens.dk

Tirsdag 10. marts

Tingbøger, fogedbøger.

Tirsdag 17. marts

Kirkebøger på internet.

Forslag og ideer til foredrag i efteråret, samt sommerudflugt.

Tirsdag 24. marts

Gotisk skrift og skifter.

Tirsdag 31. marts

Folketællinger på Cd-rom og på internet.

Tirsdag 7. og 14. april

Påskeferie.

Tirsdag 21. april

FamilySearch.org. Mormonkirkens store hjemmeside og database.

Tirsdag 28. april

Afslutning og evt. betaling for udflugt.

Tirsdag 5. maj

Evt. sommerudflugt.

Der tages forbehold for ændringer i programmet, vi henviser til vores hjemmeside.

Vi viser nyheder fra BK6.2 i det omfang, tiden tillader, samt udveksler erfaringer og hjælper hinanden videre med forskningen. Hver tirsdag formiddag fra kl. 11 er der undervisning i PC programmer ved tilmelding i vores kalenderbog.

Tid og sted

Kl. 14 på Rytterskolen, Hvidovre Kirkeplads 1, Hvidovre, hvis ikke andet er anført.

Vi må regne med et par aflysninger, hvis der skal være udstilling på Rytterskolen.

Kontingent

125 kr. pr. halvår inkl. SLÆGTEN, dog betaler nye medlemmer 225 kr. den første

Koldinghus Forening af Slægtsforskere

Tirsdag 6. januar (FU)

Helle Bundesen, arkivbetjent på Landsarkivet for Fyn: Retsbetjentens arbejde - fra løstagne kvinder til mordsager.

En gennemgang af retsbetjentens arbejde i lokalsamfundet, med beskrivelse af de forskellige typer: byfoged, herredsfoged, birkedommer og også kort noget om sognefogden.

Desuden vil Helle Bundesen gennemgå nogle forskellige sager, såsom forretningsgangen i en faderskabssag/ alimentations-sag, et tyveri og en mordsag. Der vil også blive en gennemgang af retsbetjentarkivernes opbygning.

Tirsdag 3. februar

Leif Hansen, forfatter og tidl. bankdirektør, Varde: I seng med en tyskertøs.

Leif Hansen har i en menneskealder båret på en hemmelighed, som kun den nærmeste familie og omgangskreds kendte til. Leif er frugten af en tysk soldat, Kurt, og moderen Marias kærlighed. Kurt blev sendt til Østfronten, hvor han faldt - uden nogensinde at få at vide, at han var blevet

gang, idet de 100 kr. er et indskud til hjælp af det indkøbte materiel: PC osv. Gæster 25 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Dan Olsen, fmd., Spurvehøjvej 17, st.tv., 2650 Hvidovre, ☎ 3678 8642.

E: davao@tdcadsl.dk

Marian Stenak, nstfmd., ☎ 3675 8195.

E: bm.stenak@webspeed.dk

Egon R. Andersen, kass., ☎ 3675 4891.

E: era@post11.tele.dk

ArneChristiansen, rev., ☎ 3670 5147.

E: arne-gerda-christiansen@mail.dk

Hjemmeside

www.sitecenter.dk/genealogi123

far. Marias umulige kærlighedshistorie til den tyske soldat, der hadede krigen lige så meget som hun, fortielsen og skammen - og til slut Leif Hansens jagt på sin fortid og sine ukendte tyske slægtninge - ender med en overraskende slutning. Brikkerne falder på plads i bedste "Sporløs" stil, når i dette tilfælde Leif Hansen selv, på den hårde måde, søger oplysninger, og til sidst kan konkludere: "Sagen er opklaret!"

Bemærk: Foredraget holdes på Kolding Bibliotek.

Tirsdag 3 marts

Generalforsamling.

Tirsdag 7. april

Vivi Jensen, museumsinspektør på Koldinghus: Danske dronninger i middelalderen.

"Fra fjerne lande kom hun, dronning Dagmar" ...og alle ved, at hun var lige så god, som hendes efterfølger Bengerd var ond. Eller var de nu også det? - Hvad ved vi egentlig om middelalderens dronninger? - Hvor kom de fra, hvem var de, hvordan var de, og hvad ventedes der af dem, når det arrangerede ægteskab var indgået? Og hvad med frillerne? Ved

hjælp af udvalgte eksempler fra dronning-gerækken vil der blive gjort et forsøg på at besvare nogle af disse spørgsmål.

Tid og sted

Kl. 19.30 - 22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gaard, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding.

Gotisk læsning

Følgende tirsdage: 6. januar, 3. februar, 3. marts og 7. april.

Studiegruppen mødes kl. 18 - 19 på Sct. Jørgens Gaard.

“Vi hjælper hinanden”

Studiegruppen mødes en gang om måneden og hjælper hinanden med at løse problemer og med at komme videre.

Tur til Konserveringscentret i Vejle

Tirsdag 10. februar.

Kørsel i private biler. Afgang fra bane-gårdspladsen i Kolding.

Pris 30 kr. Tilmelding nødvendig.

Studieture til Landsarkivet i Viborg

Torsdag 15. januar, fredag 13. marts og torsdag 16. april.

Kørsel i private biler. Afgang fra Bane-gårdspladsen i Kolding kl. 07.30.

Hjemkomst ca. kl. 18. Pris kr. 90. Tilmelding nødvendig.

Korsør Slægtshistoriske Forening

Torsdag 8. januar

Alm. mødeaften. Kontingentbetaling og udlevering af SLÆGTEN.

Torsdag 22. januar

Grethe Dimpker og Karin Vedel fortæller om nogle af deres aner. Andre medlemmer er velkomne til at komme med indlæg.

Torsdag 5. februar

Er du gået i stå? Vi hjælper hinanden. Tag dit materiale med.

Studieture til Landsarkivet i Aabenraa

Onsdag 21. januar og torsdag 19. marts.

Kørsel i private biler. Afgang kl. 08 fra Banegårdspladsen i Kolding.

Hjemkomst ca. kl. 17. Pris 60 kr. Tilmelding nødvendig.

Kontingent

200 kr., samlevende par 300 kr., gæster 50 kr.

Bestyrelse

Henning Haugaard, fmd., Brændkjærgade 46, 6000 Kolding, ☎ 7550 4339.

E: haugaardkolding@mail.tele.dk

Steffen Riis, nstfmd., Mazantigade 18, 1. tv., 6000 Kolding, ☎ 6471 3575.

E: steffen.riis@gmail.com

Arne Jørgensen, kass., Hvedemarken 50, 6000 Kolding, ☎ 7551 0610.

E: niels-arne@stofanet.dk

John Rasmussen, sekr., Kobbelskoven 10, 6000 Kolding, ☎ 7553 4955.

E: grejo@stofanet.dk

Elke Pringal, red., Egevangen 19, 6051 Alminde, ☎ 7556 1504.

E: mail@elkegunnar.dk

Erling Andersen, suppl., Ekkodalen 14, 6000 Kolding, ☎ 7553 6324.

E: erling_a@post8.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.kolding.dk/slaegtsforskerforening>

Torsdag 19. februar

Hans Burchardt: Nyt og gammelt – de lige numre i Jens Baggesens Gade.

Et meget spændende lokalhistorisk foredrag. Vi skal høre og se om de mange personer, der har boet og arbejdet i den gadeside, hvor de mest forskelligartede bygninger er og har været.

Torsdag 5. marts

Har du aner/efterkommere efter udvandrere i USA? Kirsten Christensen fortæller, hvordan hun fandt sine, - og Jonna Green fortæller om sine aner. Andre indlæg er velkomne.

Torsdag 19. marts

Historiker Jytte Skaaning: Flytning – når anerne flytter, hvor finder vi dem så?

Kender du problemet fra slægtsforskning?

Torsdag 2. april

Generalforsamling.

Efter generalforsamlingen viser museumsleder Kurt Jacobsen film fra Korsør.

Torsdag 16. april

Pia og Birgit fortæller om deres fælles aner i Korsør. Små foredrag er velkomne.

Torsdag 30. april

Vi holder afslutning med spising og hyggeligt samvær.

Kontingent

200 kr., par 300 kr., gæster pr. foredrag 25 kr.

Slægts- og lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn

Torsdag 22. januar

Museumsinspektør Thomas Olesen, Limfjordsmuseet: Erhvervsfiskeri på Limfjorden 1990-2007.

I Limfjordsmuseets nye udstillingsbygning vil fokus være rettet på fjordens fiskerihistorie. Museet har i den forbindelse gennemført et forskningsprojekt om erhvervsfiskeriets udvikling på fjorden gennem de seneste 17 år, hvor bl.a. blåmusling og østers spiller en vigtig rolle. Arrangementet er i samarbejde med Foreningen Norden.

Alle er velkomne.

Sted: Det Maritime Oplevelsescenter, Fischersgade 89, kl. 19.

Torsdag 5. februar

Generalforsamling. Dagsorden ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen vil Finn Jensen fortælle om Løgstør før og nu i et billedshow.

Tid og sted

Biblioteket i Korsør, indgang Bernstengade, kl. 19.15.

Bestyrelse

Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør,

☎ 5837 1119. E: Karinvedel@privat.dk

Kirsten Christensen, kass., Kjærsvvej 10,

4220 Korsør, ☎ 5837 3263.

E: sheba@christensen.mail.dk

Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Korsør,

☎ 5837 6723.

Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør,

☎ 5837 4803.

Pia Jensen, Strandvejen 12, 4220 Korsør,

☎ 5837 6017.

Ib Jönsson, suppl., Søskæret 4, 4220 Korsør,

☎ 5835 3739.

Hans Burchardt, rev., Møllebjergvej 26,

4220 Korsør, ☎ 5837 2275.

Grethe Dimpker, rev. suppl., Kastanievej 1,

4220 Korsør, ☎ 5837 2046.

Lørdag 28. februar

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HP's Plads kl. 7.30.

Tilmelding og evt. samkørsel til Poul Carstensen, Erik Stagsted eller Bodil Klitgård, senest 26. februar.

Torsdag 5. marts

Denne aften viser Bjarne Svendstrup nogle af sine gamle Løgstør-postkort (+ lidt andet) på "storskærm".

Forhåbentlig kan der komme en god snak om "byens fortid" ud af det.

Torsdag 12. marts

Hvad rummer lokalarkiverne vedr. slægtsforskning?

Finn Jensen vil fortælle om dette i samarbejde med museet i Aars.

Sted: Løgstør Bibliotek, kl.19.

Torsdag 26. marts

Historisk Sangaften ved Jørn Christensen.

Vi vil synge de gamle historiske sange, lige fra "I gamle dage der var engang" – til befrielsessangene i 1945, hvor en lærke

lettede. Mellem hver sang vil der blive fortalt om den historiske baggrund for disse sange.

I samarbejde med Foreningen Norden.

Torsdag 2. april

Anton Blaabjerg: Hvordan finder man "historien" om sin familie?

Sted: Løgstør Bibliotek kl.19.

Torsdag 23. april

Finn Jelstrup: Systematisk søgning på internettet samt billedbehandling.

Sted: EDB- lokalet på Løgstør Skole kl. 19.

Tilmelding til Erik Stagsted.

Mandag 4. maj

Vi vil fejre befrielsesaftenen ved en rundvisning på Løgstør Kirkegård. John Nielsen og Jørn Christensen vil fortælle om nogle af de historiske gravsteder. Senere vil vi gå/køre til Christiansminde, hvor der er fælles kaffebord (for egen regning). Der vil være lys i vinduerne, og vi synger fællessangene fra befrielsestiden.

Mødested: Velfærdsbygningen Løgstør Kirkegård kl. 19.

Torsdag 14. maj

Aftentur til Udvandrerarkivet i Aalborg.

Afgang: HP's Plads kl.18.

Tilmelding til Poul Carstensen, Erik Stagsted eller Bodil Klitgård senest 12. maj.

Torsdag 21. maj kl.14 – 16 Kristi himmelfartsdag

Naturbingo i de "Himmerlandske heder".

Det er forår, alt spirer frem og et væld af blomster og ukrudt kommer op af jorden. Dyrene myldrer også frem, og gør sig lækre overfor det modsatte køn i deres bestræbelser på at sikre arvefølgen.

På en vandring rundt i de Himmerlandske heder, går vi på jagt efter foråret, spiller naturbingo med naturmaterialer og vi smager på nogen af herlighederne fra naturen. Tag eftermiddagskaffen med.

I samarbejde med naturvejleder Karin Winther. www.Naturekspeditionen.dk
Mødested: P-plads ved de Himmerlandske heder på Aars – Aggersund vejen.

Lørdag 23. og søndag 24. maj

Besøg i kirkespiret på Løgstør Kirke
Tag de ca.183 trin til toppen af kirkespiret og se Løgstør fra oven.

Deltagelse på eget ansvar.

Begge dage fra kl. 14 – 17.

Tirsdag 2. og onsdag 3. juni

Københavnertur med guide.

I lighed med i fjor vil der blive søgt arrangeret en Københavnertur, med et nyt program og igen med Arne Mathiasen som guide. Arrangementet afholdes sammen med andre lokale foreninger.

Overnatning i dobbeltværelse på Danhostel Copenhagen, Amager. Pris incl. bus og overnatning ca. 1200 – 1300 kr. Se vedlagte program.

Tilmelding til John Nielsen senest 31. marts.

Lørdag 13. juni

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HP's Plads kl.7.30.

Tilmelding og evt. samkørsel til Poul Carstensen, Erik Stagsted eller Bodil Klitgård, senest 11. juni

Torsdag 18. juni

Tur til Skjoldborgs hus Øsløs. Derefter kaffe på Bygholm Camping.

Afgang fra HP's Plads kl. 18.15.

Tilmelding til John Nielsen, senest 15. juni.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, finder arrangementerne sted kl. 19 på Christiansminde.

Alle arrangementer bliver forudgående bekendtgjort i Vesthimmerlands Folkeblad, og heraf fremgår, når tilmelding er nødvendig og til hvem tilmelding skal ske.

Til nogle arrangementer vil der være en entre samt eventuelt egenbetaling til fortæring og transport.

Lokalhistorisk Arkiv, Torvegade 6, 9670 Løgstør

Åbent torsdage kl. 14-18.

Foreningens kontaktperson til arkivet:
Bent Grundtvig Sørensen, Østeralle 9, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1618.

Kontingent

Årligt kr.100 for enkeltpersoner og kr. 150 for husstandsmedlemskab.

Bestyrelse

John Nielsen, fmd., Østeralle 20, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1234. E: john@privatpost.dk
Carsten Holm Nielsen, nstfmd., Vestervang Alle 57, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1250.
Jørn Christensen, kass., Vægtergade 25, 9670 Løgstør, ☎ 9867 4440. E: mail@filteriet.dk

Valther Schack, sekr., Liljevej 14, 9670 Løgstør, ☎ 9867 3142. E: schack@stofanet.dk
Bent Andersen, Fischersgade 75 st., 9670 Løgstør, ☎ 9867 3190.
Henning Jensen, arb. suppl., Tværvej 9, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1785.

Programudvalg

Bodil Klitgård, Haugårdsvej 46, Næsborg, 9670 Løgstør, ☎ 9868 1391.
: bodil46@privat.dk
Erik Stagsted, Gattensmindevej 10, 9670 Løgstør, ☎ 9867 2179.
E: erikstagsted@stofanet.dk
Poul Carstensen, Livøvej 103, Rønbjerg, 9681 Ranum, ☎ 9867 6930.
E: pcfogh@post9.tele.dk
John Nielsen, Jørn Christensen og Valther Schack.

Hjemmeside

www.logstor.lokalarkiver.dk - Slægts- og Lokalhistorisk Forening.

Morsø Slægtshistoriske Forening

Vi har slægtsforskning følgende tirsdage: 13. januar, 27. januar, 10. februar, 24. februar, 10. marts.

Tid og sted

Vore studieaftener foregår på Lokalhistorisk Arkiv, Dueholmgade 7, Nykøbing Mors med start kl. 19.30.

Kontingent

Kr. 100.

Bestyrelse

Gunhild Olesen Møller, fmd., Strædet 38, 7990 Øster Assels, ☎ 2332 9210.
E: gunhild.olesen.moller@rn.dk
Bjarne Nielsen, kass., Ranunkelvej 16, Nykøbing M.
Jørgen Kibsgaard, sekr., Agertoften 9, Vodstrup, 7900 Nykøbing M.
Inge Langballe, Kirkebyen 37, Solbjerg, 7950 Erslev.
Hans Jørgen Jensen, Bakkevænget 42, Sdr. Draaby, 7900 Nykøbing M.

Nordsjællands Slægtshistoriske Forening

Der er arbejds møder følgende tirsdage kl. 13 – 16:

13. og 27. januar, 10., 17. og 24. februar, 17. og 24. marts, 14.og 28. april

Mandag 19. januar (FU)

Inger Bundsgaard: DAISY - Dansk Arkivalieinformationssystem.

Mandag 9. marts (FU)

Jan Pedersen: Matrikel systemet.

Tirsdag 20. april

Generalforsamling, derefter arbejds møde.

Kontingent

175 kr. for enlige, 250 kr. for par.

Tid og sted

Foredragene begynder kl. 19 og alle møder finder sted i Frivilligcentret, Holtvej 8, (Græsted Station SYD), 3230 Græsted. Der er masser af P-pladser uden for bussernes pladser! Og toget og busserne kører lige til døren.

Dette Mødested ligger i gadehøjde, er handicappervenligt m.h.t. adgang og toiletforhold.

Disse aftener holdes i lokaler, hvor der er adgang til fotokopimaskine og denne kan benyttes til foreningsrelevant kopiering mod en "ringe" betaling, der erlægges kontant efter optælling af forbrugt papir! Ligeledes forefindes en overheadfremviser.

Vi har gratis adgang til internet.

WinFamily 6,01 og WinFamily 7,01 er installeret på 4 af PC'erne til prøvebrug.

Helt nye medlemmer er velkomne til disse møder, hvor vi gerne "starter forfra" under mottoet:

"Alle kan noget – ingen kan alt – sammen kan vi meget."

Vi kan hjælpe med Internettet/folketællingerne og ad den vej finde jeres forfædre. Så skal man ikke bruge tid på det på arkiverne, men kan koncentrere sig om kirkebøger, skifter og andre arkivalier, der endnu ikke er på nettet.

Nordvestjysk Slægtshistorisk Forening

Torsdag 29. januar

Ordinær generalforsamling i henhold til vedtægterne.

Forslag der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 8 dage før generalforsamlingen.

Foreningen er denne aften vært ved kaffe og brød.

Aftenens øvrige program er en overraskelse.

Bestyrelse

Knud Werchmeister, fmd., Kongensgavevej 1B, 3200 Helsingø, ☎ 4879 6099.

E: knudhw@webspeed.dk

Maren Søndergaard Pedersen, nstfmd., Solbuen 208, 3400 Hillerød, ☎ 4828 5553.

E: dsi125728@vip.cybercity.dk

Bitten Mølgaard, kass., Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 2255 9338.

E: bitten.viggo@mail.tele.dk

Girokonto: 004 8321

Birthe Nielsen, sekr., Mejsøvang 6,

3450 Allerød, ☎ 4817 4057.

E: birthe.e.nielsen@mailme.dk

Lilly Hansen, Stationsvej 90, 3230 Græsted,

☎ 4839 1605.

Torben Christensen, suppl., Prunusvej 11, Allerød.

Viggo Poulsen, suppl., ☎ 2181 0092.

Per Egelund, bilagskontr., Ndr. Strandvej 277, Ellekilde, 3140 Alsgård.

E: p-e-lund@get2net.dk

Bladet: Ansvarshavende: Bestyrelsen.

Layout / redaktion og forsendelse: *Viggo*

Poulsen, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg,

3230 Græsted, ☎ 2181 0092.

E: viggo.bitten@mail.tele.dk

Bladet udsendes normalt 4 gange årligt i ugerne 11, 27, 41, 52.

Gratis til foreningens medlemmer.

Bladets pris i løssalg 30 kr., årsabonnement 100 kr.

Torsdag 26. februar (FU)

Jytte Skaaning, forfatter, historiker og leder af Lokalkarkivet i Korsør: Skøde- og pantevæsen.

Hvad kan man som slægtsforsker bruge skøde- og panteprotokollerne til.

Torsdag 26. marts (FU)

Katrine Tobiasen, bibliotekar og slægtsforsker, Randers: Fæstevæsen og fæstebønder.

For 200 år siden var størstedelen af landets befolkning fæstebønder. Vi skal høre hvad begrebet dækker over, og hvorledes deres vilkår var.

Forårsudflugt annonceres lokalt og på hjemmesiden.

Tid og sted

Alle foredrag begynder kl. 19.30 og finder sted på Holstebro Museum.

Medlemsaftener afholdes på Aktivitetsscenetret, Danmarksgade, Holstebro følgende datoer: 15. januar, 12. februar og 12. marts – alle dage kl. 19 i lokale D på 1. sal.

Kursusvirksomhed

LOF-Holstebro starter *begynderkursus* torsdag 8. januar kl. 19 på Holstebro Museum. LOF-Holstebro ☎ 9741 1868.

LOF-Ringkøbing/Skjern starter *fortsætterkursus med gotisk skriftlæsning* mandag 12. januar kl. 19 på Alkjærskolen i Ringkøbing. LOF-Ringkøbing ☎ 9731 3032.

FOF-Struer starter *fortsætterkursus med gotisk skriftlæsning* tirsdag 13. januar kl. 19 på Lokalhistorisk Arkiv, Struer Museum. FOF-Struer ☎ 9741 1964.

Slægtshistorisk Forening Odense

Onsdag 28. januar

Generalforsamling – ifølge vedtægterne – medlemsaften.

Fortæl om din slægt eller succes(er) i din forskning på "10 minutter". Interesserede bedes meddele emne m.v. til bestyrelsen senest 25. januar.

Onsdag 25. februar

Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivchef, Esbjerg Byhistoriske Arkiv: Fra fæstebonde til prioritetsbestyrer.

Foredraget behandler landbrugets udvikling fra ca. 1750 frem til ca. 1950 med særlig fokus på kilder af interesse for slægtsforskere og lokalhistorikere.

Underviser alle steder: Hans Toudal, Holstebro.

Kontingent

150 kr. årligt pr. husstand. Gæster ved arrangementer 50 kr. pr. deltager.

Bestyrelse

Hans Toudal, fmd., Flintøksen 24, Mejrup, 7500 Holstebro, ☎ 9742 3140.

E: ht@nordvestjysk-slaegt.dk

Jørgen Ladegaard, kass., Særkærparken 133, 7500 Holstebro, ☎ 9740 6666.

E: jl@nordvestjysk-slaegt.dk

Poul Emil Bendtsen, sekr., Vibevej 18, Bremdal, 7600 Struer, ☎ 9784 0307.

E: peb@nordvestjysk-slaegt.dk

Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro, ☎ 9743 5255.

E: pl@nordvestjysk-slaegt.dk

Svend M. Jensen, Særkærparken 122, 7500 Holstebro, ☎ 9742 4506.

E: sj@nordvestjysk-slaegt.dk

Hjemmeside

www.nordvestjysk-slaegt.dk

Onsdag 25. marts

Michael Dupont, arkivar, cand. mag., København: Brugen af pas før i tiden i Danmark.

Når man skulle fra landsdel til landsdel, eller fra by til by, skulle man mange gange bruge pas, og man blev indført i bøger, som findes på landsarkivet, og så kan man prøve at finde forfædre i disse bøger. Michael vil vise os eksempler på disse bøger, og hvordan passene så ud.

Onsdag 29. april

Jytte Skaaning: Hvad gør vi, når kirkebogen mangler?

Mange af vore kirkebøger før 1814 er gået tabt, pga. mus og brand, der har hærget de mange præstegårde. Hvad gør vi så, når bøgerne ikke eksisterer mere? Foredraget giver tips og råd om, hvor vi kan finde andre kilder, der kan hjælpe os videre.

Lørdag 16. maj kl. 11

Fælles udflugt med rundvisning til Krengerup Gods og Hørvævmuseet på Krengerup, Nyrupvej 61, 5620 Glamsbjerg. Yderligere information om gods og museum se hjemmesiderne: www.krengerup.dk og www.hvm-krengerup.dk

Der er ingen fællestransport, men mangler du kørelejlighed så kontakt bestyrelsen.

Pris 60 kr. incl. rundvisning på Krengerup Gods og 30 kr. incl. rundvisning på Hørvævmuseet. Kaffe/the og kage kan købes i museets café, men skal bestilles forud.

Tilmelding til Jytte Skaaning senest fredag 8. maj.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19 i den store sal (1. etage) på Odense Kommunes Uddannelsescenter, Schacksgade 39, 5000 Odense C. Elevator og gode parkeringsmuligheder i skolegården. Bus nr. 41, 81, 82, 91 og 92 (Nyborgvej/Nansensgade).

Kaffe/the, sodavand/øl kan købes ved de almindelige møder.

Nyt! Der afholdes spørgecentral ½ time før hvert møde.

Bestyrelsesmedlemmer vil være til stede og hjælpe med "de krøllede bogstaver" og arkivspørgsmål.

Slægts- og egnshistorisk Forening Randers

Tirsdag 13. januar

Foreningsaften. Hjemmesider v. Kathrine Tobiasen.

Hvordan kan man lægge sin slægtsforskning ud på nettet? Hvad skal man passe på med, og hvad er lovligt at lægge ud? Aftenen er ikke et kursus i at opbygge websider, men en præsentation af muligheder, man kan anvende uden det store html-kendskab.

Tirsdag 27. januar (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Godsarkiver.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 125 kr., par 175 kr. for foreningens tilbud og SLÆGTEN.

Kursusvirksomhed

Se "kurser" på www.aftenskole.nu

Bestyrelse

Jytte Skaaning, fmd. og foreningens repræsentant i Byhistorisk Udvalg, Vinkældervej 6A, 5000 Odense C,
☎ 6614 8877. E: skaaning@email.dk

Arne Christiansen, nstfmd. og webmaster, Langelinie 34 C, 5230 Odense M,
☎ 6613 3134. E: arne@ejlby.dk

Hjemmeside: www.ejlby.dk

Birgit Mortensen, kass., Anne Maries Alle 38A, 5250 Odense SV, ☎ 6617 4105.

E: birgit.mortensen@dsa-net.dk

Elise Reil, sekr., Moltkesvej 6, 5000 Odense C,
☎ 6591 7027. E: reilsundahl@mail.dk

Torben Larsen, Krogsbøllegaard, Bygaden 43, Krogsbølle, 5450 Otterup, ☎ 6487 1685.

E: krogsboellegaard@dlgmail.dk

Lissi Jacobsen, Vestergaard 15, Kirkendrup, 5270 Odense N, ☎ 6618 4222.

E: plm@oncable.dk

Hjemmeside

www.odenseslaegt.dk

Når vi har med fæstere at gøre, skal vi til godsarkiverne for at finde kilder til deres arbejds- og formue-forhold. Fæstebreve og skifter er måske kendt af de fleste, men arkiverne rummer mange flere muligheder. Dem vil foredraget løfte sløret for.

Tirsdag 17. februar

Generalforsamling efter vedtægterne kl. 19-20.

Kl. 20 (FU): Lone Liljengren præsenterer Staternes Arkivers søgeside DAISY.

Flere og flere oplysninger om arkivalier i Statens Arkivers store samling indtastes i databasen DAISY. Det giver brugere af Statens Arkivers læsesale god mulighed

for at forberede arkivbesøgene hjemmefra og giver i det hele taget mulighed for at undersøge, hvilke arkivalier der findes i alle Statens Arkiver og ikke kun på det nærmeste landsarkiv.

Tirsdag 10. marts

Foreningsaften. Poul Høj: Wo' Faar – Thomas Skævhals.

“Palle Bister” nedskrev for ca. hundrede år siden nogle historier, der er gået fra mund til mund i næsten 200 år, om en præst i Hjortshøj. Beretningen fortæller noget om tro, overtro og gengangeri i begyndelsen af 1700-tallet.

Tirsdag 31. marts

Besøg på Sønderhald lokalarkiv.

Vi mødes ved arkivet, Elmelundsvvej 11, Øster Alling, 8963 Auning, kl. 19. Hvis du mangler transportmulighed kan du henvende dig til et medlem af bestyrelsen.

Lørdag 25. april

Udflugt til Livø.

Vi mødes kl. 9 på parkeringspladsen ved Randershallen og kører til Rønbjerg, hvor vi sejler til Livø. Vi går omkring på øen, man kan også leje en traktor med vogn. Der er spisemulighed på øen, men man kan også selv tage madpakke med. Hvis tiden tillader det, besøger vi Vitskøl Kloster på hjemvejen. Foreningen betaler færgebilletten.

Roskildeegnens Slægtsforskerforening

Tirsdag 6. januar

Medlemmernes egen aften, hvor vi beder et eller flere medlemmer fortælle om deres egen forskning. Tag dine ane- og/eller efterslægtstavler med og lad os i fællesskab hjælpe hinanden med at komme videre.

Tirsdag 10. februar

Steen Espensen, tidl. højskoleforstander: Natmænd og kæltringer.

Tilmelding senest d. 18. april. til formanden (evt. på email).

Tid og sted

Arrangementerne finder sted kl. 19 i Fridtidscenteret, lokale 8, 1. sal, Vestergade 15, Randers, hvis ikke andet er anført.

Kontingent

160 kr. pr. år (arrangementer og SLÆGTEN).

Bestyrelse

Anna Rousing Hadsund, fmd., Møllebakken 21, 9550 Mariager, ☎ 9854 2516.

E: arh@post7.tele.dk

Poul Høj, kass., Niels Steensensvej 1, 8920 Randers NV, ☎ 8643 1716.

E: oul.hoj@fiberflex.dk

Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8960 Randers SØ, ☎ 8649 4840.

E: inger-marie@privat.dk

Jørgen S. Villum Rasmussen, Gimming Kirkevej 15, Gimming, 8930 Randers NØ.

E: jsvr@elrotel.dk

Kathrine Tobiassen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8940 Randers SV, ☎ 8644 5689.

E: k_tobiassen@mac.com

Tina Sørensen, suppl., Virring Mosevej 7, Virring, 8960 Randers SØ, ☎ 8649 5438.

E: luber@dlgtele.dk

Karl Erik Nielsen, suppl., Damtoften 3, Lem, 8930 Randers NØ, ☎ 8643 7070.

E: kehn@mail.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.slaegtranders.dk>

Til alle tider har der været udstødte befolkningsgrupper i samfundet. Og natmænd og kæltringer var i århundreder en ildeset del af befolkningen, specielt i Nord- og Vestjylland. Først i begyndelsen af 1900-tallet forsvinder dette befolknings-element, godt hjulpet på vej af udvandring, industrialisering og hedens opdyrkning.

Foredraget skildrer natmandsfolkets levevis gennem 17- og 1800-tallet, og giver et par eksempler på levnedsløb, bl.a. kæltringekvinden Anne Marie Grønning og Danmarks sidste kæltring "Kjælle Kasper", der døde i 1923.

Tirsdag 10. marts

Magne Lund, Smørum: Veteraner fra 1864 krigen.

Ved foredraget, der fortrinsvis handler om personer fra Ringkøbing amt, vil vi høre om lokale soldater, som stillingsmænd – sårede, tilfangetagne, krigsinvalid, døde, og deres koner som krigsenker.

Tirsdag 14. april

Peter Korsgaard: Kort- og Matrikelstyrelsens arkivalier og kort på nettet.

Tirsdag 5. maj

Ordinær generalforsamling.
Indkaldelse og dagsorden fremsendes senere.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Kildegården, Helligkorsvej 5, Roskilde. Medbring selv kaffe/te.

Hjælp til slægtsforskningen kan fås af en erfaren slægtsforsker 1 time før hvert møde, efter aftale med sekretæren senest fredag før mødet.

Ry Slægtshistorisk Forening

Tirsdag 6. januar

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg af et medlem.

Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Efter kaffen træner vi gotisk skriftlæsning, hvis nogen medbringer egne tekster.

Tirsdag 3. februar

Almindelig samarbejdsaften.

Tirsdag 3. marts

Generalforsamling efter vedtægterne.
Derefter bliver der nok tid til lidt faglig snak.

Tirsdag 7. april

Almindelig samarbejdsaften.

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19.30. Møderne afholdes på Egnarkivet i Ry.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 150 kr., par 200 kr. inkl. SLÆGTEN og foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Kit Bisgård, fmd., Åstoften 14, Svogerslev, 4000 Roskilde, ☎ 4638 3514.

E: Kit@roskildeslaegt.dk

Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3118.

E: Molin@roskildeslaegt.dk

Karna Hansen, sek., Æblehaven 106 st. th., 4000 Roskilde, ☎ 4636 1056.

E: Karna@roskildeslaegt.dk
Niels-Bjarne Kristensen, Dronning Sofiesvej 22, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3773.

E: Niels-Bjarne@roskildeslaegt.dk

Ole Sylvester-Nielsen, Skovlyst 75A,

Himmelev, 4000 Roskilde, ☎ 4675 3076.

E: Ole.Sylvester@roskildeslaegt.dk

Hjemmeside

<http://roskildeslaegt.dk>

Bestyrelse

Kaj Ahlburg, fmd. og sek., Kildebakken 36, 8680 Ry, ☎ 8689 1463.

E: kahlburg@post5.tele.dk

Birthe Lund Dalsgaard, kass., Egevej 48, 8680 Ry, ☎ 8689 2845. E: biluda@mail.dk

Knud Aagaard, webmaster, Kirkevej 73, 8670 Låsby, ☎ 8695 1586.

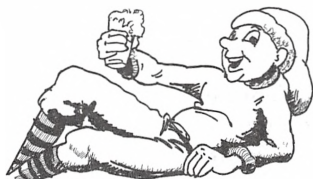
E: knuds@aagaard.cc

Harry Sylvest Christensen, kaffemester, Anemonevej 11, 8680 Ry, ☎ 8689 3580.

E: ahc@newmail.dk

Hjemmeside

<http://www.rootsweb.com/~dnkrsf/>



Saltlandets Historiske Forening for Sæby og Omegn

Torsdag 22. januar

Jan Leth vil fortælle om naverne.

Onsdag 18. februar kl. 19 i Sæbygaards kæld.

Fhv. Skoleinspektør Peter Laubæk om samarbejde med Sæby Museum.

Der serveres en let anretning, tilmelding til Ninna Olsen.

Torsdag 19. marts

Thorkild fortæller om Try i ord og billeder.

Torsdag 23. april

Generalforsamling.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, begynder møderne kl. 19.30 og finder sted i Spar Nords lokale.

Tirsdag 9. juni

Tur til Hammer Bakker.

Vi kører en tur i bakkerne og ser det tidligere forsorgscenter med besøg på museet. Derefter besøger vi Vodskov kirke og ser

nogle af de bygninger, sagfører Anders Olesen lod bygge.

Turen slutter med en middag på Hedelund i Brønderslev.

Guide bliver fhv. institutionsleder Hans-Jørgen Ottosen, som har arbejdet i bakkerne i 34 år, på museet vil fhv. værkstedslærer Vagn Aage Laustsen vise rundt.

Pris og praktiske oplysninger vil komme i "Saltlandet".

Bestyrelse

Ninna Olsen, fmd., Kløvermarken 7, 9300 Sæby, ☎ 9846 3368.

Rita Brix Gregersen, nstfmd., P. Mønstedvej 25, 9300 Sæby, ☎ 9846 1992.

Thorkild Søndergaard, kass., Kjeldgaardsparken 41, 9300 Sæby, ☎ 9846 1916. E: v-t@os.dk

Hans Jørgen Ottosen, sekr., Snorgaardsvej 21, Lyngsaa, 9300 Sæby, ☎ 9829 2024.

E: hjo@dlgtele.dk

Bent Nedergaard Andersen, Åhaven 26, Voersaa, 9300 Sæby, ☎ 9846 0506.

Jørgen Bruun Nielsen, Flaunskjoldsvvej 17, 9392 Dybvad.

Aase Hansen, Parallelvej 3, 9300 Sæby, ☎ 9846 3056. E: aasekohsel@mail.dk

Hjemmeside

www.saltlandet-saebby.dk

Slægtsforskerne i Silkeborg

Der er studiekreds i gotisk følgende tirsdage:

6. januar, 3. februar, 17. og 31. marts og 28. april (lokale nr.2)

Tirsdag 20. januar (FU)

Jens Hansen, cand. mag.: Flytninger og vandring.

En slægtning kan pludselig ikke findes indenfor det område, hvor vedkommende hidtil har befundet sig. Personen er flyttet eller udvandret. Hver eneste gang giver det anledning til overvejelser og spekulationer om, hvor vedkommende kan være flyttet hen og hvorfor. Aftenens foredrag vil give indføring i baggrunden for flytninger og

vandringer, herunder hvem der flytter og vandrer, samt hvor langt. I foredraget præsenteres forskellige kilder, der belyser flytningernes og vandringernes omfang. Jens Hansen vil krydre sit foredrag med fortællinger om sin egen slægts vandring.

Tirsdag 17. februar

Generalforsamling ifølge vedtægterne.

Efter generalforsamlingen vil Vagn Lihn Kristensen fra vores egen forening fortælle om branden i 1790 i Gl. Balle by.

Tirsdag 3. marts (FU)

John Rasmussen, ingeniør og slægtsforsker: Hvordan får vi "kød" på vore aner i slægten?

Vi ser på, hvilke oplysninger vi finder i skolearkiverne og postvæsnets arkiv. Var oldefar med i treårs-krigen og slavekrigen m.m.? Altså en aften med eksempler på, hvordan vi laver vores slægtsforskning, når vi gerne vil vide lidt mere om vore forfædres liv og færden.

Tirsdag 24. marts

Lis Thavlov, Silkeborg lokalhistoriske Arkiv, har afsat aftenen til at guide os igennem de forskellige søgemuligheder, der er på nettet. Der er 14 PC- pladser, som bliver fordelt efter "først til mølle" princippet. Mødested og tid: Silkeborg Bibliotek kl. 19. Tilmelding til Agnete Preisler.

Tirsdag 14. april (FU)

Jytte Skaaning, cand. mag.: Begravelsesprotokoller og stolestaderegistre.

Arkivalier, som kan bruges som supplement til kirkebøger, især hvor disse mangler. Hvor findes arkivalierne, og hvordan

kan de bruges af slægtsforskere? Der vil blive givet et eksempel fra et landsogn og et bysogn på Fyn.

Tid og sted

Kl. 19 i Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3

Kontingent

150 kr., par 250 kr. pr år.

Bestyrelse

Bent Nymand, fmd., Teglgårdsparken 42, 8882 Fårvang, ☎ 8687 1844.

E: inbe@fiberpost.dk

Jette Pedersen, nstfmd., Sejlingsvinget 17, 8600 Silkeborg, ☎ 8685 5369.

E: jette.eiersted@get2net.dk

Karl Kristensen, kass., Ved Skrænten 10 st.th., 8600 Silkeborg, ☎ 8681 6330.

E: karlgeo@mail.tele.dk

Birgit Pedersen, sekr., Rudbølvej 27, 8600 Silkeborg, ☎ 8681 0258.

E: birgitp@oncable.dk

Agnete Preisler, Hesselhøjvej 66, 8600 Silkeborg, ☎ 8682 5734.

E: agnete.preisler@mail.dk

Slægtsforskerne på Skibbyegnen

Tirsdag 20. januar

Besøg på Det kongelige Bibliotek for at se luftfoto.

Tirsdag 17. februar

Generalforsamling og derefter fortæller Annemette Aarøe om Jægerspris.

Tirsdag 7. marts

Slægtsbøger

Tirsdag 14. april

Medlemsmøde. Her er plads til at snakke om sine egne aner.

Tirsdag 19. maj

H. C. Nielsen fortæller om Fiskerne.

Da der kan ske ændringer, er det altid en god ide at se på vores hjemmeside.

Her arbejdes der for tiden med at lave en samlet oversigt over samtlige gravsten på Skuldelev kirkegård, med billeder.

Tid og sted

Alle møder: kl. 15-17 på Fritidscentret i Skibby.

Bestyrelse

Carl Guldbjerg Jensen, fmd., ☎ 2218 4217.

E: formand@skibbyslaegt.dk

Bitten Nielsen, kass., Mølløvænget 16, 4050 Skibby. E: bittenerik@nielsen.mail.dk

Hanne Grønbjerg, Venslev Huse 10, 4050 Skibby.

E: hanne_gronbjerg@hotmail.com

Marianne Hansen, Hammervej 2, 4050 Skibby.

E: hanse@frederikssund.dk

H. C. Nielsen, Ved Mosen 14, 4050 Skibby.

E: hchr@mail.tele.dk

Hjemmeside

www.Skibbyslaegt.dk

Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn

Onsdag 14. januar

Gitte B. Høstbo: Forbrydere og fruentimmere.

Har din ane været straffet? Foredraget fortæller, hvad vi kan finde af billeder af vore aner på arkiverne, hvis de har været på den forkerte side af loven. Forbrydelserne kan i sig selv være et udtryk for den nød og elendighed de befandt sig i. Men sagerne kan også beskrive forbrydernes eller lovovertrædernes liv og opvækst. Sagerne fortæller de straffedes historier. Oplysninger om disse mennesker kan ellers være svære at finde, idet der ofte er tale om fattige mennesker der ikke har efterladt sig mange spor fra deres liv andre steder. Sagerne kan være med til at belyse deres liv. De mange albums har givet anledning til et nyt cd-projekt: det første omhandler fruentimmere. Fruentimmernes sager m.m. vil blive præsenteret samt forevisning af den nye fruentimmer-cd.

Onsdag 11. februar

Inge Bundsgaard, arkivchef: Daisy.

Som de fleste slægtsforskere ved, gemmer arkiverne på meget andet og mere end kirkebøger og folketællinger. Men hvordan får man et overblik over de mange og forskelligartede arkivalier? Med arkivdatabaseen Daisy er der nu en mulighed for at gå på opdagelse i Statens Arkivers samlinger med mere end 350 hyldekilometer arkivalier på nettet. I alt godt tre millioner pakker og bind kan man nu finde oplysninger om. Der vil blive fortalt om udviklingen af databasen samt vist eksempler på brugen af Daisy til fremfindning af de arkivalier, man er på jagt efter, men også eksempler på arkivalier man slet ikke vidste eksisterede!

Onsdag 11. marts

Generalforsamling. Dagsorden efter vedtægterne.

Efter generalforsamlingen: Tyge Krogh, arkivar og seniorforsker ved Statens Arki-

ver: Selvmordsmord - en Luthersk plage. 1700-tallets Nordeuropa var plaget af en særlig type mord, hvor morderen i desperation eller i en depression dræbte et uskyldigt offer i den hensigt at blive henrettet. København var særlig hårdt ramt. Foredraget vil fortælle om mordene og deres tilknytning til de religiøst prægede henrettelsesceremonier og kirkens budskab til de dødsdømte. Bekæmpelsen af disse mord blev samtidig et opgør med en vigtig side af den teokratiske statsreligiøsitet, som udgjorde en del af den Evangelisk-lutherske Kirkes særpræg i forhold til de øvrige kristne kirker.

Onsdag 1. april

Hanne B. Stegemüller, cand.jur. & IT-konsulent, slægtsforsker: Bevar den danske kulturarv.

Gennem de seneste par år har flittige slægtsforskere og lokalhistorikere fotograferet gravsten til glæde for alle med adgang til internettet. Når gravstedets fredningstid udløber knuses stenen ofte og en del af den danske kulturarv forsvinder. Hvis du har mod på at bidrage til Dansk KirkegårdsIndex, eller bare gerne vil høre om projektet, så mød op denne aften, hvor en af de to initiativtagere fortæller om baggrunden for projektet og viser, hvordan du gør.

Lørdag den 13. juni 2009

Forårsudflugten Vi påtænker denne gang at lave en hyggelig tur til et sted på Sjælland. Vi skal se nogle spændende ting, og spise et hyggeligt sted. Reserver derfor allerede nu denne dato. Nærmere oplysninger om udflugten i næste nr. af bladet eller på vor hjemmeside.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, kl. 19 i Mormonkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i den samme bygning, hvor S-toget holder. Lige oven over det tidligere billetkontor. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

Enkelt 250kr. - 2 samboende 300 kr. - Gæster 25 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd.,
Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke, ☎ 47 17 92 51.

E: krogh@get2net.dk

Margit Dujardin, Aspegården 38, 2670 Greve,
☎ 43 90 86 25. E: fam.dujardin@image.dk

Bent Jensen, kass., Konkylievej 23,
2650 Hvidovre, ☎ 36 78 87 75.

E: sfs.bentjensen@stofanet.dk

Gitte Bergendorff Høstbo, red., Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 44 84 91 31.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Erling Dujardin, Aspegården 38, 2670 Greve,

☎ 43 90 86 25. E: fam.dujardin@image.dk

Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj,

☎ 38 28 94 75. E: peter.wodskou@get2net.dk

Anette Eitz Flügge, Østergården 14, 3.th.,

2635 Ishøj, ☎ 43 53 47 36.

E: anette.flygge@ishoejby.dk

Aino Kronsell, Cypressen 4, Svogerslev,

4000 Roskilde, ☎ 46 38 34 87.

E: aino@kronsell.dk

Hjemmesider

<http://www.genealogi-kbh.dk/> og

<http://www.anetavlen.dk/>

Sydkystens Slægtsforsker Forening i Gersagerparken

Mandag 5. januar

Morten Mortensen, Greve lokalhistorisk
arkiv: Hvad slægtsforskeren kan bruge
de lokalhistoriske arkiver til.

Der er Gotisk læsning følgende man- dage:

12. januar, 9. marts, 20. april og 11. maj.

Mandag 19. januar

Tema v/ alle: Fortæl en historie om et bil-
lede eller en ting.

Der er **Spørgeaften**, hvor vi hjælper hin-
anden følgende mandage:

26. januar, 23. februar, 23. og 30. marts, 27.
april og 25. maj.

Mandag 2. februar

Rundvisning på Landsarkivet kl. 15.
Begrænset antal. For øvrige medlemmer
arkivdag på LAK kl. 10. Vi hjælper hin-
anden. Intet aftenmøde.

Mandag 9. februar

Generalforsamling.

Mandag 16. februar

Tema v/alle: familietraditionen – var den
sand?

Mandag 2. marts

Foredrag v/ Knud Prange: Jord og slægt
– især om selvejerbønder.

Mandag 16. marts

Tema: forberedelse til træf i Glostrup.

Lørdag 28. marts

Slægtsforskertræf.

Mandag 6. april

Michael Dupont: Uægte børn og arme
kvinder.

Hvad er faderskabssager, hvordan finder
man dem, og hvad indeholder de? Lær om
faderskabssager på arkiverne og hør om
Fødselsstiftelsen, hvor ugifte mødre fødte
i hemmelighed.

Mandag 4. maj

Intet møde.

Onsdag 6. maj ændret mødedag

Frilandsmuseets møller: Rundvisning.
Tilmelding senest 6. april. Vi mødes kl.
10.30 ved Frilandsmuseet.

Mandag 18. maj

Tema v/ Flemming og Birgit: Kirkegård-
sindex i Greve.

Søndag 7. juni

Udflugt. Tilmelding senest 18. maj.

Herefter sommerferie til 7. september.

Tid og sted

Alle møderne afholdes kl. 19 – 21 i lokalet "Slægtsforeningen", Gersagerparken 35 parterret, 2670 Greve.

Kontingent

Enlig 225 kr., samboende 275 kr. pr. år.
Gæster 20 kr. pr. gang.

Slægtshistorisk Forening for Sydsjælland

Onsdag 14. januar

Ulrich Alster Klug, underviser og forfatter:
Lad skifterne fortælle

Skifteretternes materiale kan give næsten uendelige mængder af oplysninger om en del af vore forfædre, men hvordan finder man et skifte? Og hvad kan man vente at finde? Og hvordan finder man rundt i materialet fra en skifteret?

Og hvorfor er der ikke altid noget skifte at finde?

Onsdag 11. februar

Jan Petersen, koordinator i Rigsarkivet:
Laugsarkiver og borgerskab.

En ny næringslov i 1857 satte en formel stopper for lavene, der startede i middelalderen. Handelslavene blev ophævet, mens håndværkerlavene fortsatte, men nu som en slags sociale foreninger. Arkiverne rummer mange oplysninger om de mange svende fra by og land, der blev næringsdrivende.

Onsdag 18. marts

Generalforsamling.

Derefter medlemsaften, hvor vi alle bidrager med eksempler på egen forskning, opsætning af tavler m.m.

Onsdag 22. april, Grønnegade Kaserne, Beslagsmedien (FU og DIS)

Lars N. Henningsen, dr.phil., arkiv- og forskningschef, Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, Flensborg:

Bestyrelse

Ingrid Bonde Nielsen, fmd., ☎ 4390 8060.

E: bonde@eriksminde.dk

Jytte Rasmussen, kass., ☎ 4390 3564.

E: jrgreve@flemhat.dk

Lisbet Larsen, ☎ 4615 0571.

Erik Møntegaard, ☎ 4390 1749.

Lise From Larsen, ☎ 4361 0265.

Hjemmeside

<http://sydslaegt.dk>

Slægtsforskning i Sønderjylland. Hvorfor anderledes og hvordan anderledes. Titlen taler for sig selv, vi har fået en virkelig kapacitet på området til at sætte os ind i dette.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 100 kr., par 160 kr.
Gæster 30 kr. pr. møde.

Kursusvirksomhed.

LOF holder *kurser i slægtsforskning* under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. De, der ønsker at deltage, bedes holde øje med annoncering i pressen, samt i LOF's kursushæfte.

Tid og sted

Alle arrangementerne finder sted kl. 19.30 – 22, og hvor ikke andet er anført, i Grønnegade Kaserne, lokale 117.

Bestyrelse

Knud Rahbek Frederiksen, fmd., Fællesejvevej 14, 4700 Næstved, ☎ 5572 5508.

E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 5554 6405.

E: pilbach@stofanet.dk

Anny Mørch, sekr., Skovbrynet 26, 4700 Næstved, ☎ 5572 7791.

E: morch.andersen@stofanet.dk

Karin Mørck, Nykøbingvej 79, 4850 Stubbekøbing. E: karin.morck@pc.dk

Jørgen Petersen, Pinjevej 10, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 5055 5848.

E: swerburg@mail.dk

Hjemmeside

ssf.dk/25/

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland

Onsdag 14. januar

Landsarkivet i Aabenraa, Haderslevvej 45, Foredragssalen, kl. 19.

Leo Vinther Pedersen, vagtmester ved Landsarkivet i Aabenraa: Kirkebøger og personregistre.

Foredraget vil give en grundig indføring i brugen af personregistre, kirkebøger og præstearkivets andre kilder.

Lørdag 28. februar

Generalforsamling kl. 13, Sønderborg Bibliotek.

Dagsorden mm. udsendes til medlemmerne januar 2009 og kan ses på foreningens hjemmeside.

Derefter, kl. 14-16:

Jytte Skaaning, bl.a. kendt som medforfatter af bogen *Find din slægt - og gør den levende*: Retsbetjentarkiver.

Torsdag 12. marts

"Oldemorstof" (Bov Museum), Bovvej 2, 6330 Padborg, kl. 19.30.

Fhv. toldbetjent Aage Hansen: Danmarks grænsevagt i 130 år.

Lysbilledforedrag om Grænsegendarmeriets historie fra Holstens sydgrænse 1839, deltagelse i 1864, Kongegåtiden frem til nedlæggelse i 1969 ved nuværende grænse.

Der vil være mulighed for at købe kaffe, te og kage for 35 kr.

Læs om museet på <http://www.museum-sonderjylland.dk/SIDERNE/Museerne/Oldemorstof/01-Velkommen.html>.

Torsdag 2. april

Sønderborg bibliotek kl. 19.30.

Medlems- og kontaktmøde med emnet "Soldaterne og familierne derhjemme under 1. verdenskrig", for at runde sidste års gennemgående tema af.

Medlemmer der gerne vil holde et lille oplæg opfordres til at kontakte foreningens formand.

Pris for ikke-medlemmer 20 Kr.

Lørdag 5. september

Slægtsforskertræf 2009. Tema: Slægt uden grænser.

Sønderborg bibliotek kl. 10-16.

Udstilling, foredrag, mulighed for at få kontakt til andre, der forsker i de samme områder.

Interesserede kan kontakte foreningens formand eller sekretær.

Der vil i løbet af sommeren blive udsendt nærmere detaljer til medlemmerne, samt blive lagt noget ud på foreningens hjemmeside.

Gratis for alle interesserede.

Desuden forsøges oprettet enkelte 1-dages kurser eller studiegrupper – se hjemmesiden for mere. Ideer hertil kan sendes til foreningens sekretær.

Kontingent

170 kr. pr. husstand årligt. Indmeldelse i foreningen sker ved henvendelse til kassereren. Gæster ved foredragene 20 kr.

Bestyrelse

Nicolai Johannsen, fmd., Kystvej 9, 6320 Egernsund, ☎ 7444 2383.

E: formand@shfs.dk

Bent Pawlowski, nstfmd., 6360 Tinglev.

Margit Hansen, kass., Smedevænget 20, Guderup, 6430 Nordborg, ☎ 7445 8184.

E: kasserer@shfs.dk

Hanne Christensen, sekr., Stenbjergparken 6A, 2. tv., 6400 Sønderborg, ☎ 7442 2113.

E: skriver@shfs.dk

Ingeborg Kraft, 6400 Sønderborg.

Karin Clausen, 6400 Sønderborg.

Tagé Lahn Sloth, 6400 Sønderborg.

Hjemmeside

www.shfs.dk

Slægtshistorisk Forening for Thy

Torsdag, 15. januar kl.19

Medlemsaften på EUC Nordvest, (Nordvestjysk Handelsgymnasiums parkeringsplads ved Lerpyttervej): EDB. Slægts søge muligheder. Tag problemer/emne med. EDB til rådighed og man søger selv – vejledere er til stede. Tilmelding.

Torsdag 12. februar

Arkivar Thomas Norskov Kristensen: Baggrunden for kommunalreformen i 1970. Derefter generalforsamling. Dagsorden mv. i lokal folder.

Torsdag 26.marts kl.19.45 (FU)

Forfatter Winni Østergaard, Aarhus: Slægtsforskning som øjenåbner til Danmarkshistorien. Samfundsforhold i 1800-tallets Thy (Refs) – tjenestepiges forhold med "horeunge" i lokalsamfundet.

Tirsdag 21.april kl.19

Besøg på Hundborg lokale arkiv. Verner Poulsen viser samlingerne. Samkørsel – se lokal folder.

Tirsdag 5.maj

Slægtsforsker Arne Leismann, Aalborg: Slægtsforskningsprogrammet Legacy. Legacy er på dansk, flotte udskrifter og med mulighed for at indstille udskrifterne efter behov. Billedbehandling er enkel og rummer store muligheder. Men kom og hør selv mere herom.

Heldagsture til Landsarkivet i Viborg: 20. januar, 23. februar, 18. marts og 28. april. Se lokal folder med yderligere oplysninger, såsom fælleskørsel, materialeønsker på lister. Tilmelding.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, kl.19.30 i Plan-
tagehuset, Thisted.

Fast studie aften for foreningens medlemmer følgende onsdage:

14. januar, 18. februar, 11. marts, 15. april og 6. maj.

Kl. 19 på lokal.hist. arkiv, I.P.Jacobsens hus, Thisted. Arkivpersonale er til stede

Kontingent

170 kr. for enkelt medlemskab, 220 kr. for par incl. SLÆGTEN. Ved indmeldelse efter 1. juli er det 85 kr. mindre og excl. SLÆGTEN.

Bestyrelse

Jens Eg, fmd., Enghavevej 17, 7700 Thisted.

E: jens.eg@mail.dk

Anne Grethe Søndergaard, nstfmd.,
Skinnerup Skråvej 18, Hillerslev, 7700

Thisted, ☎ 9798 1527. E:annegrethe@sol.dk

Peter Norre Christensen, kass., Klosterengen 53,
7700 Thisted, ☎ 9798 5403.

E: norre@mvb.net

Ole Sixhøj Jensen, sekr., Gyvelvej 5,

7700 Thisted, ☎ 9792 0401. E: os@sixthy.dk

Erik Kaas Mortensen, webmaster, Ribesvej 28,
7700 Thisted, ☎ 9792 4660.

E: ekaasm@get2net.dk

Hjemmeside

www.thyslaegt.dk

Trekantområdets Slægts- historiske Forening

Mandag 12. januar (FU)

Per Sørensen, faglærer & danse- og musikforsker, Kolding: Danskerne i fest og glæde.

Vi skal denne aften beskæftige os med danskerne i fest og glæde. I gamle dage

var der ikke mange muligheder for at more sig; dog har dans gennem århundreder været én af de centrale muligheder for underholdning i alle samfundslag. Vi skal her møde en slægtsforsker, der har specialviden indenfor dans og musik, og han vil i billede og lyd, fortælle om, hvad vore aner dansede, når de var til gilde.

Onsdag 21. januar

Aftenbesøg på Erhvervsarkivet, Århus.
Samkørsel til Erhvervsarkivet, som kl. 19-22 er åbent for os.
(Se nærmere i Slægts-Tidende nr.14, som udkommer 8. december 2008).

Mandag 9. februar (FU)

Gitte Bergendorff Høstbo, formand for SSF, Herlev: Sådan fandt jeg min svenske slægt.

Om slægtsforskningens muligheder i Sverige. Hvordan og hvad kan vi finde af svenske forfædre på nettet i de svenske databaser. Om hvordan de svenske kirkebøger og "husforhørslægninger" er opbygget og hvad de kan fortælle m.m. Desuden fortælles der om, hvordan du i Danmark kan sidde og finde din svenske slægt bl.a. ved hjælp af hjemmesiden SVAR (svensk arkiv information). Hvad kan vi finde på denne flotte hjemmeside?

Mandag 9. marts

Generalforsamling
Derefter ser vi en interessant film

Mandag 20. april (FU) (NB! ikke 2. påskedag 13. april)

Erik Kann, genealog, Kennedy Instituttet, Statens Øjenklinik, København: Ude af øje – ude af sind.

Om glemte og oversete kilder i Rigsarkivet og Landsarkiverne.

Arkivernes samlinger af arkivalier er enorme. Desværre er vi som slægtsforskere alt for tilbøjelige til kun at udnytte en ganske lille del af de mange arkivalier. Foredraget vil søge at råde bod på dette. F.eks. Københavns Brændsels-kommission med registrering af Københavns befolkning; valgprotokoller, boligtællinger fra Statens Statistiske Bureau, pensionsager 1848ff i Finansministeriet og mange, mange flere. Der anvises muligheder for, at man selv kan gå med i jagten på oversete kildegrupper.

Tid og sted

Møder afholdes 2. mandag i månederne september-april. Ofte i samarbejde med Fredericia

Folkuniversitet (FU). De begynder kl. 19.15 og afholdes på Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia (5 min. fra Banegården).

Mødelokalet er åbent fra kl.18.30, således at der er lejlighed til slægtssnak og til at benytte foreningens bibliotek. Udlån sker i forbindelse med møderne.

Møderne indledes med "medlemmernes 10 minutter", hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips osv. I forbindelse med møderne vil der altid være hjælp til at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre.
Kaffe / te "ad libitum": 5 kr.

Kontingent

Medlemskab (incl. abonnement på vores eget blad "Slægts-Tidende" og SSF's SLÆGTEN): pr. år 190 kr. – par 260 kr.
Medlemskab tegnes ved møderne eller ved henvendelse til et bestyrelsesmedlem.
Gæster er velkomne. Gæstebillet à 35 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding, ☎ 7551 8063.

E: j.ratjen@stofanet.dk

Karsten Thomsen, nstfmd., bladmand & layout, Egeskovvej 33, 7000 Fredericia, ☎ 7593 4590. E: e-k.thomsen@get2net.dk

Kjeld Buhl, kass., red. og web., Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia, ☎ 7592 9256. E:kjeld.buhl@profibermail.dk

Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13, 5500 Middelfart, ☎ 6441 4456.

E: Leif.Horsmark@stofanet.dk
Ruth Buhl, bibl., Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia, ☎ 7592 9256.

E: ruth.buhl@profibermail.dk
Hans Kristian Høegh-Hansen, Teglgårdsparken 13P, 5500 Middelfart, ☎ 5577 0745.

E: hkhøegh@hansen.mail.dk
Tommy Hansen, mukkamester, Islandsvej 1, 5500 Middelfart, ☎ 6441 4977.

Laila Køngerskov, ass. mukkamester, Castorvænget 6, 7000 Fredericia, ☎ 7592 8338. E: laito@profibermail.dk

Hjemmeside

www.trekanten.webbyen.dk

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 6. januar

Svend-Erik Christensen: Om embedslægearkiver og hvad disse rummer.

Foredraget indledes med en gennemgang af lægevæsnets udvikling i Danmark, hvorefter der sættes fokus på vaccinationsprotokoller og jordemoderprotokoller og ses nærmere på deres baggrund og indhold. Hvilke personoplysninger rummer disse og hvorledes kan deres indhold supplere vores arbejde med at finde vore aner.

Tirsdag 3. februar (FU)

Erik Kann, seniorkonsulent ved Kennedy Centret i København: Om uægte børn – udlagt barnefader – hvad så?

Vi kender det alle. Pludselig melder kirkebogen: "Udlagt barnefader.....". Hvad gør man så? Ud fra konkrete eksempler byder foredraget på en gennemgang af de vigtigste kilder, der kan anvendes ved eftersøgningen og identifikation af fædre til børn født uden for ægteskab.

Tirsdag 3. marts

Generalforsamling efter vedtægterne. Derefter fortæller stadsarkivar Asbjørn Hellum om arkiverne nu og i fremtiden i den nye Vejle kommune.

Tirsdag 7. april

Medlemmernes egen slægtsforskning. Flemming Topsøe-Jensen vil ud fra sin egen slægtsforskning fortælle om, hvad han har fundet

Slægtshistorisk Forening for Vestegnen

Tirsdag 27. januar

Kristina Ax fra Frilandsmuseet: Forandring fryder - Landalmuen i en brydnings-tid 1750-1850.

Perioden 1750-1850 bød på mange ændringer for landalmuen i forbindelse med landboreformerne. Landsbyer blev

frem til, og om hvordan nogle af anerne har boet og heri: "Hvordan boede vore aner, hvor og hvordan finder vi ud af det?"

Tirsdag 5. maj

Hans Emborg fortæller om naverhyttens historie på vores udflugt til Naverhytten, Navervej 3.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, holdes møderne kl. 19.15 på Vejle Byhistoriske Arkiv og Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle. Eventuelle programændringer vil blive meddelt på foreningens hjemmeside.

Kontingent

Enkeltpersoner 125 kr. pr. år. Par 185 kr. pr. år. Gæster 50 kr.

Bestyrelse

Inger Solberg Lund, fmd., Venusvej 28,

7100 Vejle, ☎ 7582 8898. E: ilund@nypost.dk

Kai Jensen, kass., Apollovej 6, 7100 Vejle,

☎ 7582 8731. E: gerka@tunet.dk

Mette Holm Sørensen, sekr., Grejsdalsvej 456,

7100 Vejle, ☎ 7585 3073.

E: mhs@grejsdalen.dk

Flemming Topsøe-Jensen, Anemonevej 18,

7100 Vejle, ☎ 7582 4916.

E: flemming@pedersholm.dk

Gunnar Therkelsen, Peter Freuchens Vej 4,

7100 Vejle, ☎ 7583 4206. E: githe@mail.dk

Peder Udesen, suppl. og webmaster,

Kirkegade 11, 7100 Vejle, ☎ 7584 1050.

E: peder.udesen@ofir.dk.

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf

udskiftet, nye dyrkningsformer og afgrøder blev introduceret, og der kom en lov om skolegang. Aftenens foredrag vil fokusere på ændringerne set fra almuens synsvinkel ved at give eksempler på, hvordan ændringerne berørte almuens liv til hverdag og fest, samt ved at vise, hvordan almuens selv deltog i gennemførelsen af ændringerne.

Tirsdag 24. februar

Jørgen Mikkelsen: Over Øresund – om svensk emigration til Danmark

Foredraget indeholder en karakteristik af den svenske emigration og arbejdskraftvandring til Danmark – især i anden halvdel af 1800-tallet, hvor den nåede sit højdepunkt. Desuden vil vi høre en række eksempler på, hvad man kan finde i danske arkiver om svenskere, der har slået sig ned i Danmark. Denne del af foredraget vil bl.a. handle om opholdsjournaler og indfødsretssager.

Tirsdag 10. marts kl. 19

Generalforsamling.

Tirsdag 24. marts

Inge Bundsgård: De fattiges kår.

Vi skal høre om de fattiges kår, rettigheder og pligter set i forhold til det offentlige fattigvæsen fra slutningen af 1700-tallet. Hvilken retsstilling havde de fattige og hjælpeløse.

Tirsdag 28. april

Karsten Skjold Petersen, museumsinspektør, Tøjhusmuseet: Geworbne soldater og landmilit.

I 1700-tallet bestod den danske hær dels af en udskrevet, værnepligtig landmilit, dels af en hvervet felthær. Militen, der var underlagt det berømte Stavnsbånd, var kun samlet til 3-4 ugers samlet eksercits om året. Denne "rigtige" hvervede hær er der skrevet uendeligt lidt om. Dansk forskning har hidtil udelukkende fokuseret på førnævnte Landmilit og Stavnsbåndet. Vores viden om den hvervede hær har derfor hidtil været meget lille. En stor del af de hvervede soldater blev hvervet i udlandet, fortrinsvis Tyskland, og

mange af dem blev boende i Danmark efter endt tjeneste. I foredraget fortælles om soldatertjenesten og livet i 1700-tallets garnisonsbyer. De vigtigste kildegrupper af interesse for slægtshistorikere vil blive gennemgået.

Øvrige tirsdage vil veksle mellem temaaftener og klubaftener, hvor vi hjælper hinanden.

På nogle klubaftener vil vi forsøge at arrangere workshop og korte indlæg af medlemmerne.

Ret til ændringer forbeholdes.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført afholdes vore møder hver tirsdag kl. 19 – 22 i Aktivitetscentret, Sydvestvej 12, Glostrup. (Ved Glostrup station).

Kontingent

Pr. år kr. 200 - Ægtepar kr. 320, gæstebetaling ved foredragene 30 kr.

Bestyrelse

Yrsa Kristensen, fmd., Poppelhusene 33, 2600 Glostrup, ☎4344 9741. E: flyr@mail.tele.dk

Inge Lind, nstfmd., Stjernevangen 7, 2600 Glostrup, ☎ 4345 1996.

E: inge.lind@get2net.dk

Birthe Jørgensen, kass., Ydergrænsen 8, 2600 Glostrup, ☎ 4494 5574.

E: birthe_jorgensen@mail.tele.dk

Jan Wibrand, sekr., Birke Alle 10, 2600

Glostrup, ☎4345 1013. E: jan@wibrand.dk

Loa Nielsen, Nordre Ringvej 5 st. th.,

2600 Glostrup, ☎ 2295 5446.

E: loa90@hotmail.com

Hjemmeside

www.sfv-glostrup.dk

Vestlollands Slægts Forsknings Forening

Torsdag 15. januar

Elisabeth Jul Petersen, født Bachevold, som nu bor på Midtsjælland, vil komme og fortælle spændende om herregården Asserstrup, hvor hun havde sin barndom og ungdom i 1930-erne.

Torsdag 26. februar

Foreningens ordinære generalforsamling iflg. vedtægterne.

Herefter: Svenskerne på Lolland og i Nakskov 1658-59.

Torsdag 26. februar 2009 er præcis 351 år efter Roskildefreden.

Arkivleder Heidi Pfeffer, Nakskov lokalhistoriske Arkiv fortæller bl.a. hvordan byen så

ud i 1600-tallet og nogle af de gode historier, der er blevet fortalt om svenskernes angreb på byen under Svenskeskrigen.

Torsdag 19. marts

Marie Louise Friderichsen kommer og fortæller om den meget gamle og spændende herregård kaldet Gammelgård. Den første kendte ejer dateres tilbage til 1592. Kort efter kom Grubbeslægten til, og dermed kan Marie Grubbes skæbne knyttes til stedet. 1942 købtes Gammelgård af Friderichsenslægten og nuværende ejere er 3. generation.

Torsdag 23. april

Erhvervschef Erik Jensen: "Svundne tider", er titlen på hans bog. En beretning fra perioden 1940-1956 fra Græshave saftstation. Her havde han sin barndom og ungdom og det vil han fortælle om.

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, i Nakskov lokalhistoriske Arkivs

avissal, Jernbanegade 8, 4900 Nakskov, og begynder kl. 19.

Husk at medbringe kop eller krus, da der kan købes kaffe/te ad libitum for 5 kr.

Kontingent

75 kr. pr. person – 125 kr. pr. par. Gæster 25 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 0961.

Margrethe Nellemann, nstfmd., Østergade 8, 4900 Nakskov, ☎ 5492 8329.

Lone Rasmussen, sekr., Hoskiersvej 40, 4900 Nakskov, ☎ 5492 7154.

Lynge Petersen, kass., Pederstrupvej 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1088.

E: lynge-petersen@nakskovnet.dk.

Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov, ☎ 5492 2011.

Jytte Jensen, Maglehøjvej 70, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1371.

Slægtshistorisk Forening for Viborg og Omegn

Torsdag 5. februar

Generalforsamling – dagsorden ifølge lovene.

Efter generalforsamlingen vil Henning Ringgaard Lauridsen holde et lille foredrag med titlen: Den gode historie. Hvordan får vi fat på den gode historie fra museer og arkiver.

Torsdag 26. februar (FU + DIS-Danmark)

Overlæge Torsten Sørensen, Kolding:

Om store epidemier

Som slægtsforsker har vi alle truffet på slægtninge, der har været ramt af nogle af de store epidemier. En beretning om sygdommen kolera, som hærgede Europa i midten af 1800-tallet, hvor Danmark fik sin første større epidemi i 1853, og om epidemien polio (børnelammelse), som ramte Danmark ca. 100 år senere. Hvad

var det for sygdomme, hvad kunne man stille op, og hvad blev følgerne.

Torsdag 19. marts

Jan Arne Nielsen, jordbrugsøkonom, Nyborg: Mette, min oldemor.

Før påsken 2008 kendte jeg hende ikke. Nu er der ingen, jeg kender bedre. Livet – Mettes – som begyndtes let, levedes skyggefuld og afsluttedes brat. Men en fantastisk vandring i historien her 150 år efter hendes fødsel. Inspirerende at følge hendes liv, karakter, gåpåmod – hendes børn og deres liv. Mette kom fra gode kår, levede sit voksne liv med kamp for værdighed under uretfærdige kår – hendes 2 børn fik ikke lov at kende hende. Børnene viste i deres liv den livskraft, Mette besad. Få indblik i processen omkring opdagelsen af Mette og vær med i historiens fodspor, find vejen til historien – særligt med brug af internettet og databaser.

Onsdag 15. april (FU + DIS-Danmark)
Anton Blaabjerg, Viborg: Kartoffelty-
skerne indkaldt 1759

For 250 år siden blev tyske kolonister indkaldt i bestræbelserne på at få opdyrket de magre jyske – og på den tid absolut øde – heder på strækningen fra Alheden ved Viborg i nord over egnen vest for Vejle i kongeriget til egnene fra Burkal i nord til Dannevirke i syd i hertugdømmet Slesvig. Ud fra egne erfaringer med udforskningen af så kendte "kartoffeltyske" slægter som f. eks. Breumer/Bräuner, Kriegbaum og Cramer kastes der lys over denne hedeopdyrkning.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Viborg Centralbibliotek (indgang ad døren til venstre for hovedindgangen), Vesterbrogade 15. Medbring selv kaffe/te og brød.

Slægtshistorisk Forening af 2005 for Øster, Vester og Nørre Horne Herreder

Mandag 26. januar

Generalforsamling iflg. vedtægterne.
Derefter foredrag: Svend Erik Christi-
ansen, Brabrand holder anden del af sit
foredrag: Slægtsforskning på internettet.

Denne del drejer sig om en udvidet gennemgang af slægtshistoriske kilder på nettet samt præsentation af en række nyttige søgebaser. Vi skal også se på slægtsprogrammets udvekslingsformat GEDCOM og mulige præsentationer af slægten på nettet. Sluttelig skal vi kigge lidt på slægtsforskning på tværs af landegrænser. En linksamling er knyttet til foredraget.

Onsdag 4. marts

Lektor Jens Hansen, Kolding: Flytninger og vandringer.

En slægtning kan pludselig ikke findes inden for det område, hvor vedkommende hidtil har befundet sig. Personen er vandret/flyttet varigt eller midlertidigt til et

Kontingent

200 kr. pr. husstand for foredrag, SLÆGTEN og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene 20 kr.

Bestyrelse

Holger Helbo, fmd., N. Bødkersvej 6,
Hvornum, 9500 Hobro, ☎ 9854 7015.

E: holger.h@mail.dk

Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38,
8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

Gerhardt Hørdum, kass., Hedevej 21,
Frederiks, 7470 Karup, ☎ 8666 1317.

E: gihordum@youmail.dk

Tove Krog, sekr., Møllevej 11A, 8800 Viborg,
☎ 8667 1099. E: tove-krog@jubiiimail.dk

Grete Pedersen, pr., Topmejsvej 2,
8800 Viborg, ☎ 8661 0868. E: top2@pc.dk

Hjemmeside

www.viborgslaegt.dk

andet sted. Hver gang giver det anledning til overvejelser om, hvor vedkommende er flyttet hen og hvorfor. Aftenens foredrag vil give en indføring i baggrunden for vandringer, herunder hvem der hyppigst vandrer og hvor langt. Desuden præsenteres forskellige vandringer gennem tiden. Man præsenteres for forskellige kilder, der belyser vandringens/flytningens omfang. Foredraget krydres med fortællinger om Jens Hansens egen slægts vandringer.

Onsdag 15. april

Peter Korsgaard, arkivar ved National Geodatabank: Hvad rummer Kort- og Matrikelstyrelsens arkiver, som slægtsforskeren kan udnytte?

Dette er ikke det første sted, som slægtsforskere vender sig imod, når de går i gang med arkivalier. Men disse arkiver indeholder faktisk en del oplysninger, som kan være med til at belyse, hvor ens aner boede, bygningernes og ejendommenes størrelse m. m. I enkelte tilfælde kan arkivalierne endda bruges, hvor der er lakuner i kirkebøgerne. Foredraget vil fokusere på, både

hvad der kan bruges, og hvad man ikke kan forvente at få svar på. Endelig vil "den nye digitale verden" blive gennemgået.

Foredragene er arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet for Varde-Ølgod. De afholdes alle i Kulturhuset, Vestergade 5, Ølgod. Starttidspunkt kl. 19. Entre: Gratis for medlemmer. Ikke-medlemmer 30 kr. Der arrangeres kaffebord à 25 kr.

Er interessen til stede, kan der arrangeres læsegruppe i *læsning af gotisk* i Ølgod i foråret. Startdag vil være tirsdag 20. jan. kl. 9 – 12 og derefter hver anden tirsdag, i alt 6 gange. Der betales for kopier. Deltagerne medbringer på skift brød til kaffen. Evt. nye deltagere kan få oplysninger hos Kurt Andersen.

Slægtshistorisk Forening for Aalborgengen

Mandag 5. januar (FU)

Historiker Jytte Skaaning, Odense: Børn født udenfor ægteskab.

Mødrene kender vi, men hvordan finder vi de udlagte barnefædre? Eksempler på faderskabssager gennemgås.

Mandag 2. februar

Møde i konfirmandstuen/læsesalen på Arkivet. Hvem vil holde 10 minutter?

Hvem har haft oplevelser med børn født udenfor ægteskab? Giv besked til Ingrid.

Aftenens emne: Faderskabssager set fra de kommunale arkiver /v. Aalborg Stadsarkiv.

Mandag 2. marts (FU)

Overassistent Carsten Thiede, Landsarkivet for Nørrejylland: Adoption.

Hvor vi finder oplysningerne i arkivalierne.

Kontingent

Kr. 150 for enlige incl. SLÆGTEN, ægtefælle/samlever 75 kr. (intet blad).

Bestyrelse:

Karl Møller Bargisen, fmd., Grindstedvej 18, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3053.

E: kmb@direkte.org

Lissi Møller Kristensen, kass., Storegade 18,1, 6870 Ølgod, ☎ 7524 4300.

E: fmk@mail.dk

Kurt Andersen, sekr., Krusbjergvej 27, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3098.

E: kuman@andersen.mail.dk

Tove Jørgensen, Skovalle 19, 6870 Ølgod, ☎ 7524 5277. E: tovebj@webspeed.dk

Søren Danielsen, Elmevej 29, 6880 Tarm, ☎ 9737 1537. E: isdanielsen@mail.dk

Niels Winther Christensen, suppl., Bjælkager 8, 6823 Ansager. E: niwich@skovlundnet.dk

Ivar Kristoffersen, Kildevej 37, Bølling, 6900 Skjern. E: ivarkristoffersen@privat.dk

Søndag 8. marts

Lokalsamlingens dag i samarbejde med biblioteket.

Mandag 23. marts kl. 19

Selvkører/medkører tur til Hals Museums Lokalhistoriske Arkiv, Toften 1, Hals.

Under Hals Museum hører Lokalhistorisk Arkiv for Hals Museum, hvori der kan findes dokumenter og arkivalier, bøger og billeder, kort, film og lydband, som belyser historien i Vester Hassing, Øster Hassing, Ulsted og Hals sogne fra oldtid til nutid. Tilmelding til Jørgen senest 16. marts.

Mandag d. 6. april

Møde i konfirmandstuen/læsesalen på Arkivet. Hvem vil holde 10 minutter? Hvem har haft adoptivbørn i deres slægt, og hvordan fandt du dem?

Aftenens emne: Slægtshistorie er også historien om folks fritid – kilder til fritiden i stadsarkiverne, v. Aalborg Stadsarkiv.

Mandag d. 4. maj

Generalforsamling.

Derefter vil Jørn Toldbod fortælle om, hvordan han har fundet oplysningerne til sine slægtsbøger.

Tid og sted

Arrangementerne (januar, marts og maj) holdes i foredragssalen, Haraldslund, Kastetvej 83, Aalborg. Vore medlemsmøder (februar og april) på Aalborg Stadsarkiv, Arkivstræde 1 – ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle møder starter kl. 19.30, hvis ikke andet er nævnt.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for alle foreningens tilbud samt HVEM FORSKER HVAD. Ved møderne kan der købes kaffe/te - pris 5 kr.

Studiekredse

Hjælp til selvhjælp - studiekreds på Stadsarkivet

Studiekredsen fortsætter på Stadsarkivet kl. 9.30-11.30 1. onsdag i januar, februar og marts måned. Studiekredsen er først og fremmest tænkt som en hjælp til selvhjælp med slægtsforskning - specielt gotisk skriftlæsning. Både erfarne og nybegyndere er meget velkomne. Deltagelse er gratis og uforpligtende. Fra bestyrelsen deltager Elisabeth og Ingrid.

Studiekredsen om erindringsskrivning
Fortsætter første tirsdag i måneden, første gang tirsdag 6. januar kl. 9.30 - 11.30.

Legacy gruppen på Stadsarkivet
Vi mødes torsdag i ulige uger kl. 13 til 15.

Vi hjælper hinanden med at vise, hvorledes man kan udnytte og bruge Slægtsforskningsprogrammet Legacy.

Vi er brugere på forskellige niveauer, så selv om du er ny bruger, eller mere erfaren bruger af Legacy, vil du helt sikkert få udbytte af selskabet.

Vi bruger projektor til vor fremvisning, så alle kan se og være med.

Vi starter igen torsdag 15. januar kl. 13.
Har Legacy programmet din interesse, så

mød op, du kommer i godt og livligt selskab, hvor hjælpsomhed og videndeling er en selvfølge.

Tovholdere er: Jørn Bolander ☎ 9834 3141, Erik Biehl ☎ 9818 9818 og Arne Leismann, se bestyrelsens adresser.

Kursusvirksomhed

Finn Jelstrup: *Hvordan kan jeg i slægtsforskningen få glæde af diverse små hjælpemidler?*
Kan anskaffes gratis eller med meget små omkostninger.

Lær

at kopiere skærbilleder eller dele deraf at lave egne PDF-filer

at forberede og udskrive store anetavler at lave simpel billedredigering, f.eks. data fra Arkivalieronline

at arbejde med GedCom udtræk fra slægtsforskningsprogrammer Grundlæggende kendskab til Windows forudsættes.

3 onsdage 16-18.45, start 28. januar.

Finn Jelstrup: *Fortsætterkursus for brugere af Slægtsforskningsprogrammet Brother's Keeper.*
Der arbejdes blandt andet med disse emner: få afklaret nogle af de spørgsmål man er løbet ind i

brug af diverse hjælpeværktøjer gennemgang af sjældent anvendte funktioner

udtræk af data til behandling i tekstbehandling (Notesblok og Word)

brug af GedCom-filer til udveksling med andre programmer

dannelse af udtræk til hjemmesider

Medbring egne BK-data, gerne på en USB-hukommelse

5 onsdage 16- 18.45 med start 25. februar.

Erik Laursen: *Slægtsforskning for begyndere.*

Find dine rødder og få ord og "kød" på dine forfædre. Få en introduktion til grundlæggende begreber indenfor slægtsforskning. Lær at kende og bruge de kilder, som er nødvendige for at få

startet på din slægtsforskning. Vi vil læse ældre kilder, der er skrevet på gotisk. Undervisningen vil foregå i et edb-lokale, og brug af internettet vil være en integreret del af undervisningen. En fælles tur til Landsarkivet i Viborg vil blive arrangeret. Materialeudgifter kr. 75.

21 lektioner/7 gange

Tirsdag 19-21.45. Start: slutningen af januar/ starten af februar.

Nærmere oplysninger hos EL ☎ 9815 9615 eller E: gjesing@stofanet.dk

Finns og Eriks kurser foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding skal ske til FOF ☎ 9813 8233.

Jens Aaberg: *Slægtsforskning for begyndere*.

Find dine rødder og få "kød" på dine forfædre. Kurset vil give en introduktion i de grundlæggende begreber inden for slægtsforskningen og lære dig at bruge og kende de kilder, som er nødvendige for at starte på din slægtsforskning.

Udover at vi vil læse tekster skrevet med gotisk skrift, vil der blive mulighed for at få hjælp til installation af slægtsforskningsprogrammet Legacy.

Tidspunkt: torsdage i februar - marts.

Sted: AOF Hjallerup.

Nærmere oplysninger hos AOF Dronninglund ☎ 9828 2898, eller Jens Aaberg.

Slægtshistorisk Forening Århus

Forårets tema vil være: Landsbyliv

Torsdag 29. januar

Mødet holdes på Åby Bibliotek, L. Feilbergs Vej 7, 8230 Åbyhøj

Generalforsamling: Dagsorden ifølge vedtægterne – se separat program.

Efter generalforsamlingen: Arkivleder og museumsinspektør, mag. art. Niels Løgager Nielsen: Landsbyen Åby og sognets historie fra ca. 1900 til 1955.

Bestyrelse

Ingrid Wisborg Gade, fmd., Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg, ☎ 9812 6515.

E: iwg@stofanet.dk

Jørgen Laustsen, nstfmd., Thorvaldsensvej 2, 9000 Aalborg, ☎ 9813 5339.

E: jorgen@laustsen.eu

Birgitte Hansen, kass., Plutonvej 33, 9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 7240.

E: ellenbirgitte@hotmail.com

Rasmus Lund Jensen, sekr., Agrihøj 7, Visse, 9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 6644.

E: rlj@civil.aau.dk

Elisabeth Strandbygaard, Kapelvej 9, 9400 Nørresundby, ☎ 9817 8035.

E: elisabeth@stofanet.dk

Jens Aaberg, Bøgevangen 28, 9330 Dronninglund, ☎ 9884 1890.

E: aaberg_drlund@stofanet.dk

Arne Leismann, Østerbrogade 25, 9400 Nørresundby, ☎ 9817 1908.

E: a.leismann@stofanet.dk

Flemming Thrysoe, Parkvej 29, 9700 Brønderslev, ☎ 9880 2390.

E: fidje@info.dk

Else Berthelsen, Jyllandsgade 25A, Ulsted, 9370 Hals, ☎ 9825 4049. E: jyllen@mail.dk

Finn Hejlesen, rev., Kvisten 27, 9260 Gistrup, ☎ 9832 3207. E: hejlesen@stofanet.dk

Kirsten Bovin, rev., Tinesvej 52, 9380 Vestbjerg, ☎ 9829 6830. E: bovin@stofanet.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforaalborg-egnen.dk

Mandag 9. februar (FU)

Esben Hedegaard, museumschef, Svendborg: Landsbyliv.

Indtil for 200 år siden var landsbyen rammen om langt de fleste danskeres dagligdag. De prægede – og præger måske endnu – danskernes måde at opfatte verden på. I hvert fald står landsbylivet stadig for mange som den ideelle livsform. Men hvor megen lighed har det moderne landsbyliv egentlig med det gamle? Foredraget redegør for landsbyens bebyggelseshistorie og for det "landsbyfælesskab", som strukturerede arbejdet og gennemsyrede hele det sociale liv. Landbo-

reformerne ændrede på landsbysamfundets normer og praksis, men selvom "fællesskabet" blev ophævet, levede landsbyerne videre – både som bebyggelsesform og på mange områder også som forståelsesramme.

Mandag 23. februar

Medlemsaften på EA – Arkivalier i relation til Landsbyliv – Del 1.

Mandag 9. marts (FU)

Kai Knudsen, Skovlund: Vore landsbyer – i går – i dag – og hvad med dem i morgen?

Forhenværende amtsborgmester og nuværende lokalhistoriker Kai Knudsen vil fortælle om landsbyernes udvikling fra midten af 1800-tallet til i dag.

Mandag 23. marts

Medlemsaften på EA – Arkivalier i relation til Landsbyliv – Del 2.

Mandag 20. april (FU) – bemærk 3. mandag på grund af påske

Poul Holm Nielsen & Jørgen Hansen: Hvordan finder jeg et matrikelnummers historie?

En model eksemplificeret gennem studier i ejerskaber, udstykninger og bondeslægter i Stensballe – slægtshistorie i lokalhistoriske rammer.

Tid og sted

Januar: Generalforsamling kl. 19.

Februar til april: *Foredragene*: Kl. 19 i auditorium F, Matematisk Institut, Århus

Universitet, indgang 1530, Ny Munkegade (lokalevejledning findes ved indgangen). *Erhvervsarkivet (EA)*: Kl. 18.30, Vester Alle 12, 8000 Århus C.

Betaling

20 kr. inkl. kaffe med brød gældende for foredrag, og 30 kr. (ekskl. kaffe) for medlemsaften på Erhvervsarkivet.

Kontingent

220 kr. omfattende foredragene, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN.

Bestyrelse

Ole P. Bielefeldt, fmd., Violvej 36, 8680 Ry, ☎ 8689 0909. E: formand@slaegt-aarhus.dk

Gitte Dalhoff, nstfmd., Hellasvej 6, Hårup, 8530 Hjortshøj, ☎ 8699 9354.

E: gd@slaegt-aarhus.dk

Kjeld Kibsgaard, kass., Nattergalevej 18B, 8210 Århus V. E: kasserer@slaegt-aarhus.dk

Jytte Kristensen, sekr., Junovej 25, 8270 Højbjerg, ☎ 8414 3544.

E: jk@slaegt-aarhus.dk

Jesper Nødholm, Provstebakken 12, Hasle, 8210 Århus V, ☎ 3211 8210.

E: jn@slaegt-aarhus.dk

Janni Christensen, webmaster, suppl., Tornskadevej 12, 8210 Århus V.

E: webmaster@slaegt-aarhus.dk

Ernst Michaelsen, suppl., Laurbærvænget 24, 8310 Tranbjerg, ☎ 8629 6470.

E: em@slaegt-aarhus.dk

Hjemmeside

www.slaegt-aarhus.dk

Bryggerne - igen? - En efterlysning!

I efteråret 2009 er det 170 år siden, at den københavnske brygger J.C. Jacobsen blev gift med sin Laura Holst fra Thisted; hun var to måneder tidligere blevet 20 år og ville altså således næste år til lige have kunnet fejre 190 års fødselsdag! Det dobbelte jubilæum kunne vi fejre med en genudgivelse af det nu snart udsolgte hæfte: Er du i familie med

bryggerne? Slægterne bag bryggerne J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg. Siden udgivelsen i 1997 er en del epokegørende nyopdagelser gjort, og mange slægtsforskere ligger sikkert inde med yderligere stof og rettelser til hæftet.

Disse være hermed efterlyst!

AB

Læserbrev

af Vagn Rosenvold, Østergade 79, 5580 Nørre Aaby, ☎ 6442 1002, forfatter til "Odin, Skjold & Skjoldungerne". Medlem af Trekantområdets Slægtshistorisk Forening og Slægtshistorisk Forening Odense; bringes uforkortet efter indsenderens ønske.

Kildekritik?

Vedr. anmeldelsen af min bog i Slægten nr. 38.

Hvad hjælper det, at man har gået i gymnasiet, hvis man så går i stå og bruger forældede oplysninger. Ja, jeg tænker på oplysningerne om Snorre Sturlason eller Snorri Sturluson. For ca. 200 år siden bestemte de nordiske religionshistorikere, at alt, hvad Snorre havde skrevet, skulle være løgn, for ellers ville alle de nordeuropæiske kongeslægter nedstamme fra Odin og Tor, og det ville de ikke have, de ville have, at de nordeuropæiske kongeslægter skulle stamme fra den kristne gud, de troede jo stadig på, at Odin og Tor havde været guder og ikke mennesker, det troede Snorre, der var kristent opdraget, jo ikke, da han har dem blandt sine aner. Da man så i 1870'erne fandt frem til at Troja havde eksisteret, som Snorre jo også havde beskrevet, og derved begyndte man at finde ud af, at det var rigtigt, hvad Snorre havde skrevet, og dermed bliver det jo ikke "slægtsforskningsmæssige postulater". Jeg vil henvise til den norske bog "Jakten på Odin" af Thor Heyerdahl og Per Lilliestrøm fra år 2001.

At tænke sig, at "The Anglo-Saxon Chronicles" og "The Canterbury Manuscript" indeholder nogle af samme "slægtsforskningsmæssige postulater" som Snorres.

Min Odin var ikke eenøjet, og min Tor kørte ikke med bukkeforspand i tordenvejr, jeg fortæller dog om dette eventyr i min bog. Mine kilder er jo ikke de digtede eventyr. Min kong Skjold kom ikke sejlene som spæd, alene i en båd med hovedet hvilende på et neg, jeg fortæller dog om sagnet, men gør opmærksom på, at det er en vandrehistorie, der er kommet til efter år 1200. Kong Skjold blev født langt borte mod øst, dybt inde i

Asien, øst for floden Tanais (nu Don).

Når Snorres kilder er der, hvorfor skulle jeg så ikke bruge dem? I dag regnes Snorres historie jo for at være rigtig, men det er tilsyneladende ikke nået til Viborg endnu.

Hvorfor forsøge at latterliggøre Islands, ja hele Nordens største historieskriver og min bog, blot fordi man ikke selv har evnen til at lave noget tilsvarende?

Hvorfor ikke bruge de rige evner som kritikeren, i egen opfattelse, sidder inde med på en bedre måde?

Jeg har skrevet ned generation for generation og ifølge Snorre Sturlusons skrifter, og andre islandske skrifter, kan man følge slægten generation for generation, sådan noget kan man ikke i Saxos skrifter, så jeg forstår ikke, du sammenligner Snorre med Saxo. Snorre lavede sit arbejde af egen fri vilje, (ligesom jeg har lavet min bog). Saxo blev pålagt at udføre sit arbejde af biskop Absalon og skulle derfor præstere noget. Jeg har allerede på forsiden og titelbladet gjort opmærksom på, at jeg har fundet materialet nedskrevet, det er koordineret med en anden efterkommer fra Island, der havde fundet andet materiale og havde ført det ind på EDB program, jeg kom dog længst tilbage, kun i en slægtslinie var der lidt uoverensstemmelse, den er ikke med i bogen.

Hermed er også beviset for, at andre efterkommere fra Island end Sigurdur Thorsteinssons, også kan bruge bogen til at føre deres slægter tilbage. For den omtalte slægtsforskers slægt kom meget senere til Danmark end min. Der ud over har jeg haft kontakt til tre islændinge / islandske efterkommere, hvis slægter kan føres sammen med min slægt. Alle islændinge er i slægt med hinanden, derfor er det kun spørgsmålet om, hvor mange generationer, de skal

tilbage, før deres slægt kan føres sammen med min. Jeg vil her henvise til "Slægtsbog for familien Finsen" sidste udgave fra 1988. Fra generation 68 og tilbage er slægten fælles med Finsen-slægten, og mine slægtsrækker tilbage til Grimur Kamban fra generation 55 tilbage til generation 49 falder også sammen med Finsen-slægten.

Alle kilder er angivet bag i bogen, hvorfor skulle jeg angive bog og sideoplysninger på hver enkelt person m.m., for at de "genealoger", der lever af at sælge dyre slægtsbøger, og som ikke selv har evnen, kunne slå mine oplysninger op, for så ville jeg ikke have copyright på mit materiale, jeg har brugt 8 år og købt antikvariske bøger for ca. 50.000 kr. for at kunne skrive min bog. Min bog skal jo også sælges som historiebog, intet er taget fra Internettet, jeg er ikke tilsluttet Internettet og kan kun bruge min gamle PC som skrivemaskine. Efter at bogen blev trykt, har jeg fundet meget materiale om slægten fra omkring år 1400-1500, på latin, så næste udgave vil blive tykkere.

Kritisk tilgang af materiale, hvor langt må man så gå tilbage? Jeg gik så langt tilbage, som jeg kunne ifølge mine kilder, og da der så var tvivl, så holdt jeg.

Måske mener du, at alt hvad der er skrevet før kirkebøgerne, er løgn? Det ville da være synd, hvis al historie skulle stoppe for 400 år siden, på grund af din "kildekritik", når der findes flere enslydende kilder.

Vedr. islandsk slægtsforskning så kan det vist ikke lade sig gøre, for al slægtsforskning er foretaget helt tilbage til de første indbyg-

gere, det skulle være verdens mest oplyste folk med hensyn til slægtsforskning. Min kilde har nedskrevet det i 1776. Omkring halvdelen af de omtalte islandske personer er omtalt i "Islenzkar Ævieskrar", der svarer til "Dansk Biografleksikon", her ville det være en fordel at have haft en islænding til hjælp, men ord som foreldrar, børn, kona og bondi kan enhver dansk slægtsforsker vel forstå.

Vedrørende de ældste personer i min bog, gennem Troja-tiden, så findes de omtalt i flere bøger, jeg valgte som kilde "The Oxford Classical Dictionary" som der undervises efter, og man kan vel ikke betragte Oxford Universitetet som så useriøs, at deres skrifter burde frasorteres ved din såkaldte "kildekritik".

Nu er det jo kun en del af bogen, der omhandler det islandske, forreste del er om de gamle sjællandske konger, hvorfra jeg har givet bogen sin titel. Der er kopier af tre kongebreve, en trykt sang fra 1764 og to malerier fra omkring 1770, som stadig findes i slægten. Lån bogen på biblioteket og døm selv.

At tænke sig, at samme person kan have evnen til at vurdere hvad der virker seriøst, og hvem der er kritisk indstillet, og om kilderne er tilforladelige, men totalt mangler evnen til at sætte sig ind i tingene og følge med tiden? Hvorledes ville historien ikke være, hvis den skulle bygge på denne mands postulater (vurderinger), i stedet for at holde sig til fakta?

Anmeldelsen af bogen "Odin, Skjold & Skjoldungerne" fortæller mere om anmelderen som person, end den fortæller om bogen.

Svar på læserbrev

I anledning af ovenstående læserbrev foranlediget af min anmeldelse af Vagn Rosenvold (Rasmussen)s digre værk om en slægtssaga gennem 3300 år i Slægtens nr. 38, juli 2008, har redaktøren naturligvis udbedt sig min kommentar.

Af pladshensyn må jeg indskrænke mig til den latinske talemåde "scripta manent", som på dansk betyder "det, som er skrevet, står fast!" og på det kraftigste tilslutte mig forfatterens uhyre fornuftige opfordring: Lån bogen på biblioteket og døm selv.

AB

Væverne fra Slagelse

af Kaj Cedersted, Ebbedalen 7, 4470 Svebølle, ☎ 5929 3677. E: Cedersted@youmail.dk

Som slægtsforsker kommer man tit til afkroge af emnerne, der kan fortælle en hel del om tidligere generationer. Således traf jeg i et skifte fra Slagelse 1710 en fortegnelse over lægemidler leveret over 1½ år.

Skiftet er på ca. 23 sider og et sted refereres en apoteksregning for 1½ år til medicin til den afdøde. Det er ikke så tit, man finder optegnelser over medicin fra den tidsalder, men medicinen kan afsløre en hel del om, hvordan det var dengang at være syg og henvist til en helt anden måde at betragte sygdomme på, end man gør i dag. Eksemplet er taget med for at vise, hvor meget tiden har forandret på vores hverdag, blot med hensyn til lægemidler og til, hvilke hjælpemidler, man havde dengang.

Skiftet er delvis transskriberet af mig og delvis af fhv. apoteker Verner Andersen. Kommentarer til regningen over lægemidler er forfatter af Verner Andersen.

Væver Hans Jørgensen døde i 1710. Skiftet efter ham er fundet af pensioneret apoteker Kaj Cedersted. Hans Jørgensen er Kaj Cedersteds hustru Karen Jernholms 6 x tipoldefar. I skiftet efter ham var et af kravene fra byens apoteker Hans Caspar Nickels, der fra 1691 bestyrede apoteket efter apoteker Mylius død og allerede året efter giftede sig til apoteket. Væveren har haft god kredit, for det ældste indkøb er fra marts 1709. Apotekerens samlede krav til boet lød på 14 rigsdaler og 8 skilling. Væveren enke anerkendte kravet. Regningen sammensatte sig således:

Ao 1709 d. 3 Martj: Mixtur for Tandverch 8 s.

d. 8. Dito: Sved Drich 12 s.

d. 1. april: ½ pot bitterviin 12 s.

d. 11. Dito: Mixtur for Colica 1 m.

d. 20. Dito: 1 u *) Svesker 8 s, Senes blade 2 s = 10 s.

d. 3. Octob.: Purgeer Pulver 8 s.

d. 18. Novr.: Brjyst Mixtur 1 m. 4 s.

d. 20. Dito: Mafve Draaber 1 m.

1710

d. 7. Janui: 1 Spansk Flue 6 s.

d. 27. Dito: 2 u *) svisker 1 m.

d. 9. Maj: Betzoar Pulver 1 m.

d. 13. Dito: Sal: Vol: Ol: sylv: 1 m.

d. 10. Julj: Plaster for Hæfvelse 8 s., 1 u *) Riisengrøn 1 m,

d. 17. Dito: 2 lindigo Plastre 6 s Omslagh til Hofvedet 1 s

d. 5. Julj Bezoar Tinctur 12 s., 1 pæl aland Viin 6 s.

d. 24. Dito: Brøst Safft 1 m., Hofved Vand 4 s.

d. 3. Augustj: 1 u *) Sucher 1 m. 12 s., Pestliuss 2 s.

Noch bekommet paa arbejd paa adskillege gange penge 4 R.

Noch laant paa et omheng penge 6 R.

Summa: 14 R. 8 s.

R = rigsdaler, m = mark, s = skilling

De to sidste poster har ikke noget med medicin at gøre. Den første er for arbejde, som apoteket har udført, måske i forbindelse med væveriet. Den anden er et lån mod sikkerhed i et omhæng d. v. s. et gardin, der dækker enden af en seng eller går hele vejen rundt.

Hvad de forskellige lægemidler består af eller hvad de har været brugt til, er i mange tilfælde uklart. Det var i humoralpatologiens tid, hvor sygdom betragtedes som en uligevægt mellem de fire kardinalvæsker: Blod, gul galde, sort galde og slim. Behandlingen bestod i, at man tilførte det manglende eller fjernede det overskydende.

Der er derfor ofte anvendt lægemidler, der fremkalder sved, bræk og afføring. Mixtur for tandverch er sikkert lavet efter en af de mange opskrifter, der findes for smertestillende tanddråber. Mikstur var dengang blot betegnelsen for en blanding og ikke som

i dag en præcist beskrevet lægemiddelform til indvortes brug til at indtages skefuldvis. Sved Drich kan være kamferdråber, der også kaldes hvide sveddrivende dråber.

Purgeer Pulver er afførende. Sammensætningen er ikke umiddelbar kendt, men forstavelsen kendes fra den danske farmakope fra 1772 **). Her kaldes frøene fra Ricinusplanten, der indeholder amerikansk olie, for purgeerkorn, medens hørfrø blev betegnet som Purgeerliin efter plante-slægtens latinske navn Linum. Der kendes mange opskrifter på laksérpulver, der typisk indeholder drastiske afføringsmidler.

Det er rimeligt at anvende farmakopeen fra 1772, selv om skiftet er fra 1710, da forskrifterne var kendte allerede da, ligesom de farmaceutiske enhedsoperationer lå faste.

De mange mavemidler indeholder sikkert aloe. Mafvedråber kan være tinctura amara, bitre dråber. Brystdråber og brystmikstur er sandsynligvis slimløsnende midler af typen Syrupus (Linctus) Pectoralis. En af de mest populære var Kongen af Danmarks brystdråber. De latinske betegnelser syrupus og linctus betegner begge sukkerholdige flydende lægemidler.

Bezoarsten er egentlig hårde konglomerater fra dyrs tarmkanal ofte med et stort indhold af hår. I den danske farmakope fra 1772 anvendes ikke bezoarsten, men derimod et bezoardica d. v. s. et lægemiddel, der uddriver gifte og ondartede sygdomme. Bezoarrod eller giftrød stammer fra planten Dorstenia contrayerva. I pulvis Bezoar blandes den med krebseøjne og spydglans (antimonsulfid), som er et svedfremkaldende brækmiddel.

Bezoar tinktur er mixtura simplex tilsat stokroseblomster. Mixtura simplex er ikke så enkel endda. Den består af spiritus theriacalis, der er et vinåndholdigt udtræk af 9 plantedroger, tilsat svovlsyre og spiritus tartari rectificatum, der er en opløsning af vinsten. Blandingen hensættes i tre dage og destilleres.

Spansk Flue (Cantharidis) er i virkeligheden en grøn bille. Den indeholder et stærkt irriterende stof, blev brugt til at holde snitsår åbne, så væskeerne fortsat kunne sive ud efter indsnit.

Plastre er såkaldt trækkende plastre.***)

Sal Volatilis Oleosus Sylvii er lugtesalt. Lugtesalte indeholder som regel ammoniumhydrogen-carbonat, bedre kendt som hjortetaksalt. Det kendes som lugtevand i farmakopeen fra 1772. Udvores blev det anvendt mod uro, svimmelhed, hjerteflimmer, hysteriske anfald og hovedpine. Indvores virker det sveddrivende. I dette lægemiddels navn indgår efter tidens skik et lægenavn. Det drejer sig om den anerkendte iatrokemiker ****) Franciscus Sylvius (1614-1672), der virkede i Holland.

*) : u tydes som: pund

**): Farmakopeer er opskrift- og fremstillingsbøger, der udkom engang imellem, derfor benævnes de med årstal.

***): Plastre blev dengang fremstillet i f.eks. spånæsker, der blev opvarmet i vand, og den bløde masse blev strøget på en linnedklud, der så blev lagt på huden. Svarer næsten til et hæfteplaster, men indeholdt et lægemiddel.

****): Iatrokemi: lægemiddelkemi.

Hans fra Sønderjylland

af Ole Kristian Boje, Kirsebærhaven 9, 6430 Nordborg, ☎ 7445 0322. E: okb@live.dk

I sidste halvdel af september 1852, en tidlig morgen, kørte gårdejer Laurids Andersen med hestevogn ud af gården i Normsted ved Brøns. Med sig havde han sin 18-årige søn Hans, der havde måttet sige farvel til mor Kirsten, sin storebror Anders og sine andre

søskende. Hans skulle køres til Djursland for at begynde på "Det kongelige Skolelærerseminarium" i Lyngby, og det var så langt hjemmefra, at han tidligst kunne regne med at komme hjem efter den treårige uddannelse.

Efter sin konfirmation arbejdede Hans hjemme på gården et stykke tid, men lige fra han var dreng, havde det stået for ham, at han ville være lærer. Han sagde senere med et lunt smil: "Det syn af degnen, der kom spadserende med lang pibe rundt i klassen, gav mig egentlig lyst til at blive lærer".

Hans fik en fin eksamen i 1855 og var et årstid lærer på Grenå-egnen, men i Lyngby havde han mødt Ottilie, hvis afdøde far, Morten Boje, havde været seminarlærer. Hende syntes han åbenbart godt om, for det endte med, at de to giftede sig i august 1857, og året efter flyttede de til Samsø, hvor Hans fik sin 43 år lange lærergerning i Besser. Ottilie havde skænket ham tre børn, inden hun døde i oktober 1864 efter en tvillingefødsel. De to nyfødte sønner døde kort efter. Oktober 1865 giftede han sig så med Marie Bay, med hvem han også fik fem børn. Hun døde i 1875, og Hans giftede sig ikke igen.

Hans var den første, som begyndte med pogeskolet på Samsø. Han samlede beboerne til et møde og for et lille ubetydeligt bidrag pr. barn lovede han – for egen regning og

risiko – at oprette en sådan skole. Han lejede skolebygning, skaffede materiel og lønede lærerinden, alt for at kunne føre børnene videre frem i kundskaber. Det var i begyndelsen af 1870'erne. Senere fik han 300 kr. årlig af amtet hertil. Det var denne skole, der mange år senere blev til kommunal forskole.

Ud over lærergerningen var han også



medstifter og formand for Besser Sparekasse fra 1869 til 1916. Som det blandt andet fremgår af brevet han skrev til sin svigerinde i Sønderjylland efter sin 70-års fødselsdag, var han en afholdt

mand. Hans blev dannebrogsmænd i 1901, og efter hans død 26. september 1917 rejste "Elever, venner og Sparekassen" en mindesten for Hans Hansen Andersen.

70-års fødselsdag i 1904

af Ole Kristian Boje

Efter sin 70-års fødselsdag i 1904 skrev Hans følgende brev til Brøns:

Besser pr. Tranbjerg d. 23. oktober 1904

Kære svigerinde!

Hjertelig tak for lykønskningstelegrammet i anledning af min 70 års fødselsdag.

Det var smukt af dig du mindedes den, og yderligere smukt var det, at familien var samlet i min fødegård for også at fejre denne dag; det blev jeg, og det blev vi alle, glade for. Ja, kære svigerinde, det blev jo en dejlig dag for mig, og jeg er Gud Fader taknemmelig for, at jeg fik lov til at opleve den.

Det har været med stor spænding, at jeg gik denne dag i møde, jeg var både glad og ængstelig for den. Vi vidste jo i forvejen, at der skulle ske noget, at der ville komme en del mennesker; men hvad der skulle ske, og hvor mange mennesker, der ville komme, vidste vi ikke. Det var jo ikke rart at belave sig på mange og så blive skuffet;

men det var heller ikke rart at tage mod mange, når vi ikke var belavede derpå. Vi valgte så at belave os på mange, og det var heldigt.

Fra den tidlige morgenstund begyndte der at komme gratulanter. Læreren og lærerinden her ved skolen og lærerinden ved forskolen overrakte mig 2 smukke pletterede lysstager, og lidt hen på formiddagen kom en deputation fra sognets beboere og fra gamle elever for at bringe mig en lykønskning og for at overrække mig et sølvbæger med 150 kr. i guld og derefter kom bestyrelsesmedlemmer for Sparekassen med lykønskning og en gave på 100 kr. i guld som tak for min sparekassevirksomhed. Fra skolebørnene modtog jeg forskellige småting: Et skrivetøj, en blomsteropsats, en glaskande med 2 glas, et cigarbæger og et askebæger, 1 likørstel, udsøgte cigarer samt mange flere ting. Fra Trine og lille Musse fik jeg et flag, der vejede fra den tidlige morgenstund fra skolen, og fra Margrete, Laura og Nina fik jeg et par støvler.

Om eftermiddagen kom 50 mennesker, lavt sat, der blev beværtede med chokolade, kaffe og kager, og om aftenen havde vi 70 til aftensmad. Andendagen efter havde vi ca. 130 børn til chokolade og kaffe, dagen efter igen kogekonerne, deres mænd, og de unge piger, der havde gjort opvartning, og i går var børnebørnene m. fl. samlede hos os. I alt har vi nok i den forløbne uge beværtet omtrent halvtreds hundrede mennesker.

Det har været en drøj tid nok for lille Tine, og jeg var snart bange for, at hun ikke skulle holde det ud; men Gud ske lov, det gik dog, og nu har hun til løn for hendes slid at høste roser for det hele, og at alle var glade og tilfredse med den modtagelse, de fik.

Du kan måske have lyst til at høre, hvad hun opvartede med til aften: Først en varm ret bestående af forløren skildpadde og dertil rødvin, så smørrebrød med kalve og lammesteg og til slut kage; nemlig kranskage, svesketærte og lagkage og dertil portvin.

Fra redaktøren

Den opmærksomme læser vil straks have bemærket, at denne udgave af SLÆGTEN er "omklamret" af bladets tidligere redaktør Anton Blaabjerg, og undret sig såre derved. Forklaringen er den enkle, at Anton 9. februar 2009 fylder 60 år, og normalt ville sådan en rund dag afføde et særnummer af SLÆGTEN. Vi har imidlertid udgivet to "Gemmesider" i 2008, så nu er vi næsten løbet tør for artikler, som kan genoptrykkes. Erstatningen må være, at han "fylder" meget i og på dette blad, så det gør han!

For første – og forhåbentlig sidste! – gang i min tid som redaktør har bladet modtaget ønske om at trykke et læserbrev. Det bliver bragt, som det er modtaget – med svar, selvfølgelig, men det er bestemt ikke en linje, jeg agter at følge. Vi har tidligere haft indlæg og "modindlæg" med nye argumenter, og det må være den rette vej.

Min efterlysning efter indlæg giver stadig respons, og jeg vil helst ikke sige, at jeg drukner i indlæg, men det havde måske været rart at være lidt højere, så kunne jeg se over bunken – men hvor er det dejligt!

Det betyder dog også, at nogle indlæg,

Der blev naturligvis holdt en mængde taler ved bordet, og der herskede en livlig og hjertelig stemning ved bordet. Lagkagerne, 23 i tallet, havde Tine selv bagt foruden en næsten utallig mængde af småkager; men det meste af det er gået med. Tine gør mig opmærksom på, at jeg har glemt at omtale den mangfoldighed af blomster, jeg fik, og et stort smukt billede af Grundtvig i Ramme. - Ja, Gud har været god imod mig, han har undt mig den lykke at være vel lidt i den kreds, hvor jeg har haft min virksomhed.

Med denne beskrivelse af festligheden følger hilsen fra hele familien herovre til hele familien derhjemme, først og sidst være du og Laurits hilset fra Tine og fra din hengivne svoger H.H. Andersen. Skrevet i v. margen af Tine [datteren Albertine]:

I skulle bare have set en masse blomster der var, det var et helt blomsterhav i stuerne, det var yndigt at se. Det var i det hele taget en smuk fest, som vi alle var inderligt glade for. Kærlig hilsen fra Tine.

som jeg havde regnet med at få med i dette nr., bliver lagt tilbage i skuffen til de andre, der lå der i forvejen, så vi har mange gode historier at glæde os til i sommernummet, heriblandt om endnu en præsteslægt med nyfundne data, om slægtsforskning i Sverige, om en tur til USA, og en sømands besøg der og meget andet. Selvom bunden i "Gemmeskuffen" altså nu er dækket, tør jeg alligevel godt opfordre jer til, hvis I lige har en spændende/pudsigt/drilagtig historie, da at sende den til SLÆGTEN. I skal nok få den at se på et tidspunkt.

I dette nr. spænder vi tidsmæssigt fra 1400-tallet til i dag, vi kommer omkring gamle skikke, offentlige fruentimmere, en apoteksregning fra 1710, en 70 års fødselsdag i 1904 og – nå ja, Antons tip-tip-oldefar.

Til min store fortrydelse er der kun blevet plads til én eneste lillebitte nisse i dette blad, selv arkivnissen er gået, og de andre fulgte i hans fodspor.

Som vanligt vil jeg slutte med at ønske SLÆGTENs læsere en herlig jul og et dejligt "fundgivende" nyt år.

BS

Og præsten skrev -

af Grete Pedersen, Topmejsvej 2, 8800 Viborg, ☎ 8661 0868. E: top2@pc.dk

I kirkebøgerne kan der findes andet og mere end fødsel og død.

I kirkebogen for Sdr. Vissing og Voerladelsgård sogne 1744 - 1795 skrev præsten Christen Ottesen Sommer i sin embedsperiode, 1756/60 - 1795, notater om nogle af sine sognebørn. I følge Wiberg beskrives præsten som en fin og fornem mand.

Notaterne er kun et udpluk, der er mange flere. Jeg har med nænsom hånd gjort stoffet lidt mere læsevenligt.

1771. Kaste jord, dom. 1. adv., på Lauritz Pedersøn af Hem 13 år, han var i skoven og blev næsten ihjelslaget af en gran, men døde hjemme.

1775. Fest. An. Mari. Begrov Wolborg Hansdatter, Ollhe Snechers kone i Vissing, som i 3 år havde været uden forstand, indlagt i et kammer. 57 år.

1787. Dom. 4. post epiph. Kaste jord på Søren Nielsøn g.m. i Ladegaard hans inddøbte søn, 3 uger. Uden tvivl den 3. som denne urimelige således har opholdt fra dåbs konfirmation med vilje, måske af ondskab.

1787. Dom 7. p. tr. Begrov forrige skoleholder i Dørup Poul Calmers i Dørup, som var en af de bedste sangere, jeg har kendt. 67 år.

Han har været gift 2 gange og nu fader for 16 børn, skoleholder i Dørup og sanger v: substitut i 34 år, helst da den herværende degn ikke har været en god sanger og nu en ældgammel, meget skrøbelig og vanskelig mand.

1788. Dom. 4. post pasc. Kast jord på Hans Nielsøn Smeds barn i Dørup, Rasmus 13 uger. Mormoderen, Rasmus Lethes kone, havde barnet i sin arm, var ene inde, fik en besvimelse, barnet faldt i ilden og brændt til døde og synet.

1788. Den 2. juli blev g.m. i Dørup, Morten Erichsøn, som i sygdom og raseri var løben ud om morgenen og druknet sig selv i søen, jordet uden jords påkastelse af mig, skønt jeg tror øvrigheden den gang ikke dømte ret. Jeg søgte først ved attest, og siden med et venskabelig brev dagen efter at få dette afværget, men nej. Manden havde været en stille, skikkelig og ædruelig mand.

1789. Marie bebud. Trolovede sl. Morten Erichsøns /den mand som druknede/ enke Karen Jacobsdatter i Dørup med en ungkarl fra Ladegård, Lauritz Andersøn. Denne kone befantes frugtsommelig ved mandens død d. 2. juli 1788, altså måtte gå utrolovede til hun var forløst, og da var hendes barn til dåben, hun blev introd. og trolovet en og samme dag.

D. 19. juni copulerede disse personer.

1789. Dom. 7. post trin. Kaste jord på almisselemmen sl. svenskens datter i Dørup, Helene 29 år, som i 13 år har haft forrådnelse i det ene ben, for hende blev søgt og givet løfte om hospitals hjælp, men forgæves, som meget var at undres over, helst formædelst de løfter derom blev givet.

1792. Den 23. maj begrov Thomas Knudsøn h.m. kone i Gantrup, 32, denne havde for nogle år siden venerisk sygdom, ilde kureret og efter viseste formodning døde af dens levninger.

1794. Dom 1ma p. epi. Kaste jord på Knud Thomassøns kone 63, husmand i Gantrup, Maren Rasmusd., som over 6 år har, så vidt mindes, været den 3. største korsdrage i min embedstid.

[Korsdrager, en der bærer kors dvs. lidelse, uretfærdighed eller anden nød.]

På side 55, opslag 108 skriver præsten den 6. dec. 1795 om sin embedsperiode. Han

slutter af med at skrive, at det ikke var af magelighed eller ulyst, og ikke fordi han var ked af embedet, at han stoppede sin gerning, men af frygt for ikke at kunne bestride alle de forestående vanskeligheder efter branden d. 13. juli 1794. Alt det han havde arbejdet for

i næsten 40 år blev lagt i aske på ½ time. Alt mit embeds værktøj blev mig berøvet.

Han forblev i Skanderborg amt, men flyttede til Vinding sogn, hvor han ifølge kirkebogen døde i november 1815, 95 år gammel.



Næsten 60-årige Anton Blaabjerg, som nogle måske helst ser ham - i halsjern og lænker i Voergårds fangekælder. Så kan du styre dig!! (Foto Ove Kristensen).

DIS-Danmark

